

Begroting 2022

Inhoudsopgave	
Voorwoord.....	3
Leeswijzer	4
Inleiding.....	5
Financieel meerjaren kader 2022-2025.....	7
Begrotingsmutaties.....	10
Ombuigingen/ taakstellingen.....	13
Dekkingsvoorstellen.....	14
Algemene reserve	15
Programma's/ Taakvelden.....	16
1. Bestuur en Burger	16
2. Veiligheid.....	25
3. Openbare ruimte	39
4. Economische zaken, recreatie en toerisme	52
5. Sociaal domein	64
6. Natuur en milieu	88
7. Ruimtelijke ontwikkeling.....	96
Algemene B&L, dekk.midd. en onvoorz.....	108
Overhead.....	114
Recapitulatie beleidsindicatoren	117
Paragrafen	119
1. Lokale heffingen.....	119
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	128
3. Onderhoud kapitaalgoederen.....	139
4. Financiering.....	151
5. Bedrijfsvoering	158
6. Verbonden partijen.....	164
7. Grondbeleid	177
Financiële begroting	182
Baten en lasten	182
Reserves	192
Balans en toelichting.....	194

Bijlagen	197
Afkortingenlijst.....	198
EMU-saldo.....	200
Baten en lasten per programma.....	201

Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2025. In deze begroting leest u wat wij het komend jaar willen bereiken, wat wij daarvoor willen doen en wat dat mag kosten. Het gaat om keuzes voor Wijdmeren op alle gebieden zodat iedereen er prettig, veilig en leefbaar kan wonen, werken, ondernemen, naar school kan gaan en recreëren.

2021 is voor iedereen een bijzonder jaar geweest. De gevolgen van de coronacrisis hebben impact gehad op de hele samenleving. Zowel voor de bewoners als voor het ambtelijk apparaat.

Onze uitdagingen liggen binnen het **Fysiek domein** op de woningnood, de klimaat- en energieopgave, de afnemende werkgelegenheid en de toenemende recreatieve druk. Het moet mogelijk blijven om keuzes te maken waarbij alle belangen in evenwicht blijven.

Binnen het **Sociaal domein** ligt de uitdaging om onze taken met een goede kwaliteit en binnen de beschikbare budgetten uit te voeren. Om ons werk goed te kunnen doen, richten wij ons op het ontwikkelen van de organisatie en het versterken van **de bedrijfsvoering**.

Het college streeft naar een begroting die een solide basis vormt waarop de komende jaren verder gebouwd kan worden. Net als bijna alle andere gemeenten in Nederland hebben wij het financieel zwaar met alle uitdagingen die voor ons liggen. Het college heeft lastige keuzes moeten maken om van Wijdmeren weer een financieel gezonde en bestuurlijk krachtigere gemeente te maken. Naast ombuigingen is het verhogen van belastingen daarbij helaas onontkoombaar gebleken. Wij zijn hiermee in staat om, mede door de september-circulaire, een begroting met zwarte cijfers te presenteren.

In combinatie met de resultaten van de septembercirculaire zien we nu jaarlijks forse overschotten. Vanuit het principe van verstandig boekhouden stelt het college bij deze begroting voor om de geraamde positieve begrotingsresultaten bij de komende jaarrekeningen voor een groot deel te bestemmen in de algemene reserve om deze zo weer op een gezond(er) niveau te brengen.

Het einde van de coronacrisis lijkt in zicht. Hopelijk nemen de zware tijden voor onze inwoners en ondernemers af. We willen komend begrotingsjaar samen optrekken, want we doen dit met en voor elkaar.

We kijken uit naar uw ideeën richting de vaststelling van de programmabegroting 2022.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Jos Kea

Wethouder Financiën

Leeswijzer

De programmabegroting 2022-2025 zoals gepresenteerd in onze webmodule LIAS is een geheel. De beleidsbegroting en de financiële begroting zijn samengevoegd.

De beleidsbegroting bestaat uit zeven programmaplannen, per taakveld een doelenboom en de verplichte paragrafen. Per programma/ taakveld is ons gemeentelijk beleid op hoofdlijnen opgenomen met het geld dat wij beschikbaar hebben.

De paragrafen richten zich op de beheeraspecten, zoals bedrijfsvoering, weerstandsvermogen, kapitaalgoederen, lokale heffingen en grondbeleid. De overzichten Overhead en Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien zijn verplichte onderdelen van de programmabegroting.

De financiële begroting geeft op verschillende manieren inzicht in de lasten en baten op totaalniveau en per programma. Verdere onderdelen in de financiële begroting zijn de geprognosticeerde balans, de activastaat, het investeringsplan 2022-2025 en het overzicht reserves en voorzieningen alsmede een toelichting per programma van de mutaties in de reserves.

Gebruik van tabellen

In deze publicatie zijn diverse tabellen opgenomen. De tabellen dataset en de teksttabellen. De teksttabellen zijn te herkennen aan de gekleurde kopjes en de gelijkmatig verdeelde kolommen.

De tabellen dataset zijn de tabellen zonder gekleurde koppen. Deze tabellen zijn dynamisch en kunnen zelf bewerkt worden:

- de volgorde van de cellen kan gefilterd worden (oplopend of aflopend) door middel van het klikken op de betreffende kop. Er verschijnt dan een pijltje omhoog voor oplopend en bij nogmaals klikken verschijnt er een pijltje naar beneden en zijn de cellen aflopend gefilterd;
- er kunnen kolommen in en uit de tabel gesleept worden. Voor het uitslepen, sleep de kolom naar net boven de tabel. Bij het inslepen/ toevoegen van kolommen staan de toe te voegen kolommen boven de tabel en kunnen deze in de rij van de koppen worden gesleept;
- er kan in de tabel gezocht worden door middel van de zoekbalk. De tabel laat dan enkel nog de regels zien die overeenkomen met de zoekopdracht;
- subtotaalregels kunnen met een pijltje dichtgeklapt worden.

Wanneer de pagina ververst wordt, worden alle wijzigingen in de dynamische tabel weer gereset.

Inleiding

Het is voor het eerst dat de raad een programmabegroting digitaal via onze webmodule LIAS krijgt aangeboden. Dit zal zeker wettelijk zijn, maar biedt ook een aantal voordelen in het lezen van het document. Raadsleden kunnen bijvoorbeeld navigeren naar die onderwerpen waar zij meer van willen weten. Deze webmodule is nog verder in ontwikkeling door de leverancier. De lay-out mogelijkheden zijn nu nog enigszins beperkt.

Corona

Het lijkt erop dat de corona-pandemie op z'n retour is. Langzaam, maar zeker proberen inwoners en ondernemers hun normale leven weer op te pakken. In de meeste gevallen op eigen kracht, maar waar nodig helpt en ondersteunt de gemeente daarbij en biedt ze perspectief. Als gemeente hebben wij een belangrijke verantwoordelijkheid in het in stand houden van maatschappelijke functies en het waarborgen van de leefbaarheid. De crisis heeft zijn effect op meerdere sectoren. Dat is niet zo maar weg. We blijven daarom de vinger aan de pols houden. Daarbij willen we vooral vooruit kijken. We bepalen hoe we perspectief kunnen geven of ondersteuning kunnen bieden aan het benodigde herstel van onze ondernemers en inwoners.

Fysiek domein

In het fysiek domein maken we ons sterk om meer woningen te bouwen door grond te verkopen dan wel het proces te faciliteren. Het gebiedsakkoord dat een werkingsduur van 10 jaar heeft leidt op dit moment tot zichtbare resultaten. Ook het ondernemersmanagement en dorpenbeleid worden sterk gewaardeerd, de omgevingsvisie is vastgesteld en de Porseleinhaven nadert haar voltooiing. Ondanks de moeilijke financiële omstandigheden en de lastige periode van coronabeperkingen is het College trots op deze zaken.

De opgaven zijn echter groter geworden op het terrein van de woningnood, de klimaat- en energieopgave, de afnemende werkgelegenheid en de toenemende recreatieve druk. Het moet mogelijk blijven om keuzes te maken waarbij alle belangen in evenwicht blijven. Nu worstelen wij vaak met de beperkingen die de provinciale omgevingsverordening op dit terrein oproept.

Ook is het noodzakelijk om komende jaren verder te gaan met het verbeteren van winkelcentra en bedrijventerreinen. Tot slot vragen de ontwikkelingen in onze recreatiegebieden om een begeleidende en soms corrigerende houding van de overheid. Dat is nodig om ervoor te zorgen dat alle groepen in onze samenleving kunnen blijven genieten van de recreatiekwaliteit die Wijdemeren te bieden heeft.

Op verzoek van de raad is het Investeringsplan 2021-2024 herzien. Belangrijke aanpassing is het loslaten van het beleid "van gevel tot gevel". Hierdoor voeren we alleen noodzakelijke infrastructurele werkzaamheden uit. Niet altijd vindt er nog een complete herinrichting plaats. Dit

resulteert in lagere ramingen. Daarnaast is een aantal van de geplande werkzaamheden waar mogelijk uitgesteld of vertraagd.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein zetten we het beleid voort dat extra nadruk legt op vroeg-signalering, preventie, versterken van het zelf organiserend vermogen (individueel en/of in groepsverband) het optimaliseren van communicatie en ondersteuning voor zorgmogelijkheden en het aanvraagproces.

Het probleem van de stijgende kosten van de WMO door de vergrijzing en de aanzuigende werking van het abonnementstarief is nog niet opgelost. De onderhandelingen hierover hebben tot nu toe geen concreet resultaat of een nadere toezegging voor compensatie opgeleverd. Samen met de VNG blijven wij ons inzetten om hiervoor bij het Rijk aandacht en tegemoetkoming te vragen.

Vanwege de blijvend oplopende kosten voor de Jeugdzorg, stellen het Rijk en de VNG een Hervormingsagenda op. Deze Hervormingsagenda bestaat uit de combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Lokaal en Regionaal blijven wij ons inzetten op kostenbewustzijn binnen het sociaal domein.

In de begroting is ook sprake van een herijking van de budgetten binnen het sociaal domein. We hebben het rapport van de rekenkamer ter harte genomen en de financiële rapportage sociaal domein conform de BBV ingeregeld en begroot. Daartoe zijn de voorgaande jaren extra-comptabel ook conform BBV herrekend om een beter beeld te hebben van de trends in de verschillende taakvelden en zodoende de begroting een betere basis te geven.

Bedrijfsvoering

Er is de afgelopen periode een enorme toename van het werk geweest voor de ambtelijke organisatie. Gebleken is dat de bedrijfsvoeringsonderdelen onvoldoende toegerust waren om de taken uit te voeren. Daardoor is sprake geweest van een buitengewone werkdruk en leegloop. Mede daarom zet het college een belangrijke stap in de ontwikkeling van de organisatie.

Het rapport “Onderzoek naar de organisatie van de gemeente Wijdmeren in 2021” geeft aan waar in de organisatie versterking nodig is. Ook geeft het rapport aan dat efficiencyverbeteringen mogelijk zouden moeten zijn. In de commissie- en raadsbehandeling van het rapport hebben wij daar intensief over gedebatteerd.

Om ruimte te creëren voor de bevindingen van de verandermanager is in de begroting al budget opgenomen voor deze versterking. Verder breiden we de vaste formatie uit met functies waar al gedurende enige tijd op wordt ingehuurd en die nodig zijn als aanvullende capaciteit en expertise. Denk hierbij bijvoorbeeld aan uitbreiding bij juridische zaken en veiligheid, HR en communicatie en financiën (o.a. de rol van concerncontroller). Wat er verder nodig is, wordt bepaald door de

uitkomsten van nader onderzoek door de verandermanager. Tegelijkertijd zijn er in de begroting ook een aantal taakstellingen op de formatie opgenomen voor automatisering, de effecten van de Omgevingswet en de genoemde mogelijke efficiency-effecten in het organisatieonderzoek.

Daarnaast zijn er in veel taakvelden ombuigingen doorgevoerd. De details daarvan vindt u onder de diverse programma's.

In de vorige begroting is aangegeven dat door de onzekere omstandigheden (vanwege de coronacrisis) de aanbidding van een nieuwe nota Reserves en Voorzieningen is verplaatst naar de tweede helft van 2021. In de raad van december presenteren we deze nota aan u.

Financieel meerjaren kader 2022-2025

De programmabegroting 2022-2025 is, net als vorig jaar, niet op de gebruikelijke wijze tot stand gekomen. Het college heeft er, ter voorbereiding op deze programmabegroting, voor gekozen om de gemeenteraad bij de voorjaarsnota 2021 een financieel meerjaren kader (FMK) 2022-2025 aan te bieden. In de gemeenteraadsvergadering van 8 juli 2021 heeft de gemeenteraad het FMK 2022-2025 voor kennisgeving aangenomen. Met dat kader is deze programmabegroting verder uitgewerkt.

Het vertrekpunt voor het FMK 2022-2025 en de grondslag voor de programmabegroting is het extrapoleren van het financieel perspectief uit de programmabegroting 2021 met de financiële (structurele) wijzigingen zoals op dat moment bekend (doorwerking jaarrekening 2020, uitvoering begroting 2021 (Voorjaarsnota 2021), college- en raadsbesluiten). In de zomermaanden is bij het verder uitwerken van de begroting een aantal nadelige financiële effecten benoemd die zich laten onderscheiden in 5 categorieën:

- (het bijstellen van) beleidswensen inclusief ombuigingen en taakstellingen (D1)
- organisatieontwikkeling inclusief taakstellingen (D2)
- externe factoren (D3)
- wijziging van de begrotingsmethodiek (D4)
- overige mutaties (D5)

Dit wordt in het onderdeel Begrotingsmutaties nader toegelicht.

Het verwerken van bovenstaande begrotingsmutaties resulteert in een basisbegroting (E) die meerjarig negatief uitpakt. Voor een positief begrotingsresultaat ontstaat dan de noodzaak tot het verhogen van de baten. Het college zet in op het verhogen van de (land- en water) toeristenbelasting en de forensenbelasting. Uit een benchmark bij omliggende en vergelijkbare gemeentes is gebleken dat onze tarieven (veel) lager zijn dan gemiddeld. Daarnaast wordt een gedeelte van de opbrengsten van grondverkoop in de komende 2 jaar ten bate van de begroting gebracht. Hiermee komen we op een meerjarig sluitende begroting. Bovendien is er geen lastenverzwaring boven de inflatie in de OZB benodigd.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat, conform de eis van de toezichthouder, het verwachte positieve effect van de herverdeling van het gemeentefonds niet is meegenomen. Wel is in

vergelijking met de voorjaarsnota het verwachte resultaat hiervan sterk verlaagd. Daar waar in de eerste indicaties sprake was van een baat van circa 900.000 euro, lijkt deze in de verdere uitwerking van de herijking geslonken tot circa 200.000 euro.

De resultaten van de septembercirculaire zijn wel onderaan de begroting als totaalbedrag per jaar verwerkt. Deze leiden tot fors positieve saldo's in de komende jaren. De verdere details van de septembercirculaire zullen afzonderlijk worden behandeld in een RIB.

Financieel meerjaren kader

In de Voorjaarsnota 2021 is het Financieel Meerjaren Kader (FMK) 2022-2025 opgenomen. In het FMK zijn aanvullend op de jaarschijven 2022-2024 in de Begroting 2021 de financiële mutaties voor 2022-2024 opgenomen met een extrapolatie van 2024 naar 2025 op basis van de (financiële) inzichten van dat moment. Een belangrijk punt in deze is dat er op dat moment rekening werd gehouden met een herijking van het gemeentefonds dat voor Wijdemeren zou (kunnen) uitkomen op 900.000 euro. Voorzichtigheidshalve is er toen 450.000 euro opgenomen. De laatste berichtgeving is echter dat Wijdemeren 'slechts' kan rekenen op 200.000 euro (8 euro/ inwoner/ jaar). Dit geeft het volgende beeld (C).

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen zichtbaar dat ondanks ombuigingen en taakstellingen het totaal aan begrotingsmutaties 2022-2025 een meerjarig negatief begrotingsresultaat oplevert (E). Hierin zijn de financiële effecten voor de uitvoering van beleid (D1), het versterken van de bedrijfsvoering/ organisatieontwikkeling (D2) en ten gevolge van niet beïnvloedbare externe ontwikkelingen D3) in opgenomen. Daarnaast is ook het effect van het wijzigen van de begrotingsmethodiek (D4) voor bepaalde investeringen (activeren in plaats van inkoop) en het (regulier) doorrekenen van de begroting (D5), denk aan kapitaallasten ten gevolge van het investeringsplan, inflatiecorrectie en (kleinere) budgetaanpassingen meegenomen.

Vanwege het hierdoor ontstane negatieve begrotingsresultaat (E) is er een noodzaak tot aanvullende dekking van het resterende tekort door de inkomsten te verhogen (F1). Het college heeft hiervoor een dekkingsvoorstel opgesteld. Het uiteindelijke begrotingsresultaat 2022-2025 (F) is mede dankzij de financiële effecten van de septembercirculaire over de hele linie positief.

Financieel meerjaren kader 2022-2025

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
A - BEGROTINGSRESULTAAT 2022-2025 (Begroting 2021)	11	60	190	190
A1 - Financiële mutaties FMK 2022-2025 (VJN 2021)	-89	414	474	474
B - BEGROTING 2022-2025 (na Voorjaarsnota) - [A + A1]	-78	474	664	664
B1 - Correctie van het opgenomen bedrag herijking gemeentefonds	0	-450	-450	-450

C - BEGROTING 2022-2025 (na VJN na correctie) - [B + B1]	-78	24	214	214
D1 - (Bijstellen) beleidswensen (incl. ombuigingen/ taakstellingen)	-861	-719	-683	-629
D2 - Organisatieontwikkeling (incl. taakstellingen)	-1.080	-650	-525	-525
D3 - Externe factoren	165	-160	-110	-110
D4 - Wijziging begrotingsmethodiek	203	241	160	155
D5 - Overige mutaties	374	-289	-185	500
D - Totaal begrotingsmutaties 2022-2025 - [D1 t/m D5]	-1.199	-1.577	-1.343	-609
E - BEGROTINGSRESULTAAT 2022-2025 - [C + D]	-1.277	-1.553	-1.129	-395
F1 - Dekkingsvoorstellen (verhogen baten)	550	475	250	250
F2 - Financieel effect septembercirculaire	775	660	600	660
F - BEGROTINGSRESULTAAT (excl. herijking gemeentefonds) - [E + F1 + F2]	48	-418	-279	-515

Structureel evenwicht

Het begrotingsresultaat (F) is inclusief de financiële effecten van de septembercirculaire meerjarig positief en ook indien de incidentele baten en lasten (G) op het resultaat in mindering worden gebracht is het begrotingsresultaat structureel in evenwicht (H).

Op aangeven van de toezichthouder kan het te verwachten financieel effect van de herijking van het gemeentefonds (I) niet meegenomen worden in de begroting maar heeft – na toekenning door het Rijk - vanaf 2023 een positief effect op het begrotingsresultaat (J).

Structureel evenwicht

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
F - BEGROTINGSRESULTAAT (excl. herijking gemeentefonds)	48	-418	-279	515
G1 - Incidentele baten (-)	-1.785	-171	99	-10
G2 - Incidentele lasten (+)	2.212	-37	-104	5
G - Saldo van incidentele baten en lasten - [G1 + G2]	427	-208	-5	-5
H - BEGROTINGSRESULTAAT (o.b.v. structureel evenwicht) - [F+G]	475	-626	-284	510
I - Verwachte bedrag t.g.v. gewijzigde herijking gemeentefonds	0	200	200	200
J - BEGROTINGSRESULTAAT (incl. herijking gemeentefonds) - [F+I]	48	-218	-79	715

Begrotingsmutaties

(Het bijstellen van) beleidswensen inclusief ombuigingen en taakstellingen (D1)

Onder deze noemer zijn enkele grote begrotingsmutaties te benoemen: Sociaal domein, Omgevingswet, Outsourcen ICT en het hybride werken.

Sociaal domein

Volgens de aanbeveling van de Rekenkamer^[1] is de indeling van programma 5 volledig getoetst (met terugwerkende kracht vanaf 2019) aan de verplichte indeling in taakvelden conform de voorschriften van het BBV. Dit heeft geleid tot een verdere aanpassing van de opbouw van en een aantal verschuivingen binnen het programma.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting zijn de benodigde bedragen opnieuw begroot op het niveau dat we verwachten werkelijk uit te geven. Om dit te bereiken is er meerjarig een bedrag in de begroting Sociaal Domein bijgeraamd van 700.000 euro vergeleken met de bedragen die in de meerjarenbegroting 2021-2024 waren opgenomen.

Dit bedrag komt tot stand onder invloed van meerdere factoren:

- De bijraming in de begroting 2021 is niet overal meerjarig verwerkt. Deze posten moeten daarom in de begroting 2022 opnieuw worden opgeplust. Daarnaast is ook de verwachte tegemoetkoming vanuit het Rijk op het abonnementstarief uitgebleven. De bijraming bedraagt meerjarig per saldo 600.000 euro.
- De landelijke tendens dat het gebruik van zorg blijft toenemen, doet zich ook voor in Wijdmeren. De kosten voor jeugdzorg en huishoudelijke zorg laten nog steeds een lichte stijging zien volgens de prognose in 2021 ten opzichte van 2020. De bijraming bedraagt meerjarig 100.000 euro.

De aanhoudende situatie van hogere lasten dan de beschikbaar gestelde middelen door het Rijk in de Jeugdzorg en Wmo heeft in 2021 geresulteerd in een arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen. Daarna zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel en het beschikbaar stellen van incidentele extra middelen in 2022. De beslissing over de structurele extra middelen vanaf 2023 is overgelaten aan een nieuw kabinet. Dit betekent voor onze gemeente in 2022 een bijdrage van 970.000 euro, waarvan al 300.000 euro voor 2022 als stelpost was opgenomen in de begroting 2021-2024. Dit bedrag komt bovenop de al eerder toegekende extra bijdrage van het Rijk voor 2022 van 270.000 euro uit de septembercirculaire 2020. Voor de jaren 2023 en verder is in de begroting een stelpost van 75% opgenomen van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd.

Het probleem van de stijgende kosten van de WMO als gevolg van de vergrijzing en de aanzuigende werking van het abonnementstarief is nog niet opgelost. De onderhandelingen hierover hebben tot nu toe geen concreet resultaat of een nadere toezegging voor compensatie

opgeleverd. Samen met de VNG blijven wij ons inzetten om hiervoor bij het Rijk aandacht en tegemoetkoming te vragen.

Onderdeel van de Hervormingsagenda is het opstellen van een set maatregelen om de Jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. In het kader van deze kostenbeheersing binnen het Sociaal Domein is daarom in overleg met de portefeuillehouder in de meerjarenbegroting 2022-2025 binnen programma 5 een taakstelling verwerkt van 175.000 euro in 2022 en vanaf 2023 van 235.000 euro. Deze taakstelling zal in de komende maanden nader worden ingevuld voor 2022. De eerste resultaten hiervan worden betrokken bij de Voorjaarsnota 2022.

[\[1\]](#) in haar rapport *Inzicht kosten Sociaal Domein van mei 2021*

Omgevingswet

Het moment van de invoering van de omgevingswet is nog onzeker maar de omgevingsvisie is vastgesteld. De voorbereidingen/ het opstellen van het omgevingsplan en de implementatie van het plan kosten extra geld. Voor 2022 wordt er 170.000 euro opgenomen en voor 2023 en 2024 respectievelijk 90.000 en 46.000 euro.

Outsourcen ICT

In 2022 vindt een aanpassing plaats in de I&A organisatie door het afbouwen en overdragen van het lokaal technisch ICT beheer aan een externe partij en het opnieuw inrichten van het functioneel beheer. De verbeteringen in de techniek en dienstverlening leiden tot extra kosten van 114.000 euro per jaar.

Hybride werken

De hybride werkplek is de flexibele, mobiele en ruimte besparende opvolger van de traditionele werkplek. Deze werkplek zal gebaseerd zijn op een laptop en een mobiele telefoon waarmee medewerkers ook buiten het gemeentehuis (thuis of elders) en zonder restricties hun werk kunnen doen. De hybride werkplek wordt ingericht op basis van cloud technologie en zal gericht zijn op het digitaal samenwerken. Het eigenaarschap van gegevens, de toegang tot gegevens en privacy aspecten krijgen hierbij veel aandacht. Met de invulling van deze aspecten beschikt de gemeente weer over een toekomstbestendige werkomgeving. Hiervoor zijn in 2022 investeringen nodig die vanaf 2023 de kapitaalslasten verhogen met 105.000 euro.

Organisatieontwikkeling inclusief taakstellingen (D2)

Voor het versterken van de bedrijfsvoering wordt in totaal bijna 1,2 miljoen euro uitgetrokken. Dit wordt voor 620.000 euro ingezet om de vaste formatie op orde te brengen en is er 555.000 euro voor een ziek-, piek- en expertisebudget. Hiertegenover staat het uitgangspunt dat het versterken van de bedrijfsvoering ook verlichting in het primaire proces zal opleveren door een betere interne dienstverlening. Om die reden is er een taakstelling opgenomen op de reguliere formatieontwikkeling van 100.000 euro in 2022 en vanaf 2023 200.000 euro. Ook zijn er vanaf

2023 taakstellingen op de formatie opgenomen door de effecten van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de Omgevingswet (100.000 euro vanaf 2023) en de outsourcing van ICT (2023 50.000 en vanaf 2024 75.000 euro).

Externe factoren (D3)

De externe factoren leveren in 2022 een voordeel op van 225.000 euro ten opzichte van een nadeel van 110.000 euro, per saldo een voordeel van 115.000 euro:

- in 2022 geen derving legesinkomsten vanwege uitstel invoering omgevingswet (175.000 euro voordeel);
- te verwachten extra bijdrage Rijk vanwege coronamaatregelen bij de verkiezingen (50.000 euro voordeel);
- voor het hybride werken wordt gerekend met een thuiswerkvergoeding en extra reiskosten (totaal 60.000 euro) en een bijdrage voor de thuiswerkplek op basis van de VNG-norm van 250 euro per medewerker per jaar (50.000 euro).

Begrotingsmethodiek (D4)

Binnen de begroting is gekeken naar exploitatiebudgetten die ook als investering opgenomen kunnen worden of op een andere wijze gedekt kunnen worden. In totaal levert dit in 2022 een voordeel op van 203.000 euro. Dit voordeel loopt in 2023 op naar 241.000 euro en neemt in 2024 weer af naar 160.00 euro en 155.000 euro in 2025. Het gaat om:

- de aanschaf van bomen die als investering worden opgenomen (cf. Doelmatigheidsonderzoek kapitaalgoederen)
- de speeltoestellen niet meer aanschaffen vanuit een reserve, maar vanuit het IP waardoor de jaarlijkse dotatie aan de reserve kan stoppen (cf. Doelmatigheidsonderzoek kapitaalgoederen)
- continueren van het ten laste brengen van de 'subsidie op daken' aan het GRP
- de lasten van de bibliotheek op school voor 2022 en 2023 dekken uit de NPO-middelen (onderwijsachterstand).

Overige mutaties (D5)

In het doorrekenen van de begroting zijn er ook (kleine) budgetaanpassingen op algemene posten. Denk hierbij aan inflatiecorrectie, rentedoorrekening, aanpassingen in de P-begroting (salarissen), algemene uitkering e.d. Deze mutaties leveren in 2022 een voordeel op van 210.00 euro.

Ombuigingen/ taakstellingen

De (meerjaren)begroting is opgesteld vanuit de meest realistische kijk op 2022 en de jaren daarna met de informatie die we weten op het moment van opstellen van de begroting. Dit leidt echter tot een financieel negatief meerjarenbeeld. Hiervoor zijn ombuigingen/ taakstellingen en dekkingsvoorstellen noodzakelijk. Deze ombuigingen en taakstellingen zijn hier op programma gesorteerd maar maken onderdeel uit van de categorieën D1 t/m D5 in het Financieel meerjaren kader.

Ombuigingen/ taakstellingen

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Programma/ Paragraaf	Ombuiging	2022	2023	2024	2025
1. Burger en bestuur	Extra bijdrage Rijk t.a.v. Covid kosten verkiezingen	50	0	0	0
3. Openbare ruimte	Subsidie daken t.l.v. het GRP	50	50	0	0
3. Openbare ruimte	Geen reserve dotaties opnemen IP (speeltoestellen/ groen)	82	125	125	125
3. Openbare ruimte	Boombeheer - exploitatielast omzetten naar kapitaalslast	45	40	35	30
4. Economische zaken, recreatie en toerisme	Besparing op budget toekomstvisie bedrijventerreinen	25	0	0	0
4. Economische zaken, recreatie en toerisme	Frictiekosten ontvlechting GR Plassenschap (10% WDM)	50	-50	0	0
5. Sociaal domein	Taakstelling kostenbeheersing SD	175	235	235	235
5. Sociaal domein	Besparing op energie uitgaven sporthallen	15	15	15	15
5. Sociaal domein	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	15	10	10
5. Sociaal domein	Besparing op subsidiescan i.r.t. uitbreiding op Inkoop	0	5	0	5
5. Sociaal domein	Lasten bibliotheek op school dekken uit NPO-middelen	26	26	0	0
7. Ruimtelijke ontwikkeling	Marktconforme verhuur gronden	0	5	8	10
7. Ruimtelijke ontwikkeling	Taakstelling BWT t.g.v. de wet kwaliteitsborging/ omgevingswet	0	100	100	100
7. Ruimtelijke ontwikkeling	Geen derving legesinkomsten in 2022	175	0	0	0

Programma/ Paragraaf	Ombuiging	2022	2023	2024	2025
Algemene baten en lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	Overige baten en lasten	50	50	50	50
Algemene baten en lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	Taakstelling Formatie ontwikkeling	100	200	200	200
Algemene baten en lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	Taakstelling ITP t.g.v. outsourcing	0	50	75	75
TOTAAL OMBUIGINGEN/ TAAKSTELLINGEN		843	866	853	855

Dekkingsvoorstellen

De (meerjaren)begroting is opgesteld vanuit de meest realistische kijk op 2022 en de jaren daarna met de informatie die we weten op het moment van opstellen van de begroting. Dit leidt echter tot een financieel negatief meerjarenbeeld. Hiervoor zijn ombuigingen/ taakstellingen en dekkingsvoorstellen noodzakelijk.

Dekkingsvoorstellen (F1)

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Programma/Paragraaf	Dekkingsvoorstel	2022	2023	2024	2025
7. Ruimtelijke ontwikkeling	Onttrekking aan fonds stedelijke vernieuwing	350	250	0	0
Algemene baten en lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	Extra baten toer.belasting div. aanpassingen	40	40	40	40
Algemene baten en lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	Verhoging baten forensenbel. door systeemwijziging	260	260	260	260
Algemene baten en lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	Extra kosten uitvoering controle i.v.m. verhoging tarieven	-100	-75	-50	-50
TOTAAL DEKKINGSVORSTELLEN		550	475	250	250

Algemene reserve

De algemene reserve is volgens deze begroting voldoende van omvang voor de benodigde weerstandscapaciteit. In paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing staat de onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit en wordt de relatie gelegd met de algemene reserve en de post onvoorzien; deze vormen tezamen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Bedrag (in euro)
Algemene reserve 31-12-2020	3.001.300
Af: Rekeningresultaat 2020 (Jaarrekening 2020)	- 962.000
Af: Verkiezingen (VJN 2021)	- 34.000
Af: Diverse raadsbesluiten (2) *	- 50.000
Af: Rekeningresultaat 2021 geraamd (VJN 2021)	-366.000
Algemene reserve per 8-7-2021	1.589.300
Bij: Dotatie aan algemene reserve	160.000
AF/ Bij: (Verschil) Rekeningresultaat 2021 geraamd (NJN 2021 -/- VJN2021)	p.m.
Algemene reserve geraamd per 31-12-2021	1.749.300
Bij: Rekeningresultaat 2022 geraamd (Begroting 2022)	48.000
Algemene reserve geraamd per 31-12-2022	1.797.300

* Raadsbesluit 1 Deelbudget onderzoek toekomstige huisvesting (15.000 euro), raadsbesluit 2 Onderzoek Porseleinhaven (35.000 euro)

Structurele baten en lasten

Bedragen x € 1.000 - Voordeel(+) en Nadeel(-)

Programma omschrijving	2022	2023	2024	2025
Bestuur en Burger	-2.525	-2.470	-2.467	-2.466
Veiligheid	-2.974	-3.025	-3.028	-3.028
Openbare ruimte	-2.167	-2.250	-2.191	-2.215
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	-544	-651	-636	-648
Sociaal domein	-16.128	-16.203	-16.284	-15.718
Natuur en milieu	-665	-662	-663	-686
Ruimtelijke ontwikkeling	-2.065	-1.996	-1.483	-1.657
Algemene baten en lasten	36.644	35.655	35.345	35.754
Overhead	-9.102	-9.024	-8.876	-8.827
	474	-626	-283	509

Programma's/ Taakvelden

1. Bestuur en Burger

Programma 1 bestaat uit een deel van de taakvelden van de BBV taakveld categorie 0 (Bestuur en ondersteuning).

Het klant contact centrum (KCC) is dé ingang voor alle vragen van inwoners aan de gemeente. We hebben een gastvrije benadering en zetten de inwoner centraal. Met andere woorden we zijn er voor de inwoner, we werken efficiënt vanuit een goede bedrijfsvoering en werken digitaal waar het kan, we hebben zicht op prioriteiten, we leveren graag aanvullende dienstverlening, waarmee we onze inwoners verrassen en zijn coöperatief als het gaat om het individueel belang zonder het algemeen belang uit het oog te verliezen.

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Privacy beleid gemeente Wijdmeren
- Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid Wijdmeren 2020 - 2024 (SIBW 20/24)
- Tactisch jaarplan Informatieveiligheid 2021/2022
- Procedure melden datalekken (mei 2019)
- Inkoopbeleid 2016 – 2021
- Duurzaamheidsbeleid/circulair inkopen
- Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Wijdmeren 2018
- Mandaatregeling Wijdmeren 2018
- Regeling commissie bezwaarschriften Wijdmeren 2014
- Besluit informatiebeheer (Archiefwet)
- Vlagprotocol

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Gemeente Hilversum
- Gemeente Gooise Meren
- Inwoners en ondernemers

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-2.955	-3.032	-2.806	-2.676	-2.673	-2.672
Baten	292	216	256	206	206	206
	-2.664	-2.816	-2.550	-2.470	-2.467	-2.466
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	11	69	0	0	0	0
	11	69	0	0	0	0
	-2.653	-2.747	-2.550	-2.470	-2.467	-2.466

Taakveld 0.1 Bestuur

De gemeente heeft vele taken. De gemeente kent daarom ook diverse rollen. Zo kan de gemeente optreden als regelgever (vergunningen verlenen, handhaven of wetgever), uitvoerder, regisseur in samenwerkingsverbanden. Ook kan de gemeente iets stimuleren of faciliteren (bijv. subsidies) of laat de gemeente iets los wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. Onze dienstverlening sluit aan op de vraag van inwoners en ondernemers. Veel dienstverlening is digitaal beschikbaar en onze producten en diensten zijn toegankelijk.

Wat willen we bereiken?

Doel 01.1 - Omgevingsbewust werken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.1.1 - We gaan medewerkers de methoden en de instrumenten bieden om hen daarbij te helpen	01.1.1.1 - Implementeren FactorC methode
	01.1.1.2 - Vijftig medewerkers trainen in de methode FactorC
Actie 01.1.2 - We gaan de relatie met inwoners versterken door te werken vanuit de participatievisie van de gemeente	01.1.2.1 - Inzetten communicatiemiddelen om inwoners te bereiken en hen te betrekken bij diverse ontwikkelingen

Doel 01.2 - Impactgericht werken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.2.1 - We gaan Issuemanagement verder implementeren in de organisatie	01.2.1.1 - We gaan de gelegde basis van Issuemanagement verder implementeren en ontwikkelen in de organisatie

Doel 01.3 - Herpositionering van de externe klachtafhandeling. De inwoner het recht bieden op een onafhankelijke, externe behandeling van klachten over gedragingen van de bestuursorganen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.3.1 - We gaan de externe afhandeling van klachten borgen	01.3.1.1 - Aansluiting bij de Nationale Ombudsman per 1 januari 2022 tot 31 december 2023
	01.3.1.2 - Een keuze maken over de definitieve invulling van de externe klachtvoorziening per 1 januari 2023 (Q3)

Doel 01.4 - De positie van raadsleden versterken in de samenwerkingsverbanden tussen gemeenten

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.4.1 - De Tweede Kamer heeft in juni 2021 ingestemd met Wet versterking legitimiteit gemeenschappelijke regelingen. Nadat deze nieuwe wet van kracht wordt, bevorderen we dat alle gemeenschappelijke regelingen binnen een jaar daarna zijn aangepast aan deze nieuwe wet	01.4.1.1 - Aanpassen van de gemeenschappelijke regelingen in Q4
	01.4.1.2 - Actualiseren van de nota verbonden partijen. Tot het moment van actualisering blijven we werken op basis van de vastgestelde nota verbonden partijen

Doel 01.5 - Van Wet openbaarheid bestuur (WOB) naar Wet open overheid (WOO). De gemeente transparanter maken en er voor zorgen dat onze overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.5.1 - Uitvoering geven aan de zorgplicht met betrekking tot de informatiehuishouding en het opstellen een meerjarenplan. Het invoeringstraject duurt naar verwachting acht jaar	01.5.1.1 - Opstellen van een startnotitie invoering Wet open overheid in Q1 2022
	01.5.1.2 - Het ambitieniveau met betrekking tot openbaarheid in samenspraak met directieteam, college en raad bepalen in Q2 2022
	01.5.1.3 - Opstellen van een meerjarenplan in Q3 2022

Doel 01.6 - Implementatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.6.1 - Uitvoering geven aan de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer waardoor het voor de inwoners mogelijk wordt om digitaal een klacht in te dienen, bezwaar te maken en/of verzoeken te doen om openbaarheid van documenten	01.6.1.1 - Overgaan tot een systeem dat papierloos vergaderen mogelijk maakt voor de bezwaarschriftencommissie in Q1 2022
	01.6.1.2 - Het indienen van bezwaarschriften ook digitaal mogelijk te maken via DigiD (inwoners) en E-herkenning (ondernemers en organisaties) Q2 2022

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Doel 01.7 - Tweede fase implementatie Wet elektronische publicaties

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
--	---------------------

<p>Actie 01.7.1 - Alle wettelijk bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van (voorgenomen) besluiten die niet tot één of meer belanghebbenden zijn gericht, worden gepubliceerd (www.officielebekendmakingen.nl) zodat het voor inwoners mogelijk wordt om op één website alle algemene bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen te raadplegen</p>	<p>01.7.1.1 - Alle op dat moment geldende beleidsregels (zo nodig) met terugwerkende kracht in het regelingenbestand op overheid.nl beschikbaar te hebben voor 1 juli 2022 (Q2)</p>
	<p>01.7.1.2 - Alle stukken, naast fysiek ook digitaal ter inzage te leggen in Q2 2022</p>

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Doel 01.8 - Rechtsbescherming en rechtszekerheid. Bevorderen van juridische kwaliteit van de organisatie

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
<p>Actie 01.8.1 - Verder bouwen aan kwaliteit om zo toekomstbestendig te zijn. Juist ook omdat de samenleving in rap tempo verandert. Dit heeft impact op bestuurlijke opgaven en de organisatie van de gemeente. Een en ander vraagt om juridische wendbaarheid, risico-inschatting en sturing op de kwaliteit</p>	<p>01.8.1.1 - Het opstellen van een plan van aanpak ter verbetering van de (juridische) kwaliteitszorg in Q2 2022</p>
<p>Actie 01.8.2 - Er wordt ingezet op het informeel oplossen van bezwaarschriften door toepassing van pre-mediation door de teams. Pas als dit niet lukt wordt het formeel afhandelen van een bezwaarschrift opgepakt. Hiermee voorkomen we juridisering en treden we vooral in contact met de bezwaarmaker en derden</p>	<p>01.8.2.1 - Investeren op juridische (basis)kennis en bewustzijn door het organiseren van interactieve kennissessie in Q3 en de juridische zelfstandigheid van de organisatie vergroten door het op orde brengen van de beleids- en werkprocessen in Q3</p>
<p>Actie 01.8.3 - Mede door de ervaring tijdens de corona-crisis en het thuiswerken, is een verbeteringslag nodig in de (digitale) ondersteuning van de rechtsbescherming (bezwaar- en beroepszaken)</p>	<p>01.8.3.1 - Het administratieve proces borgen bij een procesondersteuner</p>

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Doel 01.9 - De rechtsbescherming en de rechtszekerheid versterken waarmee we de juridische kwaliteit maar ook de financiële risico's mogelijk kunnen beperken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.9.1 - We gaan het taakveld juridische zaken verder professionaliseren. Hierdoor kunnen we de beleidsprioriteiten en (nieuwe) wettelijke taken effectiever uitvoeren, zijn we in staat beter in te spelen op externe ontwikkelingen en kunnen we mogelijk financiële risico's beperken	01.9.1.1 - Het werven van een jurist/secretaris bezwaarschriften

Doel 01.10 - Borging privacy. De juridische aspecten en de operationele uitvoerende rol van de privacywetgeving krijgen meer aandacht in de gemeentelijke organisatie

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.10.1 - We willen het privacy bewustzijn van de organisatie en het zorgvuldig en veilig verwerken van persoonsgegevens verder stimuleren. Daarnaast willen we invulling geven aan de rechten van betrokkenen en juiste afdoening van AVG-verzoeken	01.10.1.1 - In samenwerking met de FG en CISO wordt een evaluatie uitgevoerd van het privacy beleid in Q2
	01.10.1.2 - Op basis van de evaluatie voorstellen doen tot implementatie en verbeteringen in Q3 en Q4.
Actie 01.10.2 - We optimaliseren de integrale advisering waar de privacyaspecten onderdeel van uit maken en creëren een dagelijks aanspreekpunt voor medewerkers voor vragen over gegevensbescherming	01.10.2.1 - De rol van privacy officer (PO) toe te voegen in de bestaande organisatie en borgen

Doel 01.11 - Informatiebeveiliging. Voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO v.1.0.4.) en volgens de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) verantwoording af te leggen over informatieveiligheid

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.11.1 - Wij realiseren een verbetering van de BIO-norm handhaving binnen de gemeente	01.11.1.1 - Het gehele jaar uitvoering te geven aan het tactisch jaarplan informatiebeveiliging
Actie 01.11.2 - Verbetering bewustzijn informatieveiligheid (IV-Bewustzijn) binnen de gemeente	01.11.2.1 - Uitvoeren van de zelfevaluatie in Q2
	01.11.2.2 - –Inzetten van specifieke activiteiten rond IV-bewustzijn richting de medewerkers (Q1

en Q3)

Doel 01.12 - Inkoop. Een efficiënt ingerichte en uitgevoerde inkooporganisatie

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 01.12.1 - Op basis van het regionaal inkoopbeleid op onderdelen nadere regels introduceren	01.12.1.1 - Evaluatie van het lokale inkoopproces in Q1 en Q2
Actie 01.12.2 - Inzicht verkrijgen in de lokale inkoopuitgaven en waar mogelijk kosten besparen	01.12.2.1 - Spendanalyses uitvoeren om potentiële inkoop- en proceskostenbesparingen te signaleren in Q2 en Q4
	01.12.2.2 - Opstellen van een verbeterplan in Q3/Q4

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.913	-2.040	-1.997	-1.895	-1.895	-1.895
Baten	11	0	0	0	0	0
	-1.902	-2.040	-1.997	-1.895	-1.895	-1.895

Taakveld 0.2 Burgerzaken

In onze gemeente staan de inwoner centraal. In 2020 en 2021 hebben we vertraging opgelopen in de ontwikkeling van de meerjarige dienstverleningsvisie door onder meer de coronacrisis en de daarbij behorende effecten. We pakken dit in 2022 weer op met onder andere de uitvoering van de dienstverleningsvisie. We streven ernaar dat inwoners zoveel mogelijk digitaal kunnen regelen via onze website: online waar het kan en persoonlijk waar het moet.

In maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen en komt er een nieuw gemeentebestuur. Deze begroting biedt het nieuwe bestuur een stevige basis om verder op door te bouwen. Het budget voor het goed laten verlopen van de verkiezingen is in de begroting opgenomen. En omdat het college een hoge opkomst ambieert is er ook geld gereserveerd voor de opkomstbevordering.

Voor de gemeenteraad brengt dit ook verschillende activiteiten met zich mee. Het zwaartepunt van die activiteiten ligt na de verkiezingen. Naast het afscheid van vertrekkende raadsleden en de installatie van een nieuwe gemeenteraad, maakt de gemeenteraad een nieuwe start met een inwerkprogramma en collegeonderhandelingen, resulterend in de installatie van een nieuwe

wethouders ploeg. Naast budgetten voor deze activiteiten is een budget noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe apparatuur voor de raadsleden.

Wat willen we bereiken?

Doel 02.1 - Wijdemeren beoogt haar inwoners goed en efficiënt te bedienen op de taken die bij de gemeente zijn belegd.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 02.1.1 - Uiterlijk november 2022 wil het college een meerjarige visie op dienstverlening vaststellen	02.1.1.1 - In Q1 van 2022 wordt een sessie met bestuur en ambtelijke organisatie belegd dat input geeft voor het opstellen van de visie
	02.1.1.2 - In Q2 van 2022 worden de inwoners door middel van een burgerplatform betrokken bij de visie om ook behoeften en wensen te inventariseren

Doel 02.2 - Zorgen voor een betrouwbare verkiezingsuitslag met inachtneming van de geldende corona-maatregelen.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 02.2.1 - Uiterlijk december 2021 is het uitvoeringsplan voor een evenredige verdeling van stemlocaties per woonkern vastgesteld	02.2.1.1 - Voor elke stemlocatie een inrichtingsplan uitwerken waarin o.a. de toegankelijkheid van de stemlocatie wordt gewaarborgd (uiterlijk november 2021)
	02.2.1.2 - Opleiden van voorzitters en stembureauleden (uiterlijk februari 2022)
	02.2.1.3 - Inrichten van een betrouwbaar en transparant telproces (uiterlijk januari 2022)
	02.2.1.4 - Inrichten van een stemproces waarbij stembureaus op meerdere dagen open zijn. (uiterlijk december 2021)

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-687	-992	-809	-782	-778	-777
Baten	281	216	256	206	206	206
	-407	-776	-553	-576	-572	-571

2. Veiligheid

Programma 2 bestaat uit de taakvelden van de BBV taakveld categorie 1 (Veiligheid).

De gemeente Wijdmeren is een mooie en relatief veilige gemeente. De gemeente is centraal gelegen ten opzichte van de grote steden Amsterdam en Utrecht. De ligging en het omvangrijke plassegebied kunnen leiden tot kwetsbaarheid ten aanzien van de openbare orde en veiligheid. Om een vertrouwde, veilige omgeving te zijn moet Wijdmeren daarom blijven werken aan de sociale en fysieke veiligheid. Een veranderende samenleving vraagt tevens om een wendbare overheid met een goed georganiseerd netwerk van lokale en regionale partners, weerbare bewoners en bedrijven. Samen moeten zij op tijd anticiperen op maatschappelijke vraagstukken en reageren wanneer de omstandigheden daarom vragen. Binnen het programma Veiligheid is de brede aanpak op de diverse terreinen op het gebied van de openbare orde en veiligheid uitgewerkt.

Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2022 is het nog uitermate lastig om een doorkijk te bieden naar de gevolgen van de Corona-pandemie voor zowel de inwoners als onze eigen organisatie. Vanaf maart 2020 is deze crisis als een rode draad bepalend geweest voor de wijze waarop wij onze dienstverlening vorm hebben gegeven, inwoners en bedrijven hebben ondersteund en we ons werk hebben gedaan. Waar normaliter een crisisorganisatie voor een relatief korte termijn wordt ingericht, is de structuur en intensiteit waarmee dit vorm heeft gekregen bijna constant aanwezig geweest. Dit heeft ook een zware wissel getrokken op de inzet van capaciteit en middelen. Niet uitgesloten kan worden dat dit voor het komende jaar ook nog nodig zal zijn. In programma 2 schenken wij aandacht aan de acties en activiteiten die in dit kader ook in 2022 mogelijk noodzakelijk zijn.

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Algemene Plaatselijke Verordening (2018)
- Algemeen aanwijfsbesluit APV (2020)
- Drank- en Horecaverordening (2016)
- Kansspelverordening (2010)
- Verordening Winkeltijden Wijdmeren (2013)
- Bibob beleid (2021)
- Evenementenbeleid 2019 - 2022 en beleidsregels evenementen (2020)
- Regionaal beleidskader Veiligheid, toezicht en handhaving OFGV
- Drugsbeleid (2010)
- Standplaatsenbeleid (2016)
- Meerjaren Veiligheidsplan 2019 - 2022 en lokale veiligheidsagenda 2021-2022
- Beleidsregels artikel 13b Opiumwet
- Beleidsregels collecteren en venten (2014)
- Beleidsregels handhaving hinderlijk groen
- Beleidsregels sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen (2019)

- Beleidsregels vergunningen, toezicht en handhaving 2018 - 2021
- Handhavingsbeleid Kinderopvang
- Inboedelverwijdering na ontruiming (2012)
- Sanctiestrategie Drank- en Horecawet (2016)
- Aanwijzingsbesluit Digitaal Opkopersregister
- Aanwijzingsbesluit ex. artikel 438 Wetboek van Strafrecht (toezichthouder nachtregister)
- Aanwijzingsbesluit Passantenhaven Oud-Loosdrecht (Porseleinhaven)
- Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen (2004)
- Verordening Plassenschap Loosdrecht
- Programmabegroting Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (2022)
- Regionale Veiligheidsstrategie Midden Nederland
- Beleidsregel exploitatievergunning horeca (2019)
- Protocol bijtincidenten honden (2016)
- Dienstverleningsovereenkomst Regionale Brandweer

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht
- Wet Tijdelijk Huisverbod, Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz), Wet Zorg en Dwang
- Wet Bibob, Winkeltijdenwet
- Wet op de kansspelen
- Drank- en Horecawet
- Wet Luchtvaart
- Wet openbare manifestaties
- Zondagswet
- Opiumwet
- Wet op veiligheidsregio's
- Woningwet
- Wet publieke gezondheidszorg
- Politiewet
- en overige bijzondere wetten

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- 39 gemeenten in de Eenheid Midden Nederland, Openbaar Ministerie, politie Midden Nederland (ofwel de Veiligheidscoalitie Midden-Nederland)
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum Midden-Nederland (RIEC)
- Verbonden partij Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (w.o. GHOR en Brandweer) en samenwerkingspartner Veiligheidsregio Flevoland

- Verbonden partij Regio Gooi en Vechtstreek (Regionale Ambulance Voorziening)
- Provincies Noord-Holland en Utrecht
- Natuurmonumenten, Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek, Waternet, het Plassenschap Loodrecht en Recreatie Midden-Nederland
- Woningcorporaties en –verenigingen
- Zorg- en Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek, met al haar partners die een rol hebben in de casuïstiek omtrent zorg en veiligheid
- Versa Welzijn (buurtbemiddeling)
- HALT Nederland
- Ministerie van Justitie en Veiligheid (bureau BIBOB, Justitie, CJIB etc.)
- Kamer van Koophandel, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Kansspelautoriteit, Waternet en Jeugd-Punt
- Ondernemersvereniging Wijdemeren

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-3.388	-3.405	-3.149	-3.058	-3.061	-3.061
Baten	19	93	33	33	33	33
	-3.370	-3.312	-3.116	-3.025	-3.028	-3.028
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	4	0	0	0	0	0
	4	0	0	0	0	0
	-3.366	-3.312	-3.116	-3.025	-3.028	-3.028

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Naast het voorkomen van branden, rampen en crises, willen we ook de eventuele gevolgen hiervan zoveel mogelijk beperken. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek voert in samenwerking met de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek deze taken uit voor de gemeente.

In het Opleidings-, Trainings- en Oefenplan (hierna OTO) Bevolkingszorg Flevoland & Gooi en Vechtstreek staan de richtlijnen voor OTO voor de regionale functies in de hoofdstructuur omschreven. De OTO voor de lokale functies is daarin niet meegenomen. De gemeente is hiervoor zelf verantwoordelijk.

Wat willen we bereiken?

Doel 11.1 - Voorkomen en beperken gevolgen van branden, crises en rampen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 11.1.1 - De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. We gaan verder met het professionaliseren van de gemeentelijke crisisorganisatie	11.1.1.1 - Uitvoeringsplan opstellen (Q2)
Actie 11.1.2 - Beschikbaarheid en geoefendheid van kernfunctionarissen crisisbeheersing binnen de gemeente, zorgen ervoor dat de gemeente voorbereid is op de beheersing van crises en rampen	11.1.2.1 - Opstellen van het opleidings-, trainings- en oefenplan (OTO) 2023-2026 in Q1
	11.1.2.2 - Vergroten van het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van inwoners door voorlichting te geven per seizoen
	11.1.2.3 - Nieuwe collegeleden die een rol hebben in de lokale crisisstructuur opleiden, trainen en beoefenen in Q2 en Q4

Doel 11.2 - Afhankelijk van de ontwikkelingen, zicht en grip houden op de dan van toepassing zijnde situatie en voortdurend kunnen anticiperen op de wisselende omstandigheden, om zodoende de negatieve sociaal maatschappelijke en economische impact op onze gemeenschap zo beperkt mogelijk te houden.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 11.2.1 - Regionale afstemming op beleids- en op operationeel niveau, voor zover nodig	11.2.1.1 - Inrichting van een regionale overlegstructuur (RBT, ROT, etc.) en -frequenties die voor dat moment het beste past
Actie 11.2.2 - Lokale afstemming op beleids- en op operationeel niveau, voor zover nodig	11.2.2.1 - Inrichting van een lokale overlegstructuur (GBT, DT-CrisisTeam, ambtelijk SLIM-team, etc.) en -frequenties die voor dat moment het beste past
Actie 11.2.3 - Onze inwoners en organisaties faciliteren in	11.2.3.1 - Ingang bieden voor vragen, inwoners en organisaties te woord staan en van adviezen voorzien,

mogelijkheden en maatregelen	mentale en zo mogelijk financiële steun bieden
Actie 11.2.4 - Controle houden op de financiële impact voor de gemeente	11.2.4.1 - Zicht houden op en optimaal gebruik maken van de steunpakketten vanuit het rijk, provincie, etc. (batenkant)
	11.2.4.2 - Zicht houden op en optimaal financieel ondersteunen van noodzakelijke maatregelen voor inwoners en organisaties én ook voor de interne organisatie (kostenkant)

Doel 11.3 - Naast het voorkomen van branden, rampen en crises, willen we de eventuele gevolgen hiervan zoveel mogelijk proberen te beperken. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek voert in samenwerking met de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek deze taken uit voor de gemeente. In het Opleidings-, Trainings- en Oefenplan (hierna OTO) Bevolkingszorg Flevoland & Gooi en Vechtstreek staan de richtlijnen voor OTO voor de regionale functies in de hoofdstructuur omschreven. De OTO voor de lokale functies is daarin niet meegenomen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 11.3.1 We gaan verder met het professionaliseren van de gemeentelijke crisisorganisatie. Beschikbaarheid en geoefendheid van kernfunctionarissen crisisbeheersing, zorgen ervoor dat de gemeente voorbereid is op de beheersing van crises en rampen	11.3.1.1 - Opstellen van het opleidings- en oefenplan 2023 – 2026 in Q1
	11.3.1.2 - Minimaal 1x per jaar met de gemeentelijke crisisorganisatie deelnemen aan een oefening, voortdurend
	11.3.1.3 - Inzetten op het vergroten van het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van inwoners door voorlichting te geven per seizoen, voortdurend

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-2.810	-2.843	-2.541	-2.560	-2.564	-2.563
Baten	0	77	1	1	1	1
	-2.810	-2.766	-2.540	-2.559	-2.563	-2.562

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

De gemeente Wijdmeren is een mooie en relatief veilige gemeente. De gemeente is centraal gelegen ten opzichte van de grote steden Amsterdam en Utrecht. De ligging en het omvangrijke plessengebied kunnen leiden tot kwetsbaarheid ten aanzien van de openbare orde en veiligheid. Om een vertrouwde, veilige omgeving te zijn moet Wijdmeren daarom blijven werken aan de sociale en fysieke veiligheid. Een veranderende samenleving vraagt tevens om een wendbare overheid met een goed georganiseerd netwerk van lokale en regionale partners, weerbare bewoners en bedrijven. Samen moeten zij op tijd anticiperen op maatschappelijke vraagstukken en reageren wanneer de omstandigheden daarom vragen. Binnen het programma Veiligheid is de brede aanpak op de diverse terreinen op het gebied van de openbare orde en veiligheid uitgewerkt in het meerjaren veiligheidsbeleid 2019–2022.

Wat willen we bereiken?

Doel 12.1 - De gemeente Wijdmeren is een veilige gemeente, waar samen met de partners – waaronder inwoners– gewerkt wordt aan een integrale aanpak op de diverse thema's binnen het veiligheidsdomein. Inwoners en bezoekers voelen zich prettig en veilig in de gemeente; bij veiligheidsproblematiek wordt er adequaat gereageerd en gewerkt aan een oplossing. Om de gemeentelijke regierol op het gebied van openbare orde en veiligheid (nog) beter te kunnen vervullen willen we meer aan de 'voorkant van de problematiek komen'. Voor verschillende geprioriteerde veiligheidsthema's wordt beleid opgesteld

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.1.1 - Het ontwikkelen en vast laten stellen van het meerjarenplan veiligheid 2023-2026. Met de gemeente Hilversum wordt verkend of er prioriteiten zijn waarbij we effectief kunnen samenwerken. De mogelijkheid tot het opstellen van één gezamenlijk veiligheidsprogramma wordt hierbij ook onderzocht	12.1.1.1 - Evaluatie meerjaren veiligheidsbeleid 2019-2022 in Q2
	12.1.1.2 - Opzetten van een startnotitie Q2

	12.1.1.3 -Proces vormgeven meerjarenplan Q2/Q3
	12.1.1.4 - Het meerjarenplan vast laten stellen Q4

Doel 12.2 - We willen ondermijning terugdringen. Samen met de partners gaan we hiervoor barrières opwerpen om criminelen te ontmoedigen hun ondermijnende activiteiten in Wijdemeren te ontplooiën en/of voort te zetten

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.2.1 - Samen met de partners gaan we een plan van aanpak opstellen	12.2.2.1 - Samen met Functionaris Gegevensbescherming het modelprotocol binnengemeentelijke informatiedeling aanpassen en vast laten stellen Q1/Q2
	12.2.2.2 - Analyse huidige ondermijningsaanpak Q1/Q2
	12.2.2.3 - Verkrijgen van zicht op mate en omvang; prioriteren lokale thema's Q2
	12.2.2.4 - Opstellen plan van aanpak Q2 /Q3
	12.2.2.5 - Vast laten stellen plan van aanpak Q4

Doel 12.3 - Vakantieparken kunnen kwetsbaar zijn; er kan sprake zijn van hardnekkige veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek. Dit kan uiteenlopen van de opslag van gestolen goederen, illegale prostitutie, hennepcultuur of vervaardiging van synthetische drugs, maar ook problematiek als illegale bewoning, verloedering en onderdak van kwetsbaren. Om een duurzaam effect te kunnen bereiken is het noodzakelijk dat de aanpak niet alleen vanuit veiligheid en handhaving komt, maar domein overstijgend vorm wordt gegeven. Domeinen als vastgoed, gebiedsontwikkeling, ruimtelijke ontwikkeling en het sociaal domein zullen hier onderdeel van uit moeten maken. We willen zicht krijgen op de vakantieparken in de gemeente. Voor de meest kwetsbare parken wordt een integrale aanpak opgesteld om eventuele criminele activiteiten te kunnen stoppen en leefbaarheidsproblematiek aan te pakken. Kortom; het doel is het vitaliseren van het betreffende vakantiepark

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
--	---------------------

Actie 12.3.1 Opstellen van een integraal projectplan waarin per beleidsveld/partner wordt beschreven welke rollen en taken zij binnen de aanpak hebben. Ook wordt geprioriteerd en wordt hier een tijdspad aangehangen. Benodigde partners worden bij de aanpak betrokken	12.3.1.1 - Verkrijgen van zich op de mogelijke mate en omvang van problematiek Q3
Actie 12.3.2 Gelet op de integrale aanpak en het gebrek aan capaciteit is een projectleider nodig die dit project kan trekken binnen de gemeentelijke organisatie	12.3.1.2 - Gezamenlijke prioritering Q3
	12.3.1.3 - Opstellen plan van aanpak geprioriteerd park Q3
	12.3.1.4 - Het ontwikkelen van een blauwdruk die toepasbaar is op andere vakantieparken Q4

Doel 12.4 - Het effectiever aanpakken van woonoverlast

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
12.4.1 - Het opstellen van beleidsregels waarin we de aanpak van woonoverlast trapsgewijs vast gaan leggen, zodat per stap helder is wat de mogelijke interventies zijn, en welke partners hierbij betrokken moeten worden. Dit wordt vormgegeven in nauwe samenwerking met de gemeente (oov/sociaal domein), de politie en de woningcorporatie	12.4.1.1 - Samen met partners een analyse van de huidige aanpak maken welke knelpunten en successen gedestilleerd kunnen worden Q1/Q2
	12.4.1.2 - Per partner bevoegdheden en mogelijkheden bij aanpak woonoverlast in kaart brengen Q2/Q3
	12.4.1.3 - Opstellen -en laten vaststellen- van werkbare beleidsregels zodat voor iedere partner duidelijk wordt wat van hen verwacht wordt gedurende het proces rondom woonoverlast, Q3
	12.4.1.4 - In regio/land op zoek naar goede voorbeelden. Eventueel best practices en werkbare processen overnemen, voortdurend

Doel 12.5 Implementatie van het vastgestelde beleid 'Exploitatievergunning Horecabedrijf'. Hierdoor wordt het verboden om een inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester. We kunnen hierdoor vooraf kaders stellen ter voorkoming van overlast en de Wet Bibob kan zo optimaal in worden gezet

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.5.1 - In de APV is het artikel 'Exploitatievergunning horecabedrijf' art. 2:28 APV Wijdemeren al opgenomen. Tevens is er al vastgesteld beleid. In 2022 willen we hier ook daadwerkelijk uitvoering aan gaan geven	12.5.1.1 - Implementeren van het exploitatievergunningstelsel Q1 t/m Q4

Doel 12.6: Het opwerpen van barrières om criminelen aan de voorkant buiten de deur te houden door uitvoering te geven aan het Bibob-beleid en de uitbreiding van de reikwijdte rondom Bibob die de wet ons biedt

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.6. Het up-to-date hebben van Bibob-beleid. Een uitbreiding van de reikwijdte van de Wet Bibob gaat leiden tot meer Bibob-toetsen (2e tranche). Het wetsvoorstel 2e tranche Wet Bibob voorziet in de mogelijkheid voor bestuursorganen om informatie met elkaar uit te wisselen. De mogelijkheid om de Wet Bibob toe te passen, wordt uitgebreid naar omgevingsvergunningen voor omgevingsplanactiviteiten op grond van de Omgevingswet en de wijziging van een omgevingsplan op aanvraag	12.6.1.1 - Uitvoeren evaluatie huidige Bibob-beleid, Q1/Q2
	12.6.1.2 - Herzien van het Bibob-beleid, Q2/Q3
	12.6.1.3 - In kaart brengen van tijdsduur per Bibob-toets om zo meer zicht en grip te krijgen op de capaciteitsvraag, Q2
	12.6.1.4 - Inzetten op bewustwording binnen ambtelijke organisatie met betrekking tot de Bibob-toets, voortdurend

Doel 12.7 We willen de bewustwording en weerbaarheid rondom digitale criminaliteit verhogen. De aanpak van digitale criminaliteit moet hetzelfde zijn als de aanpak van 'traditionele' criminaliteit

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.7.1 - Hoewel we ons bij de aanpak op alle inwoners richten, passen we op drie doelgroepen een gedifferentieerde aanpak toe: senioren, jongeren en ondernemers	12.7.1.1 - Deelname aan regionale werkgroep 'Digitale Veiligheid Gooi- en Vechtstreek', voortdurend
	12.7.1.2 - Digitale veiligheid in de klas: project Hackshield/Cyber 24 in het primair onderwijs, Q2/Q3
	12.7.1.3 - Mede opzetten van Webinars, bijeenkomsten, trainingen en masterclasses, voortdurend
	12.7.1.4 - Mede organiseren regionale 'doe-bijeenkomst' voor ondernemers, voortdurend

Doel 12.8 - Het ondersteunen van evenementen die een positieve bijdrage leveren aan het toeristische en recreatieve karakter van de gemeente, waarbij levendigheid, veiligheid en leefbaarheid in evenwicht zijn. We creëren duidelijkheid over de manier waarop de gemeente faciliteert en organisatoren ondersteunt

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.8.1 - Het ontwikkelen van het evenementenbeleid 2023-2026	12.8.1.1 - Evaluatie van het evenementenbeleid 2019-2022 en de uitvoeringsregels, Q1/Q2
	12.8.1.2 - Ontwikkelen en vast laten stellen van het evenementenbeleid 2023-2026, Q2/Q3/Q4
Actie 12.8.2 - Het is de verwachting dat de inzet vanuit de gemeente met betrekking tot evenementen geïntensiveerd moet worden in 2022. Dit resulteert in extra ondersteuning. De verschuiving van de politiecapaciteit bij evenementen leidt daarnaast tot gerichtere inzet van de boa's of verplichte eigen inzet van particuliere beveiligers door de organisatoren	12.8.2.1 - We gaan onderzoeken hoe eventuele extra (externe) ondersteuning kan worden doorbelast. Q2/Q3/Q4

Doel 12.9 - We willen als gemeente weerbaar en in staat zijn om de wettelijke bevoegdheden binnen het taakveld openbare orde en veiligheid uit te kunnen voeren. Deze bevoegdheden zijn de afgelopen jaren fors uitgebreid, denk bijvoorbeeld aan de aanpak ondermijning, Bibob, verwarde personen en aanpak huiselijk geweld. Ook op het gebied van de vergunningverlening en bijzondere wetten is het taakveld uitgebreid. Hieraan worden steeds meer eisen gesteld. We willen hier tegen bestand zijn. Ook willen we continuïteit bieden aan onze samenwerkingspartners en inwoners door uitbreiding van de formatie waardoor de taken niet meer zijn belegd in een 'mens-functie'

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.9.1 - We gaan het taakveld openbare orde en veiligheid verder professionaliseren door het uitbreiden van de formatie	12.9.1.1 - Het werven van een medewerker publieke veiligheid met de taakaccenten crisisbeheersing en evenementencoördinator

Veiligheid op de plassen

Doel 12.10 - Het realiseren van veiligheid voor alle gebruikers van de plassen in Wijdemeren en het betrekken van handhavingspartners bij adequaat toezicht

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.10.1 - We organiseren reguliere beleidsafstemming tussen de gemeente en Recreatie Midden Nederland. Daarnaast actualiseren wij het 'handhavingsarrangement' watertoezicht en gebiedsgebonden inzet, waarbij de veiligheidsthema's, taken en verantwoordelijkheden concreet benoemd worden. Vaartoezicht wordt met de aangesloten partijen vastgelegd in een rooster	12.10.1.1 - Evalueren van het voorgaande vaarseizoen, het actualiseren van het handhavingsarrangement en het opstellen van projectplan 2022 in Q1
	12.10.1.2 - In Q2 wordt een waterconferentie georganiseerd waarbij met partners prioritering en inzet wordt besproken

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Toezicht en handhaving

Doel 12.11 - Vaststellen van nieuwe beleidskaders voor een veilige woonomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers van Wijdemeren

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.11.1 - Binnen de kaders van het in het najaar van 2021 op te stellen VTH-beleid omgevingsrecht 2022-2025 uitvoering geven aan de wettelijke taken en daarvoor prioriteiten vaststellen	12.11.1.1 - Opstellen en vaststellen van beleid voor de periode 2022-2025, opstellen van een nieuw twee jaarlijks uitvoeringsprogramma (Q1)
Actie 12.11.2 - Monitoren van de behaalde resultaten, het naleefgedrag en de actuele ontwikkelingen zoals afgesproken met de provincie in het kader van de Wet revitalisering generiek toezicht (IBT)	12.11.2.1 - In 2022 moet een inhaalslag gemaakt worden om de achterstanden weg te werken die door de inzet van toezichthouders op naleving van de coronamaatregelen gedurende de periode 2020-2021 zijn ontstaan. Deze inhaalslag wordt deels administratief voorbereid en uitgevoerd Q1 t/m Q4
	12.11.2.2 - Voorbereidingen treffen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 1 juli 2022 en daar samen met de regionale partners in optrekken
	12.11.2.3 - Voorbereidingen treffen op de nieuwe modelverordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor zo ver die gestalte krijgt in de kwaliteit van uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht
	12.11.2.4 - Werken aan een sluitende beleidscyclus op grond van de procescriteria (de BIG-8 cyclus)
	12.11.2.5 - Controleren tijdens de bouw en vaststellen of dat in overeenstemming met verleende vergunningen wordt uitgevoerd. Handhaven als van die vergunning wordt afgeweken
	12.11.2.6 - Signaleren van gerealiseerde bouwwerken in de vergunningsvrije ruimte. Het gebruik en ondersteuning van recente luchtfoto's is daarbij van essentieel belang. Daarbij wordt tenminste twee keer per jaar gevlogen om van bepaalde locaties de feitelijke situatie vast te leggen en zo afwijkingen te kunnen vaststellen
	12.11.2.7 - Actieve inzet van toezicht op de veiligheid van bouwwerken in het algemeen en de brandveiligheid in de zorg, bij scholen en kinderopvang in het bijzonder samen met handhavingpartners
	12.11.2.8 - Samen met de politie en het OM voeren wij integrale controles uit in risicogebieden. Er wordt op

	projectmatige basis een integrale controle op tenminste één recreatiepark in het uitvoeringsprogramma opgenomen
	12.11.2.9 - Door middel van (pre)mediation proberen we het aantal gevallen waarin we tot actieve handhaving overgaan te beperken

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Horeca (toezicht en handhaving)

Doel 12.12 - Samen met de regiopartners toezien op naleving van voorschriften die zijn vastgesteld in de nieuwe Alcoholwet.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.12.1 - Invulling geven aan deze gewijzigde wetgeving in het kader van preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving	12.12.1.1 - Doorlopend en samen met de regionale partners uitvoering geven aan het vastgestelde preventie- en handhavingplan en de Alcoholwet
	12.12.1.2 - In Q2 wordt een uitvoeringsplan opgesteld ter uitvoering van het preventie- en handhavingplan

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Boa's (toezicht en handhaving)

Doel 12.13 - De BOA's voeren hun taken uit zoals deze zijn geformuleerd in het Uitvoeringsprogramma

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 12.13.1 - Uitvoering geven aan de taken die voor de boa's geformuleerd zijn in het uitvoeringsprogramma 2022-2023	12.13.1.1 - Het optreden als gastheer en eerste aanspreekpunt voor inwoners, ondernemers en recreanten
	12.13.1.2 - Het houden van toezicht in de openbare ruimte op grond van de voorschriften uit de APV en de taken die zijn geformuleerd in de boa-domein I lijst
	12.13.1.3 - Het uitvoeren van zogenoemde prio 3 en 4 politietaken op verzoek van de meldkamer en taken die de

	laatste jaren door de politie zijn overgedragen zoals bijvoorbeeld de controles van het opkoopregister
	12.13.1.4 - Onderzoeken of inbedding van toezichthoudende taken op het water die RMN op dit moment uitvoert, vanaf 2022 een integrale taak kan worden binnen team T&H (Q1)
	12.13.1.5 - Het herschikken van boa-taken in team T&H waarbij Domein 1 en Domein 2 bevoegdheden elkaar moeten aanvullen. Het evalueren en actualiseren van het vaartoezicht inclusief de rol die onze handhavingpartners in actieve of ondersteunende zin daarbij vervullen maakt hier deel van uit Q2

* De kosten voor deze activiteiten worden bij de voorjaarsnota 2022 meegenomen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-578	-562	-608	-498	-498	-498
Baten	19	16	32	32	32	32
	-560	-546	-576	-466	-466	-466

3. Openbare ruimte

Programma 3 bestaat uit een deel van de taakvelden van de BBV taakveld categorieën 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat), 5 (Sport, cultuur en recreatie) en 7 (Volksgezondheid en milieu)

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Mobiliteitsplan - deel A
- Concept Mobiliteitsplan - deel B

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Gemeentewet (zorgplicht)
- Wegenwet
- Wegenverkeerswet
- Wet milieubeheer
- Wet natuurbescherming
- Afvalstoffenwet
- Wet informatievoorziening ondergrondse netwerken (WION)
- Kaderrichtlijn Water en Waterwet
- Warenwetbesluit: attractie- en speeltoestellen
- Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie/ Bestuursakkoord Klimaat Adaptatie

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Inwoners, ondernemers en belanghebbenden (Natuurmonumenten, basisscholen, ondernemers/winkeliersverenigingen e.d.)
- Overheden zoals regiogemeenten, Regionale samenwerkingsverbanden, provincie Noord-Holland, waterschappen, GAD en OFVG
- Nutsbedrijven en kennisplatforms (CROW, Rioned, Stichting toegankelijkheid etc.)
- Stads Beheer Service (SBS), Tomingroep, stichting Land & Boschzigt (schilderen bankplanken) en Landgoed de Rading (schilderen onderhoud zwerfafvalbakken)

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-9.929	-10.092	-9.970	-10.014	-10.190	-10.425
Baten	6.482	6.860	7.322	7.383	7.421	7.518
	-3.447	-3.232	-2.648	-2.631	-2.768	-2.908
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	895	851	1.035	1.018	1.215	1.331
Toevoeging reserve	-628	-623	-523	-638	-638	-638
	266	229	513	380	578	693
	-3.181	-3.003	-2.135	-2.250	-2.191	-2.215

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Doel 21.1 - We willen een veilige ontsluiting van onze kernen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.1.1 - We geven uitvoering aan het Beleidsplan Verkeer	21.1.1.1 - Voor een veilige verkeersafwikkeling wordt overleg gevoerd met de nood- en hulpdiensten en vindt educatie plaats
	21.1.1.2 - In samenwerking met de scholen vindt educatie plaats op het gebied van verkeersveiligheid
	21.1.1.3 - We stellen een integraal mobiliteitsbeleid op voor de langere termijn dat resulteert in voorstellen voor een geprioriteerd en afgestemd meerjaren uitvoeringsprogramma mobiliteit: het Mobiliteitsplan Wijdmeren 2045

Doel 21.2 - We willen de technische staat van onze wegen op minimaal C-niveau houden, zoals vastgesteld in het langetermijnwegbeheerplan

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.2.1 - We geven uitvoering aan het beheerplan wegen, conform de aanbevelingen uit het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen, op grond van de tweejaarlijkse inspectiegegevens	21.2.1.1 - In combinatie met rioolwerkzaamheden en waar nodig andere arealen integrale herinrichting uitvoeren. Deze integrale grote onderhoudswerken zijn en/of worden in het Investeringsprogramma opgenomen
	21.2.1.2 - Onderhoud aan grote(re) wegvakken, primair bedoeld om de technische levensduur te verlengen tot integrale herinrichting noodzakelijk is
	21.2.1.3 - Klein onderhoud volgend uit eigen waarneming en meldingen. Dit wordt direct uitgevoerd met een open posten bestek waarmee wij de aannemer snel en efficiënt aansturen

Doel 21.3 - We willen het onderhoud meer planmatig uitvoeren op basis van een meerjarig beheerplan wegen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.3.1 - We gaan onderhoud plegen volgens het beheerplan wegen, binnen de vastgestelde kaders en financiële middelen	21.3.1.1 - Uitgevoerd onderhoud verwerken in het beheerplan wegen en nieuw onderhoud inplannen op basis van laatste inspectiegegevens

Doel 21.4 - In de wintermaanden willen wij gladheid op onze hoofdwegen en hoofdfietspaden, uit het oogpunt van de verkeersveiligheid zoveel mogelijk voorkomen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.4.1 - Adequaat inspelen op de weersverwachting waarbij de gladheid voor het seizoen 2021-2022 wordt bestreden conform het door het college vastgestelde bestrijdingsplan	21.4.1.1 - Gebruik maken van Meteoconsult voor het actuele weerbericht toegespitst op Wijdmeren
Actie 21.4.2 - De gladheid wordt gecoördineerd door drie	21.4.2.1 - We houden de inwoners

gladheidscoördinatoren van de gemeente	van acties op de hoogte via social media
Actie 21.4.3 - De uitvoering van de bestrijding wordt gedaan door Stads Beheer Service en de Tomingroep	21.4.3.1 - Rondom de winkelcentra zoutbakken plaatsen

Doel 21.5 - We willen veilig en goed functionerend straatmeubilair op de juiste plaatsen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.5.1 - We controleren en onderhouden het straatmeubilair op een sober maar veilig en voldoende functionerend niveau	21.5.1.1 - Indien straatmeubilair vervangen moet worden gebeurt dit zo duurzaam mogelijk
	21.5.1.2 - We vervangen bij de recreatiegebieden de boomstambanken indien nodig door regulair straatmeubilair
Actie 21.5.2 - Wij werken samen met stichting Land en Boschzigt en met Landgoed de Rading	21.5.2.1 - Zij schilderen bankplanken en zwerfafvalbakken

Doel 21.6 - Goed functionerende openbare verlichting en verkeersregelinstallaties. De basis is het beleidsplan openbare verlichting 2021-2030. De belangrijkste doelen zijn lage onderhoudskosten en verduurzamen van de openbare verlichting

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.6.1 - We voeren het beleids- en uitvoeringsplan openbare verlichting 2021-2030 uit	21.6.1.1 - Vervanging van lichtmasten en/of armaturen voeren wij uit op basis van technische levensduur, zoals opgenomen in het beleidsplan. Toegewerkt wordt naar een halvering in energiegebruik in 2030 conform het SER-Energieakkoord 2013
	21.6.1.2 - Afgeschreven en sterk verouderde verkeersregelinstallaties worden vervangen
Actie 21.6.2 - Waar mogelijk gaan we de hoeveelheid openbare verlichting verminderen	21.6.2.1 - Indien het mogelijk blijkt te zijn de hoeveelheid openbare verlichting te beperken dan wordt dit aangepast

Doel 21.7 - We willen een leefbare en duurzame gemeente zijn, waarbij verkeersveiligheid een randvoorwaarde is en toegankelijkheid en bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers zijn gewaarborgd

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.7.1 - In vervolg op het (concept)Mobiliteitsplan Wijdemeremeren 2045 deel A en B waarin in 2021 een integraal mobiliteitsbeleid is vastgesteld, wordt een meerjarenuitvoeringsprogramma opgesteld	21.7.1.1 - Na de tervisielegging wordt het programma aan de raad voorgelegd ter besluitvorming
Actie 21.7.2 - Verkeersonderzoek uitvoeren	21.7.2.1 - Verkeerstellingen uitvoeren en de resultaten publiceren en ter beschikking stellen.
	21.7.2.2 - Overige verkeersonderzoeken uitvoeren
Actie 21.7.3 - Nadrukkelijk wordt meegedacht en Wijdemeerse inbreng geleverd bij ontwikkelingen op regionaal, provinciaal en landelijk niveau zoals de Gooicorridor, het regionaal fietsnetwerk, de knooppuntontwikkeling, het openbaar vervoer en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV 2030) en het regionaal Mobiliteitsplan (RMP), de ontwikkeling van de N201 (Vreelandseweg) zowel in de provincie Noord-Holland als in de provincie Utrecht	21.7.3.1 - Overleg binnen de regio
	21.7.3.2 - Overleg met de provincie Noord-Holland
	21.7.3.3 - Overleg met de provincie Utrecht
Actie 21.7.4 - Bij infrastructurele projecten en ruimtelijke plannen wordt de verkeers- en vervoersafwikkeling nadrukkelijk integraal afgewogen, waarbij de CROW-normering als leidraad wordt gehanteerd	21.7.4.1 - Verkeerseffectrapportages worden getoetst aan de CROW-normering getoetst
Actie 21.7.5 - Zorgen voor een veilige verkeersafwikkeling. Veiligheid rondom scholen blijft een separaat aandachtspunt	21.7.5.1 - Overleg met de nood- en hulpdiensten
	21.7.5.2 - Educatie zoals ondersteunen van de acties door VVN en het project Doortrappen

Doel 21.8 - Inventarisatie en begroting opstellen om het Maatschappelijk Vastgoed aan een energielabel A te laten voldoen. Tevens hebben we het doel om reserves op te bouwen op basis

van calculaties om zo in de toekomst voorbereid te zijn op renovaties en eventuele nieuwbouw. Ook dienen wij te kijken naar de toekomstbestendigheid van elk pand binnen onze portefeuille, wat inhoudt of de investeringen die we denken te gaan doen wel rendabel zijn ten opzichte van de economische levensduur van het desbetreffende pand.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.8.1 - Het huidige MJOP Meerjaren Onderhoudsplan welke tot 2028 is opgesteld met daarin de verduurzamingsmaatregelen verwerken.	21.8.1.1 - Deze maatregelen zullen kortgezegd inhouden dat we vanaf 2022 bijvoorbeeld led-verlichting zullen gaan aanbrengen en na-isoleren van de panden. Enkele jaren later zullen we gaan kijken naar de installaties aangezien we in 2030 aan de eis van 49% CO-2 reductie per gebouw moeten voldoen.
Actie 21.8.2 - In het MJOP voorzieningen treffen zodat we in de toekomst zijn voorbereid op renovaties en eventuele nieuwbouw.	21.8.2.1 - Om deze ramingen goed te kunnen doen hebben wij vanuit de gehele gemeentelijke organisatie informatie nodig over de desbetreffende panden. Zo kan je denken aan nominatie voor sloop, herontwikkeling, samenvoegen van panden of beeldbepalende panden die in stand gehouden dienen te worden.

Doel 21.9 - Waterwerken (bruggen en beschoeiingen) veilig en technisch afdoende onderhouden.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 21.9.1 - Alle bruggen worden elke vier jaar visueel geïnspecteerd. Indien nodig volgt nader onderzoek naar de constructieve veiligheid.	21.9.1.1 - Op basis van het meerjarig beheerplan 2021-2024 is er jaarlijks onderhoud.
Actie 21.9.2 - Op basis van het geactualiseerde beheerplan overige waterwerken 2021-2026 wordt uitvoering gegeven aan het onderhoudsprogramma voor beschoeiingen, steigers, etc.	21.9.2.1 - Voor een groot deel is concreet bepaald wat er onderhouden moeten worden. Uiterlijk Q1 2021 zal er een aanbesteding volgen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-3.308	-3.767	-3.298	-3.298	-3.414	-3.557
Baten	92	130	105	105	105	105
	-3.216	-3.637	-3.193	-3.193	-3.309	-3.452

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Voor dit taakveld is geen doelstelling vastgesteld.

Dit taakveld bestaat uit:

- De kapitaallasten inzake afwatering (onderdeel rioolkosten) en betreft rente en afschrijving van in het verleden gerealiseerde investeringen (voor 2022 151.000 euro);
- Slootwerkzaamheden (Buitendienst open bare ruimte) en betreft werkzaamheden in het kader van de verplichting om de watergangen vrij te houden van plantengroei (voor 2022 69.000 euro).

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-161	-204	-182	-218	-217	-215
	-161	-204	-182	-218	-217	-215

Taakveld 5.7 Openbaar groen

Normaal onderhoud:

- Regulier onderhoud van het openbare groen in de gemeente in de gemeenschappelijke openbare ruimte op niveau C en in de gemeentelijke openbare ruimte op niveau B.
- Hierbij hinderlijk overhangend openbaar groen verwijderen en particuliere overhangend groen tegengaan in samenwerking met toezichthouders en boa's.

- Regulier uitvoeren van een boomveiligheidscontrole aan bomen in één van de drie werkblokken, inclusief controle op attentiebomen in de andere twee werkblokken en het maken van een onderhoudsplan voor het regulier onderhoud aan bomen voor dit werkblok in het opvolgende werkseizoen.

Groot onderhoud

- Verwijderen van bomen die niet langer op de openbare weg te handhaven zijn en zorgen dat het verwijderde kroonoppervlak aan bladmassa binnen afzienbare tijd wordt gecompenseerd door een investeringsplan aan nieuwe bomen (zie IP). Herplant van bomen bedraagt 75 procent van het aantal gekapte bomen
- Aanleggen van nieuw openbaar groen voor een omlooptijd van 20-40 jaar

Regelgeving

- Voorbereiden op de invoering van de Omgevingswet; omgevingsvisie en omgevingsplan op gebied openbaar groen aanvullen
- Voorbereiden op uitvoeren Omgevingsplan, onderdeel aanpassing Bomenverordening

Wat willen we bereiken?

Doel 57.1 - Zorg dragen voor een veilig en sober, maar ook klimaatbestendig en duurzaam openbaar groen, dat voldoet aan de zorgplichten die de gemeente heeft

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 57.1.1 - Inrichting, beheer en onderhoud van het openbaar groen in de gemeenschappelijke openbare ruimte op basisniveau C en de gemeentelijke openbare ruimte op basisniveau B brengen	57.1.1.1 - Jaarlijks een deel van het groen wat te onderhoudsintensief of versleten is, omvormen naar onderhoud extensief groen conform de vastgestelde Beeldkwaliteit in 2016
	57.1.1.2 - Bij de inrichting van openbaar groen en aanplant bomen wordt rekening gehouden met ons veranderende klimaat (m.n. zomerse droogte en wateroverlast) en duurzaamheid
Actie 57.1.2 - Opstellen meerjarig beheerplan openbaar groen en data-opbouw in een integraal beheersysteem, onderdeel openbaar groen	57.1.2.1 - Op basis van de beeldkwaliteit rapportage 2016 stellen wij een meerjarig beheerplan openbaar groen op. Renovatie of herinrichting van openbaar groen in de woonomgeving gaat altijd in samenspraak met omwonenden en bij voorkeur in participatie (Appelboom-projecten)
Actie 57.1.3 - We voldoen aan de Wet natuurbescherming en Omgevingswet door het	57.1.3.1 - Gebruikmaken van de gedragscode soortenbescherming van Stadswerk Nederland

invoeren van de gedragscode voor bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkelingen van het Rijk en de gedragscode soortenbescherming voor gemeenten van de Vereniging Stadswerk	om te voldoen aan de eisen die de Wet natuurbescherming en Omgevingswet stelt aan bestendige beheer en ruimtelijke ontwikkelingen
Actie 57.1.4 - Verminderen hinder en overlast door overhangend groen	57.1.4.1 - Vanuit het regulier beheer het overhangend groen op voet- en fietspaden bijhouden

Doel 57.2 - Zorgen voor een veilig en sober, maar klimaatbestendig en duurzaam veilig boombestand, dat voldoet een de plichten die de gemeente heeft

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 57.2.1 - Naar aanleiding van de evaluatie bomenbeleid komen wij met voorstellen voor een geactualiseerd bomenbeleidsplan 2022	57.2.1.1 - Het verwijderde kroonoppervlak aan bladmassa wordt binnen afzienbare tijd gecompenseerd om zo invulling te geven aan klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen
Actie 57.2.2 - Op basis van de Omgevingswet, de evaluatie van het bomenbeleid en het participatiebeleid openbare ruimte, wordt de bomenverordening toegevoegd aan de omgevingsverordening	57.2.2.1 - gebruik maken van externe juridische ondersteuning binnen de planning lokale omgevingsverordening
Actie 57.2.3 - Bij de aanplant van bomen wordt conform bomenbeleid rekening gehouden met duurzaamheid en het veranderende klimaat, zoals zomerse droogte en wateroverlast.	57.2.3.1 - Jonge en kwetsbare bomen krijgen minimaal 2 jaar nazorg
Actie 57.2.4 - Onze bomen beheren we cyclisch op basis van de boomveiligheidscontrole met jaarlijks een derde van het boombestand. Daarbij voldoen we aan onze wettelijke plicht om te zorgen voor een aanvaardbaar, sober en veilig beheerniveau	57.2.4.1 - Het gemeentelijk boombestand door cyclisch beheer in drie werkblokken op kwaliteit houden om daarmee te voldoen aan onze plicht als eigenaar waarbij het garanderen van de veiligheid leidend is. Klein onderhoud via het onderhoudsplan. Groot onderhoud via het kapplan en renovatieprojecten
Actie 57.2.5 - Bij herplant wordt uitgegaan van 75 procent van het te kappen aantal bomen. Herplant kan uitgesteld worden als op de plantlocatie eerste een renovatieproject moet worden afgerond	57.2.5.1 - Dit gebeurt via het Investeringsplan op basis van de BBV (zie Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen. De aantallen worden steeds moeilijker bereikt, vanwege het ontbreken van geschikte plantlocaties en investeringsgelden
Actie 57.2.6 - Op basis van de	57.2.6.1 - Op deze zelfde basis geven wij uitvoering

Boomveiligheidscontrole (BVC) maken we voor het klein onderhoud per werkblok jaarlijks een onderhoudsplan	aan het noodzakelijke groot onderhoud met het kapplan en met de plannen per (renovatie)project. Elk jaar proberen we hiervoor van één postzegelpark het achterstallig onderhoud weg te werken. Voor 2022 is dat het Bosje van Sprenger
Actie 57.2.7 - Voorbereiden dat de Bomenverordening Gemeente Wijdemeren 2012 kan voldoen aan de vereisten van de Omgevingswet en de Omgevingsverordening	57.2.7.1 - Op basis van het geactualiseerd bomenbeleidsplan 2022 voorbereiden van aanpassing van Bomenverordening gemeente Wijdemeren
Actie 57.2.8 - In 2022 wordt een integraalbeheersysteem aangeschaft. Voor de wegen en het groen. Hiermee voldoen wij aan de verplichting van de provincie en de BGT	57.2.8.1 - Om het beheersysteem te vullen wordt al het groen geïnventariseerd

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.348	-1.014	-942	-886	-897	-893
Baten	21	56	0	0	0	0
	-1.327	-958	-942	-886	-897	-893

Taakveld 7.2 Riolering

Gemeentelijke watertaken en riolering

Wat willen we bereiken?

Doel 72.1 - In het vigerende Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), dat begin 2018 werd vastgesteld, staan de doelen beschreven voor de zorgplicht voor hemelwater, grondwater en afvalwater. Riolvernieuwing, waarbij de buitenruimte tevens klimaat-robust wordt ingericht, zal worden uitgevoerd, rekening houdend met de punten uit het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen. Bij de realisatie van de projecten voor riolvernieuwing wordt naast de voorwaarde van doelmatigheid ook gelet op het borgen van veiligheid en gezondheid en dat projecten duurzaam, beheersbaar en betaalbaar zijn

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
--	--------------

Actie 72.1.1 - Opstellen van een Uitvoeringsprogramma voor het nieuwe GRP	72.1.1.1 - In het Uitvoeringsprogramma staan de keuzes verwoord voor frequenties van cyclisch onderhoud voor wat meestal betrekking heeft op inspecties van leidingen of reinigen van kolken.
	72.1.1.2 - Frequenter onderhoud of reinigen van goten en leidingen kan een 'knop' vormen als maatregel om bepaalde klimaatdoelstellingen te behalen bijvoorbeeld vanuit de Kaderrichtlijn Water.
Actie 72.1.2 - Opstellen van een Beheerplan Stedelijk Water (in ontwikkeling)	72.1.2.1 - Hierin worden verschillende maatregelenprogramma's vastgesteld, waarin de volgorde van werkzaamheden staat gepland zowel als noodzakelijk geachte ingrepen; voor klein en groot onderhoud van de assets
	72.1.2.2 - Voor het watersysteem met name wat betreft het oppervlaktewater (vaak sloten) i.v.m. waarborgen van noodzakelijke waterberging voor afstromend hemelwater.*
	72.1.2.3 - Zowel het Uitvoeringsprogramma als de te ontwikkelen Beheerplannen Stedelijk Water zijn nuttig voor het verder aanscherpen van het huidige Investeringsprogramma
Actie 72.1.3 - Actief zoeken van samenwerking in de regio op bestuurlijk niveau	72.1.3.1 - Voor het verfijnen van ons beleid, om van elkaar te leren en creëren van mogelijkheden voor meer efficiëntere bestedingen van assets
	72.1.3.2 - of bijvoorbeeld voor regionaal opgezette monitoringprogramma's.
Actie 72.1.4 - Stimuleren en faciliteren van 'partijen' als bewoners en ondernemers	72.1.4.1 - Ten behoeve van het realiseren van onze beleidsdoelstellingen. Bijvoorbeeld: afkoppelen hemelwater van voorkant woningen gecombineerd met een op stapel staande herinrichting. Budget is verder nodig voor stimulerings-traject voor bewoners om hun woningen te bekleden met 'groene daken', waardoor hemelwater langer vastgehouden wordt of vertraagd wordt afgevoerd.
Actie 72.1.5 - Faciliteren en informeren 'partijen', waarbij het vaak ontwikkelaars betreft	72.1.4.2 - Met grote of complexe projectvoorstellen. Hierbij moet vaak haalbaarheid worden bepaald middels voorlichting over randvoorwaarden vanuit de wetgeving en technische mogelijkheden.

*Basis hiervoor wordt gevormd door de output van een integraal hydrologische model, per woonkern uitgevoerd, waarmee randvoorwaarden worden vastgesteld (benodigde waterberging bv.). Het product hiervan heet het Systeemoverzichtsplan Stedelijk Water. (In ontwikkeling). Voorheen was dergelijke informatie geborgd in het z.g. Basisrioleringsplan.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-2.351	-2.384	-2.439	-2.531	-2.570	-2.699
Baten	3.211	3.340	3.521	3.611	3.648	3.779
	860	957	1.083	1.079	1.078	1.080

Taakveld 7.3 Afval

Wat willen we bereiken?

Doel 73.1 - Hondenpoep is ergernis nummer één. Via De Appelboom is een inwonersinitiatief ontstaan wat heeft geresulteerd in 'Mijn baas ruimt op'. Tellingen wijzen uit dat sinds 'Mijn baas ruimt op' er 60 tot 70 procent minder hondenpoep ligt. Er zo'n 146.000 hondendrollen opgeruimd. Het beleid is structureel ingebed in de begroting

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 73.1.1 - De boenderbakken van "Mijn baas ruimt op" worden regelmatig geleegd om stank en volle bakken te voorkomen	73.1.1.1 - Legen boenderbakken
Actie 73.1.2 - De dispensers met hondenpoepzakjes worden gevuld als deze (bijna) leeg zijn	73.1.2.1 - Controle en vullen dispensers
Actie 73.1.3 - Uitbreiden van het aantal bakken en dispensers	73.1.3.1 - Plaatsen extra bakken en dispensers op locaties aangedragen door inwoners

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-2.284	-2.372	-2.784	-2.756	-2.758	-2.728
Baten	2.828	3.009	3.370	3.342	3.343	3.308
	545	637	586	586	586	580

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Begraafplaatsen en uitvaartverzorging

Wat willen we bereiken?

Doel 75.1 - Op een respectvolle en zorgvuldige wijze invulling geven aan het beleidsveld uitvaartverzorging

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 75.1.1 - In het taakveld begraafplaatsen is een duidelijke verschuiving te zien naar crematies en andere nieuwe mogelijkheden	75.1.1.1 - Hierbij zo optimaal mogelijk inspelen op de veranderende behoeften, zoals toename crematies, afname begrafenissen en gebruik aula's
Actie 75.1.2 - In 2022 wordt verder gegaan met de begraafplaatsen duurzaam vergroenen	75.1.2.1 - Beplanting en bomen worden vervangen waar nodig. Lege vakken worden ingevuld met beplanting
Actie 75.1.3 - In 2022 wordt geïnvesteerd in het onderhoud van de begraafplaats op de Rading	75.1.3.1 - Beplanting en bomen worden vervangen waar nodig. Lege vakken worden ingevuld met beplanting

Doel 75.2 - In 2022 wordt bij de begrafenisrechten gestreefd naar 100 procent kostendekking

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 75.2.1 - De leges berekenen zodat 100 procent kostendekking ontstaat	75.2.1.1 - Het is een besluit van de gemeenteraad of de leges verhoogd worden

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-476	-352	-324	-324	-335	-333
Baten	329	326	325	325	325	325
	-147	-26	1	1	-10	-8

4. Economische zaken, recreatie en toerisme

Programma 4 bestaat uit een deel van de taakvelden van de BBV taakveld categorieën 3 (Economie) en 5 (Sport, cultuur en recreatie).

Dit programma omvat het gemeentelijk beleid gericht op stimulering van het ondernemersklimaat en het bevorderen van economische activiteiten, zoals recreatie, toerisme, werkgelegenheid, (detail)handel en industrie. Voor een vitale, leefbare en aantrekkelijke leefomgeving is ook aanwezigheid van het bedrijfsleven van belang. Daarom voert de gemeente actief beleid voor het behoud van bedrijfsruimte, banen en voorzieningen.

Een goed vestigingsklimaat voor zelfstandig ondernemers en bedrijven vormt de kern van het economisch beleid. Daarnaast gaat de aandacht uit naar voorkomen van leegstand en behoud van toekomstbestendige winkelgebieden in de dorpen. De belangen van de sector recreatie en toerisme worden behartigd in het gebiedsakkoord. Daarnaast zijn we in gesprek met ondernemers in diverse platforms zoals het Transitieteam en het Breed Ondernemersoverleg.

In dit programma is ook het gemeentelijk waterbeleid ondergebracht, zoals de omgang met de kaderrichtlijn water (KRW) voor oppervlakte- en grondwater. Hier ligt een relatie met de programma's 3, 7 en 8.

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Plannen van aanpak Permanente Bewoning I en II (2005)
- Geef economie de Ruimte (2006)
- Visie recreatie & toerisme (2009)
- Horecanota (2006)
- Detailhandel structuurvisie (2007)
- De kern van Wijdmeren (2012)
- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (2017)
- De regionale detailhandelsvisie (2019)
- Beleidskader vrijetijdslocaties gemeente Wijdmeren (2018)
- Ambitiedocument ondernemersmanagement (2019)
- Toekomstvisie bedrijventerreinen Wijdmeren (2020)

Wettelijke basis voor dit programma

Dit programma is niet gebaseerd op bijzondere wetgeving. Uiteraard is er wel een uitgebreide wetgeving die randvoorwaardelijk is voor dit programma. Gedacht moet worden aan de Omgevingswetgeving en allerlei wettelijke regels omtrent privacy, concurrentievervalsing en dergelijke.

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Water: De provincie Noord-Holland, HISWA/Recron, Recreatie Midden-Nederland, het Plassenschap, de waterleidingbedrijven Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, en de gemeenten in Gooi en Vecht;
- Economie (marketing en toerisme): Ondernemers en diverse ondernemersverenigingen o.a. ondernemend Wijdmeren, winkeliersvereniging Meenthof en BIZ Nootweg, vastgoedeigenaren, regio Gooi- en Vechtstreek, Toerisme Gooi- en Vecht, VNO NCW, KHN en HISWA/Recron;
- Gebiedsakkoord: De 21 partijen die het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (GOV) hebben ondertekend;
- Metropoolregio Amsterdam (MRA): De 35 partijen die participeren in het convenant MRA.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-2.449	-3.339	-1.946	-1.859	-1.795	-1.801
Baten	795	1.744	1.201	1.172	1.172	1.172
	-1.655	-1.595	-745	-687	-623	-629
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	46	71	64	62	63	57
Toevoeging reserve	0	25	-24	-76	-76	-76
	46	96	40	-14	-13	-19
	-1.609	-1.498	-705	-701	-636	-648

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

De afgelopen twee jaar stonden voor het bedrijfsleven (en het ondernemersmanagement) grotendeels in het teken van de coronacrisis en de economische gevolgen. In samenwerking met ondernemers- en belangenverenigingen is gewerkt aan een breed gedragen coronaherstelplan en de Economische Agenda 2030 (vaststelling Q42021), waarmee de komende jaren een belangrijke impuls wordt gegeven aan economisch herstel en ontwikkeling. De ambitie voor de komende jaren is om het vestigingsklimaat voor bedrijven in Wijdmeren aanzienlijk te verbeteren en werkgelegenheid binnen de gemeenten behouden. De vraag naar bedrijfsruimte in de regio overstijgt al enkele jaren het beschikbare aanbod. Daardoor vinden startende bedrijven geen plek

en trekken succesvolle, groeiende bedrijven noodgedwongen weg. Om mee te kunnen profiteren van de economische groei in de Metropoolregio Amsterdam is het cruciaal dat de gemeente de komende jaren inzet op het versterken van het economisch klimaat, o.a. door prioriteit te geven aan aantrekkelijke werklocaties (zoals bedrijventerreinen en winkelgebieden), sterke recreatiesector, goede dienstverlening, verminderen van regeldruk, duurzaam ondernemen en coronaherstel.

Wat willen we bereiken?

Doel 31.1 - Sterk ondernemersklimaat*

* Het behoud en versterken van werkgelegenheid in de gemeente is van belang voor de toekomstige vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze gemeente. Momenteel blijft het aantal arbeidsplaatsen in Wijdmeren ver achter bij de beroepsbevolking. Met circa 500 banen per 1000 inwoners in de leeftijdscategorie van 15-74 jaar heeft Wijdmeren een woon-werkbalans van amper 0,6 (1,0 is een gezonde balans). Omdat Wijdmeren ook in de toekomst een aantrekkelijke vestigingsplaats wil blijven voor bedrijven én voor inwoners, is een (ruimtelijk)economisch programma nodig. Belangrijke pijlers voor het versterken van het economisch klimaat zijn o.a. voldoende bedrijfsruimteaanbod, ondernemersdienstverlening, samenwerking en duurzaam ondernemen. De Economische Agenda 2030 vormt de basis voor een programma economie waarmee de komende jaren kan worden gewerkt aan een gezonde balans tussen wonen, werken en ondernemen in onze gemeente

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 31.1.1 - In 2022 geven we uitvoering aan de Economische Agenda 2030	31.1.1.1 - We vertalen de agenda naar een concreet actieprogramma op basis van acht pijlers, zoals aanbod bedrijfsruimte, dienstverlening, ondernemerssamenwerking, arbeidsmarkt en innovatie, duurzaam ondernemen etc.
	31.1.1.2 - We voeren opnieuw een ondernemerspeiling uit om te onderzoeken hoe ondernemers de gemeentelijke dienstverlening beoordelen ten opzichte van vorig jaar en welke thema's zij belangrijk vinden in het uitvoeringsprogramma
Actie 31.1.2 - We zoeken de samenwerking met het bedrijfsleven en de regiogemeenten	31.1.2.1 We continueren de samenwerking met onze partners in het breed ondernemersoverleg (VNO NCW, KHN, HISWA/Recron en Ondernemend Wijdmeren en de winkeliersverenigingen)
	31.1.2.2 - We nemen deel aan de werkgroepen Economie & Innovatie en Economie & Participatie in de Regio Gooi en Vechtstreek en waar mogelijk het platform bedrijven en kantoren (Plabeka) van de Metropoolregio Amsterdam. Via onderzoek, afspraken en zo nodig beleidswijzigingen binnen de bedrijvenmarkt wordt getracht het vestigingsklimaat concurrerend te houden

Doel 31.2 - Aantrekkelijke Werklocaties: Aantrekkelijke en veilige werklocaties zijn meer dan ooit van belang voor de leefbaarheid, de werkgelegenheid en het voorzieningenniveau in de verschillende kernen. In 2020 is de toekomstvisie bedrijventerreinen Wijdmeren vastgesteld waarin aanbevelingen zijn gedaan voor het vergroten van het bedrijfsruimte aanbod, verhogen van de organisatiegraad en het verduurzamen van de terreinen. Het verstevigen van de organisatiegraad is een randvoorwaarde voor het revitaliseren van bedrijventerreinen en het mogelijk maken van ruimtelijke en duurzame ontwikkelingen. Voor de uitwerking van de toekomstvisie is in 2021 een kwartiermaker aangesteld die de visie heeft vertaald naar als eerste een uitvoeringsplan voor bedrijventerrein de Zodde. In 2022 bouwen we daarop voort. De provincie draagt subsidie bij op basis van cofinanciering, ook van ondernemers vragen we een eigen bijdrage. Onze inzet fungeert daarmee als hefboom voor het investeringsniveau

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
31.2.1 - In 2022 werken we aan de uitvoering van de toekomstvisie bedrijventerreinen Wijdmeren	31.2.1.1 - We stellen een procesmanager aan die ondernemers op bedrijventerreinen verleidt, stimuleert en acties coördineert om de organisatiegraad te verhogen, het terrein te verduurzamen, moderniseren of zelfs herstructureren
	31.2.1.2 - We zetten vervolgstappen in het uitvoeringsplan van de Zodde en het ontwikkelen van uitvoeringsplannen voor moderniseren, verduurzamen en herinrichten van (één van) de andere terreinen
	31.2.1.3 - We gaan actief op zoek naar vestigings- en/of uitbreidingslocaties voor bedrijven door slimmer om te gaan met de beschikbare ruimte op de bestaande terreinen en nieuwe locaties te verkennen
	31.2.1.4 - We onderzoeken welk type werkgelegenheid en bedrijvigheid passend zijn op het te ontwikkelen bedrijventerrein Ter Sype in Loosdrecht

Doel 31.3 - Vitale winkelgebieden - Wijdmeren kent drie winkelgebieden winkelcentrum de Meenthof in Kortenhoef, de Nootweg in Nieuw-Loosdrecht en het centrum van Nederhorst den Berg. Deze gebieden zijn van groot belang voor het voorzieningenniveau in de dorpskernen; voor inwoners is het prettig dat zij dichtbij huis de boodschappen kunnen doen. Daarnaast generen de winkels werkgelegenheid, vormen ze een belangrijke ontmoetingsplek voor de buurt en sponsoren ze het verenigingsleven. Het economisch functioneren van deze centra heeft daarom onze aandacht. Op landelijk niveau zien we dat winkelcentra onder druk staan, o.a. door toegenomen concurrentie van online winkelen en een overschot aan winkeloppervlakte. De toekomst van

winkelcentra is vaak een mix van winkelen, wonen en recreëren (horeca/cultuur). Hoewel onze winkelgebieden dankzij het dagelijkse aanbod een solide basis hebben, anticiperen we op deze ontwikkelingen en werken we mee aan initiatieven voor revitalisering

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 31.3.1 - We faciliteren initiatieven die bijdragen aan revitalisering van de Meenthof	31.3.1.1 - Het eerste concrete bouwplan voor uitbreiding van de Albert Heijnen nieuwbouw van 23 appartementen loopt vanaf eind 2021 de bestemmingsplanprocedure. Andere nog uit te werken ontwikkelplannen worden beoordeeld op basis van de ruimtelijke kaders die eind 2021 zijn vastgesteld en worden waar mogelijk in 2022 in procedure gebracht
Actie 31.3.2 - We stimuleren onderlinge samenwerkingsverbanden van ondernemers en/of eigenaren in bijvoorbeeld een BIZ	31.3.2.1 - In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar het economisch functioneren en toekomstbestendigheid van de Meenthof. In 2022 gaan we aan de slag met de aanbevelingen uit het rapport. We faciliteren initiatieven van ondernemers en eigenaren voor het oprichten van een BIZ of ondernemersfonds met behulp van cofinanciering van de provincie

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-154	-204	-286	-266	-266	-266
	-154	-204	-286	-266	-266	-266

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Het bedrijvenloket - ook wel het ondernemersmanagement genoemd - blijft zich ontwikkelen. In 2022 wordt meer programmatisch gewerkt vanuit de Economische Agenda 2030. De dienstverlening aan ondernemers is daarin een belangrijk thema. Het gaat dan om tevredenheid over de informatievoorziening door de gemeente, de afhandeling van (vergunning)aanvragen en klachten en de wijze waarop de gemeente samenwerkt met het bedrijfsleven en/of het bedrijfsleven participeert in beleidsontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Doel 33.1 - Ondernemersdienstverlening optimaliseren - Uit de ondernemerspeiling van 2021 blijkt dat ondernemers kritisch zijn over de dienstverlening van de gemeente. In 2022 zetten we waar

mogelijk stappen voor verbetering

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 33.1.1 - De ondernemersmanager blijft zich actief inzetten voor de belangen van het lokale bedrijfsleven. Dit doet zij op tactisch, strategisch en operationeel niveau, zowel intern als extern	33.1.1.1 - Netwerk uitbouwen en regelmatig in gesprek blijven met bedrijven door o.a. bedrijfsbezoeken afleggen en actieve participatie bij beleidsvorming
	33.1.1.2 - Actieve online en offline communicatie naar ondernemers over actuele ontwikkelingen, wet- en regelgeving en subsidiemogelijkheden
Actie 33.1.2 - We zetten ondernemersdienstverlening op de agenda	33.1.2.1 - Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet verkennen we de mogelijkheden voor het verminderen van de regeldruk bij ondernemers en het verhogen van de klanttevredenheid bij de afhandeling van (aan)vragen en klachten

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	0	-8	-36	-36	-36	-36
Baten	29	42	48	48	48	48
	29	34	12	12	12	12

Taakveld 3.4 Economische promotie

Wijdmeren heeft goud in handen met het Loosdrechts plassengebied, de schitterende natuur, de buitenplaatsen en diversiteit aan horeca en (water)recreatie. De coronacrisis is de aanleiding geweest voor ondernemers om de krachten te bundelen en meer samen te werken als het gaat om gebiedspromotie en het vergroten van de (online) vindbaarheid van winkels, horeca en watersport in Wijdmeren. In 2020 is het initiatief genomen voor het gezamenlijke platform www.loosdrechtsplassegebied.nl dat met behulp van de gemeente is ontwikkeld. In 2021 zijn de kinderziektes eruit gehaald, is het netwerk van deelnemende ondernemers verder uitgebreid en is er een marketingstrategie uitgewerkt.

Wat willen we bereiken?

Doel 34.1 - In 2022 rollen we de marketingstrategie van Loosdrechtsplassegebied.nl verder uit met als doel om het veelzijdige aanbod van Wijdemeren beter zichtbaar en makkelijker vindbaar te maken en zo uiteindelijk het hele jaar door bezoekers naar het gebied te trekken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 34.1.1 - Uitvoering marketingplan Loosdrechts plassegebied	34.1.1.1 - Social-media-strategie en website optimaliseren
	34.1.1.2 - Seizoensverlengende activiteiten

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	0	0	-100	-75	-50	-50
Baten	465	724	1.001	1.001	1.001	1.001
	465	724	901	926	951	951

Taakveld 5.7 Recreatie

We willen werken aan een aantrekkelijk en toekomstbestendig vrijetijdslandschap; een aantrekkelijk en groen gebied waar mensen graag wonen, werken en recreëren. We doen dat vanuit het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen samen met 20 partners die bij het akkoord zijn aangesloten. In de periode tot en met 2027 wordt het Oostelijke Vechtplassengebied aantrekkelijker gemaakt met voorzieningen die passen bij de schaal en het karakter van het gebied. Met oog voor evenwichtige versterking van recreatieve waarden en natuurwaarden wordt gewerkt aan een breed aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, met publieke en private voorzieningen van goede kwaliteit en met talrijke mogelijkheden om het gevarieerde waterrijke (cultuur)landschap, met toptuinen en sporen van rijke historie volop te beleven.

Door de coronacrisis is de intensiteit van het dagtoerisme vergoot. Het is onze verwachting dat een deel van de recreanten die tijdens de crisis Wijdemeren heeft ontdekt, onze gemeente zal blijven bezoeken. Ook de uitvoering van het Gebiedsakkoord gaat meer recreanten en toeristen trekken. Daarbij willen we meer structuur brengen in de stroom aan mensen die fietsend, wandelend, varend en per auto onze gemeente bezoekt. Tijdens de coronacrisis zijn we hier al mee gestart via het creëren van kwalitatieve voorzieningen, zoals rustplekken, strandjes, parkeerplekken voor fietsen en auto's. Deze aanpak willen we voortzetten. Ook grotere voorzieningen, zoals parkeergelegenheid met kwalitatieve faciliteiten sluiten we daarbij niet uit. Mogelijk moeten we

daarbij ook verdienmodellen onderzoeken om de kwaliteitsimpulsen, zoals sanitair, e-laadpunten etc. te financieren.

Water

Met betrekking tot de watertaken wordt dit programma sterk beïnvloed door regelgeving van hogere overheden, zoals de Europese Kader Richtlijn Water (KRW), Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) heeft Watergebiedsplannen in voorbereiding die beogen de soms nog matige waterkwaliteit fors te verbeteren. Vanaf 2020 wordt gewerkt aan het watergebiedsplan voor de Horn en Kuyerpolder. De gemeente wordt daarbij betrokken door het waterschap en de provincie Noord-Holland.

Aangezien vrijwel de gehele gemeente deel uitmaakt van de Oostelijke Vechtplassen, is ook het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen belangrijk voor het beheer en de ontwikkeling van de waterarealen. Het oogmerk van het Gebiedsakkoord is ontwikkeling en verbetering van de recreatie- en natuurwaarden zodanig te laten plaatsvinden dat beide gelijktijdig profiteren.

De gemeenten in het beheersgebied van AGV hebben met elkaar en met het waterschap een samenwerkingsverband gesloten onder de naam 'Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied' (BOWA).

Met de provincie, de waterleidingbedrijven en de gemeenten in Gooi en Vecht is een convenant gesloten waarin gezamenlijk wordt gewaakt over de kwaliteit van de dieper gelegen grondwaterstromen (gebiedsgericht grondwaterbeheer). Zie hiervoor ook programma 7.

Wat willen we bereiken?

Doel 57.1 - Het realiseren van een aantrekkelijk en toekomstbestendig vrijetijdslandschap; een aantrekkelijk groen gebied met sterke natuur waar mensen graag wonen, werken en recreëren via uitvoering van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 57.1.1 - Uitvoering van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen	57.1.1.1 - We gaan verder met de realisatie van ontbrekende schakels in het wandelrouten netwerk. In 2021 betreft dat het Zoddepad, het Vuntuspad, het Korremofpad
	57.1.1.2 - Voorbereiding voor realisatie van wandelpaden in de Ster van Loosdrecht, bij Groenewoud, in de Horstermeer en bij de Nieuwe Polderplas
	57.1.1.3 - We onderzoeken de mogelijkheid van een fietsdoorsteek in de Horstermeer
	57.1.1.4 - We zetten het proces voort om de 's-Gravelandsevaart beter bevaarbaar te maken vanuit de bredere scope, waarbij ruimte is meer alternatieven te onderzoeken waarmee het aanbod voor waterrecreatie

	wordt vergroot. Participatie vervult in dit proces een grote rol
	57.1.1.5 - Afhankelijk van de besluitvorming zetten we het onderzoek naar een vaarverbinding tussen de Loosdrechtse Plassen en het Hilversums Kanaal al dan niet voort.
	57.1.1.6 - We doen voorstellen over de aanbevelingen die voortkomen uit het onderzoek ontsluiting en toegankelijkheid dat in 2021 wordt uitgevoerd
	57.1.1.7 - We gaan verder met het project 'Van dorpslint naar recreatieboulevard' via herinrichting van de openbare ruimte. Daarbij zetten we ons in om ook met de omgeving in gesprek te gaan over passende inrichting van aangrenzende particuliere percelen. We sluiten hiermee aan bij het project reconstructie van de Nieuw-Loosdrechtsedijk in Boomhoek
	57.1.1.8 - We onderzoeken of we een 'Icoon van Loosdrecht' kunnen realiseren. Daarbij worden ideeën van publiekswinnaar 'De Gouden Greep' verder uitgewerkt en onderzocht op haalbaarheid. Verder wordt onderzocht waar de jurywinnaar, de legakkertoren, een plaats zou kunnen krijgen binnen lopende of nog geplande projecten van het Gebiedsakkoord
	57.1.1.9 - We starten met het baggeren van de Loosdrechtse Plassen (fase 1) en de daarbij behorende activiteiten, zoals de aanleg van een baggerdepot
	57.1.1.10 - We gaan verder met de voorbereidingen voor het baggeren van de jachthavens (fase 2) en het baggeren van de Vuntus en de Stille Plas (fase 3)
	57.1.1.11 - Als gemeente leveren we een actieve inbreng in de overleggen over de baggeropgave
	57.1.1.12 - We participeren in de projecten voor het realiseren van het Nationale Natuurnetwerk Nederland (NNN), waarbij inrichtingsplannen voor natuurgebieden worden ontwikkeld. We participeren in de trajecten voor 't Hol, Weersloot, Kortenhoef Oost, Ster van Loosdrecht, Vuntus, Hollands Ankeveense en Stichts Ankeveense Plassen, Horstermeer en Kortenhoef West. We zijn daarbij alert op de belangen van bewoners en bedrijven in en rond deze gebieden
	57.1.1.13 - We gaan verder met de realisatie van ecologische verbindingen (faunapassages). We zoeken daarbij zoveel mogelijk aansluiting bij geplande werkzaamheden aan wegen en infrastructuur
	57.1.1.14 - We participeren in het project voor de realisatie van natuurdoelen voor moerasvogels (N2000 doelen). In het project worden concrete maatregelen ontwikkeld om het leefgebied voor deze kwetsbare vogels te verbeteren. In 2022 start de uitvoering van een deel van de concrete maatregelen die in 2021 zijn uitgewerkt

	57.1.1.15 - In 2020 en 2021 zijn ontwikkelmogelijkheden voor natuur en recreatie rondom de Nieuwe Polderplas verkend samen met belanghebbenden en ondernemers. In 2022 werken we deze verder uit tot een realiseerbaar plan
	57.1.1.16 - Samen met de partners werken we aan een reguliere inbedding van de bestrijding van invasieve exoten als cabomba en de Amerikaanse rivierkreeft, in de beheerplannen van de afzonderlijke partners
	57.1.1.17 - We ondersteunen de acties ter bestrijding van de ganzenvraat die vanuit het Gebiedsakkoord worden ondernomen
	57.1.1.18 - We zetten de gebiedsloods in voor de ondersteuning van ondernemers bij het vormgeven en verder brengen van plannen die bijdragen aan het ontwikkelen van de recreatiesector naar een toekomstbestendige en economisch vitale sector met een divers recreatief aanbod. Daarbij zet de gebiedsloods meer in op verbinding met concepten die elders goede resultaten halen en verbinding met investeerders die de gewenste transitie verder kunnen brengen. Ook brengt de gebiedsloods in beeld wat voor kaders en randvoorwaarden vanuit de overheden nodig zijn om de transitie te bevorderen
	57.1.1.19 - In het kader van de beoogde transitie van de recreatiesector wordt gewerkt aan een kader om ecolodges en/of floating lodges mogelijk te maken. Daarbij wordt gedacht aan concepten waarbij de opbrengst deels ten goede komt aan de natuur. Ook wordt in dit kader gesproken met buitenplaatsen om de openstelling ervan te bevorderen. Onder meer zal worden gesproken met Stichting Monumentenbezit over de openstelling van Trompenburgh
	57.1.1.20 - Gezamenlijk met onze partners geven we een vervolg aan de uitkomsten van het onderzoek recreatie 2030, dat in 2021 in uitvoering is in het kader van het project integratie recreatie en natuur. In dat onderzoek worden gewenste toekomstbeelden voor de Oostelijke Vechtplassen beschreven en acties/projecten om daar te komen
	57.1.1.21 - We gaan verder met de verkenning naar een investeringsfonds ten bate van de recreatiesector in het Oostelijke Vechtplassengebied en zetten, indien haalbaar, stappen om het fonds te realiseren
	57.1.1.22 - We nemen actief deel aan bijeenkomsten, ook met inwoners, die de provincie organiseert en houden de belangen van inwoners en bedrijven in de gemeente goed in de gaten
	57.1.1.23 - We nemen actief deel aan de stuurgroep en de regiegroep Oostelijke Vechtplassen en hebben een sturende rol in het Programmabureau Oostelijke Vechtplassen dat de kern vormt van de uitvoering van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

Doel 57.2 - Meer structuur brengen in de stroom recreanten en toeristen die de gemeente bezoekt

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 57.2.1 - Realisatie van recreatieve voorzieningen, zoals rustplekken, strandjes en parkeerplekken voor fietsen en auto's. Uitvoeren van de acties die beschreven zijn in de maatregelenlijst behorende bij de 'impuls recreatie en toerisme 2022'. Hierin staan de volgende activiteiten genoemd:	57.2.1.1 - De realisatie van (tijdelijke) parkeergelegenheid
	57.2.1.2 - Realisatie van een supsteiger
	57.2.1.3 - Aankleding/vergroening van de dijken, verkennen en voorbereiden van een wandelpad langs de Spiegelplas en langs het Googhpad tussen Zanderijsluis en Kromme Googh
	57.2.1.4 - Het beschikbaar stellen aan vaarrecreanten van middelen om afval in het water te voorkomen.
	57.2.1.5 - Ook is de mogelijkheid open gehouden om middelen toe te kennen aan kleine, lokale initiatieven die gedurende het jaar door inwoners of ondernemers naar voren worden gebracht.

Doel 57.3 - We onderzoeken hoe we de taken van het Plassenschap Loosdrecht e.o. bij de gemeente Wijdmeren in kunnen bedden op zodanige wijze dat ze efficiënt en doelgericht kunnen worden uitgevoerd met ingang van 1 januari 2023. Het jaar 2022 wordt gebruikt als voorbereidingsjaar waarin gekoerst wordt op opheffing van het RMN per 1 januari 2023 en inrichting van Wijdmeren als centrumgemeente

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 57.3.1 - De komende tijd wordt onderzocht of en op welke wijze de taken van het Plassenschap Loosdrecht e.o. kunnen worden overgedragen aan de	57.3.1.1 - We brengen de over te nemen taken in kwalitatieve, kwantitatieve en financiële zin in beeld, maken een plan om deze taken op efficiënte en doelgerichte wijze binnen de gemeente in te passen met

gemeente Wijdemeren en kunnen worden ingepast in de organisatie	zo min mogelijk overhead, waarna we de taken, na besluitvorming, structureel kunnen inbedden in de organisatie
---	--

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.115	-2.033	-1.514	-1.472	-1.433	-1.439
Baten	277	978	152	123	123	123
	-837	-1.055	-1.362	-1.349	-1.310	-1.316

5. Sociaal domein

Programma 5 bestaat uit een deel van de taakvelden van de BBV taakveld categorieën 4 (Onderwijs), 5 (Sport, cultuur en recreatie) en 6 (Sociaal domein).

Speerpunt in 2022 is het kunnen blijven uitvoeren van onze taken op een kwalitatief gewenst niveau, maar ook binnen de beschikbare budgetten. Doorlopend worden hiervoor zowel regionaal als lokaal verbeterplannen ingezet. Dit kan betekenen dat kleinschalig dossieronderzoek gedaan wordt om verbeteringen in processen door te voeren, maar ook dat grootschaliger projecten worden uitgewerkt, waarbij valt te denken aan algemene voorzieningen.

Een belangrijke nieuwe taak per 2022 is de nieuwe Wet inburgering. Tijdens het opstellen van deze begroting worden de kaders hiervan steeds duidelijker, evenals de financiering vanuit het Rijk.

Na jarenlange strijd over de te lage uitkering van het Rijk voor de decentralisaties, hebben gemeenten hierin in 2021 eindelijk gelijk gekregen en heeft het Rijk een toezegging gedaan. De risico's met betrekking tot de inburgering zijn echter tegelijkertijd nog omvangrijk.

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Nota maatschappelijke agenda (MAG) 2018-2021
- Cultuurnota 2018-2021
- Regionale woonvisie tot 2030 en Woonvisie Wijdmeren t/m 2020
- Prestatieafspraken Wijdmeren (woningbouwvereniging)
- Samenwerkingsovereenkomst Bibliotheek en de gemeenten Eemnes, Gooise Meren, Weesp en Wijdmeren tot en met 2020
- (Regionale) Beleidsnota bescherming en opvang t/m 2020
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020
- Regeling mantelzorgwaardering Wijdmeren
- Nota armoede en schuldhulpverlening 2019
- Verordening re-integratie, loonkostensubsidie en studietoelage Wijdmeren 2015
- Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ Wijdmeren 2015
- Verordening individuele inkomensubsidie Wijdmeren 2015
- Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Wijdmeren 2016
- Regionale samenwerkingsagenda
- Huisvestingsverordening
- Regionaal actie programma wonen2 (2017-2020)

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen

- Wet op het primair onderwijs
- Wet op het voortgezet onderwijs
- Wet passend onderwijs
- Wet op de expertisecentra
- Leerplichtwet 1969
- Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)
- Wet op het onderwijstoezicht
- Wet publieke zorg
- Jeugdwet
- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
- Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
- Participatiewet (incl. Wet taaleis)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- Wet inburgering
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Wet banenafpraak
- Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI)
- Huisvestingswet
- Mediawet
- Woningwet

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Inwoners en ondernemers
- Sport- en cultuurverenigingen
- Zorg- en welzijnsorganisaties
- Ondernemers
- Regiogemeenten en de Regio Gooi en Vechtstreek
- Woningbouwverenigingen
- COA
- Aanbieders Inburgeringscursussen
- Ondernemend Wijdmeren
- Bibliotheek Gooi en Meer
- Digi & Taalhuis
- Kursusproject
- Vluchtelingenwerk
- Werkgeversservicepunt

- Re-integratie-adviseurs
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- Basisscholen en andere onderwijsorganisaties
- Schoolmaatschappelijk werk
- Kinderopvangorganisaties
- Consultatiebureau en Regionaal Bureau Leerlingenzaken
- Woningbouwcorporaties
- Huurderorganisaties
- Vereniging Sport en Gemeenten
- Combinatiefuncties
- Beheersstichtingen
- Sporthalbeheerders en de gemeentelijke uitvoering in de vorm van consultants
- Sociaal wijkteam en beleid, college en de gemeenteraad

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-24.821	-20.302	-20.913	-21.226	-21.266	-20.701
Baten	8.174	4.184	4.305	4.318	4.330	4.342
	-16.648	-16.119	-16.608	-16.908	-16.936	-16.360
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	729	451	500	713	657	647
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0	0
	729	451	500	713	657	647
	-15.918	-15.668	-16.109	-16.195	-16.279	-15.713

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in de gemeente. Dit betreft een medeverantwoordelijkheid voor renovatie, maar ook financiering van nieuwbouw.

Wat willen we bereiken?

Doel 42.1 - Adequate huisvesting scholen in Wijdmeren

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 42.1.1 - Realisatie IKC Talent Primair in de kern Nieuw-Loosdrecht	42.1.1.1 - In 2022 wordt gewerkt aan het ontwerp, een bestek, aanbesteding en aanvraag omgevingsvergunning
	42.1.1.2 - In 2023 wordt gestart met de bouw

Doel 42.2 - Integraal Huisvestingsplan

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 42.2.1 - Naar verwachting wordt in 2022 een wetswijziging doorgevoerd. De belangrijkste veranderingen zijn dat een meerjarig integraal huisvestingsplan (IHP) verplicht wordt en renovatie als een voorziening in de huisvesting wordt opgenomen	42.2.1.1 - In overleg met de schoolbesturen gaan we een IHP opstellen. De raad stelt het IHP vast inclusief de financiële meerjarenconsequenties

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-814	-945	-991	-1.147	-877	-819
Baten	178	187	235	237	238	240
	-636	-758	-756	-910	-638	-579

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Dit taakveld betreft het leerlingenvervoer, vroeg- en voorschoolse educatie (VVE), Asscher-regeling en toezicht- en handhaving op de kinderopvang. Additioneel kan lokaal onderwijsbeleid gemaakt worden.

Wat willen we bereiken?

Onderwijs, preventie en zorg

Doel 43.1 - Meer intensieve samenwerking tussen scholen, gemeente en lokale/regionale organisaties op het gebied van onderwijs, kinderopvang, preventie en zorg

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 43.1.1 - Samenwerking bevorderen	43.1.1.1 - Bijeenkomsten organiseren waar betrokken partijen met elkaar in gesprek gaan over wat zij samen kunnen doen en voor elkaar kunnen betekenen op het gebied van preventie, onderwijs, veilig en gezond opgroeien

Doel 43.2 - Voorkomen van voortijdig schooluitval en thuiszitten.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 43.2.1 - Uitvoering geven aan de regionale samenwerkingsagenda onderwijs	43.2.1.1 - Structureel inbedden van de onderwijs-jeugdarrangementen (voorheen onderwijs-zorgarrangementen)
	43.2.1.2 - Opstellen en uitvoeren van een regionaal actieplan voortijdig schoolverlaten om te voorkomen dat jongeren vroeg stoppen met school

Doel 43.3 - Versterken van de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 43.3.1 - Werken aan planning, uitvoering, monitoring en evaluatie van projecten	43.3.1.1 - Deelnemen aan regionale werkgroepen

Kinderopvang en voorschoolse educatie

Doel 43.4 - Een doorgaande leerlijn van kinderopvang tot school.

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 43.4.1 - Samenwerking bevorderen.	43.4.1.1 - Onder voorzitterschap van de wethouder bijeenkomsten organiseren voor kinderopvanglocaties en scholen. Deze bijeenkomsten staan in het kader van: kennismaking, uitwisselen van ervaringen, bespreken wat gezamenlijke doelen zijn en bespreken hoe samenwerking verder vormgegeven kan worden.

Doel 43.5 - Evalueren implementatie pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 43.5.1 - Met kinderopvangorganisaties de implementatie van de pedagogisch beleidsmedewerker (ingangsdatum januari 2022) evalueren.	43.5.1.1 - Evaluatiegesprek met kinderopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden om te reflecteren op de inhoudelijke en financiële aspecten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-712	-868	-793	-793	-840	-840
Baten	52	66	66	66	66	66
	-660	-802	-727	-728	-774	-774

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Wij willen dat meer inwoners met plezier sporten of bewegen. Dit doen we met de buurtsportcoaches en met het sportakkoord. Het Sportakkoord heeft als doel om inwoners die onvoldoende bewegen aanzetten tot meer beweging. Daarmee willen we het plezier in sporten vergroten, zorgen voor een gezonde levenshouding en bereiken dat inwoners actiever deelnemen aan de samenleving. De uitvoering van het sportakkoord ligt bij een lokale werkgroep (sportcirkel).

Wat willen we bereiken?

Doel 51.1 - Inwoners in staat te stellen om te sporten of bewegen

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 51.1.1 - Zorgen voor een passend sport- en beweegaanbod	51.1.1.1 - In samenwerking met lokale partijen uitvoering geven aan het sportakkoord in 2022. Verenigingen kunnen subsidie aanvragen bij het sportakkoord voor het organiseren van een activiteit die inwoners in beweging krijgt
Actie 51.1.2 - Uitvoering geven aan het werkplan van de buurtsportcoaches	51.1.2.1 - Buurtsportcoaches ondersteunen bewoners en verenigingen bij hun vragen
	51.1.2.2 - lokale verenigingen en scholen bij het organiseren van sport en beweegactiviteiten ondersteunen
	51.1.2.3 - Ondersteuning geven aan inwoners en verenigingen door middel van het subsidiebeleid

Doel 51.2 - Inwoners worden of blijven vitaal

Wat gaan we daar voor doen ? <Acties>	Activiteiten
Actie 51.2.1 - Zorgen voor een passend sport- en beweegaanbod	51.2.1.1 - In samenwerking met lokale partijen uitvoering geven aan het sportakkoord in 2022. Verenigingen kunnen subsidie aanvragen bij het sportakkoord voor het organiseren van een activiteit die inwoners in beweging krijgt
	51.2.1.2 - In samenwerking met partijen uitvoering geven aan het preventieakkoord in 2022 (wordt verder uitgelegd bij gezondheid)

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-454	-209	-191	-191	-204	-204
Baten	45	0	0	0	0	0
	-409	-209	-191	-191	-204	-204

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Om het sportbeleid te ondersteunen en schoolgym te faciliteren heeft team vastgoed drie sporthallen in bezit. Verder verhuren we een ruimte aan Stichting Buro Sport die als doelstelling heeft om zonder winstoogmerk sport in Kortenhoef aan te bieden.

De buitensport heeft vrijwel alle accommodatie onderdelen (kleedkamers kantine etc.) in eigen bezit of beheer, soms met een lopende lening bij de gemeente.

Wat willen we bereiken?

Doel 52.1 - Accommodatieregeling blijven aanbieden om sportverenigingen met nieuw- of verbouwplannen financieel te ondersteunen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 52.1.1 - De huidige accommodatie regeling door laten lopen tot de visie op (maatschappelijk) vastgoed geaccordeerd is	52.1.1.1 - Interne vastgoedvisie vaststellen
	52.1.1.2 - Accommodatie regeling passend in het beleid laten vaststellen

Doel 52.2 - Sportlocaties optimaal benutten zodat sport en ontspanning in kantines samengaan

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
52.2.1 - De beheersituatie van het sportcafé in Sporthal Eikenrode herzien om meer sociale cohesie te creëren die ook een positief effect heeft op het toenemende vandalisme rond de sporthal	52.2.1.1 - Contractbespreking met stichting De Wissel

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-684	-634	-676	-819	-683	-665
Baten	193	221	222	222	222	222
	-491	-413	-454	-597	-461	-443

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie

We onderhouden de kunst in de buitenruimte, ondersteunen het lokale culturele veld middels subsidies en geven uitvoering aan de cultuurimpuls (onder voorbehoud coronamaatregelen)

Wat willen we bereiken?

Doel 53.1 - Bestaande culturele voorzieningen in dorpen behouden en zichtbaar maken voor inwoners en bezoekers

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 53.1.1 - We geven uitvoering aan de cultuurnota 2018-2021	53.1.1.1 - We organiseren een kunst - en cultuurweek of vergelijkbare activiteit
	53.1.1.2 - Er wordt een lokale UITagenda gepubliceerd
Actie 53.1.2 - We scheppen de voorwaarden voor cultuur in de vorm van accommodaties en subsidies	53.1.2.1 - Indien mogelijk geven wij uitvoering aan de cultuurimpuls

Doel 53.2 - De kosten voor het onderhoud van de buitenkunst worden naar beneden bijgesteld

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 53.2.1 - Het onderhoudsniveau van de buitenkunst wordt naar beneden bijgesteld	53.2.1.1 - Het onderhoud van buitenkunst wordt tweejaarlijks uitgevoerd
	53.2.1.2 - Het onderhoud aan WO-II monumenten wordt jaarlijks uitgevoerd

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-83	-92	-106	-106	-106	-106
Baten	17	0	0	0	0	0
	-67	-92	-106	-106	-106	-106

Taakveld 5.4 Musea

Voor dit taakveld is geen doelstelling vastgesteld.

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-25	-56	-21	-47	-250	-36
Baten	11	0	10	10	10	10
	-14	-56	-11	-37	-240	-26

Taakveld 5.6 Media

Voor de bibliotheek wordt uitvoering gegeven aan de regiovisie 2021-2024 in samenwerking met de gemeenten Gooise Meren en Eemnes. Inzet vindt onder andere plaats op het behouden van de collectie, educatie en informatievoorziening.

De bibliotheek bevindt zich op het snijvlak van meerdere onderdelen in het sociaal domein (werk en inkomen, laaggeletterdheid, jeugd, welzijn en ontwikkeling). Voor deze onderwerpen is de bibliotheek een openbare en toegankelijke plek voor inwoners. De bibliotheek zet zich op meerdere domeinen in: Educatie, meedoen, non-formeel leren en collectie/informatievoorziening. Met behulp van de collectie worden inwoners in staat gesteld om boeken te lezen. Inwoners kunnen ook deelnemen aan cursussen; om hun (digitale) vaardigheden te ontwikkelen of hun administratief bij te staan. Daarnaast organiseert de bibliotheek thema ochtenden bijvoorbeeld op het gebied van cultuur.

Wat willen we bereiken?

Voor dit taakveld is geen doelstelling vastgesteld.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-367	-367	-356	-356	-644	-360
Baten	0	0	0	0	0	0
	-367	-367	-356	-356	-644	-360

Taakveld 5.7 Cultuur en Speelplaatsen

Voor dit taakveld is geen doelstelling vastgesteld.

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-173	-92	-85	-94	-94	-94
	-173	-92	-85	-94	-94	-94

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Vorbereiden en uitvoeren van de nieuwe Wet inburgering. Deze wet gaat in op 1 januari 2022. De gemeente krijgt meer taken, zoals het regelen van de Inburgeringscursussen, een plan inburgering en participatie (PIP) en beheren van financiën voor mensen die inburgeren.

Het dorpenbeleid stimuleert het nemen van initiatieven en ondersteunt bestaande en nieuwe initiatieven en vrijwilligerswerk/vrijwilligersorganisaties. Het dorpenbeleid signaleert trends en behoeftes en jaagt nieuwe initiatieven en samenwerkingen aan. In ieder dorp wordt een dorpsavond georganiseerd.

Vanuit platform De Appelboom worden nieuwe (groen)participatieprojecten gestart. De positie en herkenbaarheid van het platform wordt verder versterkt. De Appelboom integreert verder in het dorpenbeleid.

Ter ondersteuning van samenkracht en burgerparticipatie bezit de gemeente maatschappelijk vastgoed.

Wat willen we bereiken?

Doel 61.1 - Succesvol invoeren van de nieuwe Wet inburgering

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 61.1.1 - Doorgaan en verbeteren van de huidige lokale werkwijze van (re-)integratietrajecten voor statushouders	61.1.1.1 - De huidige trajecten voor statushouders beter en minder vrijblijvend op elkaar laten aansluiten - van taalstage naar leerwerkplek naar opleiding en/of werk
	61.1.1.2 - Budgetcursussen inzetten voor statushouders
	61.1.1.3 - Organiseren van netwerkbegeleiding
	61.1.1.4 - Realiseren van drie ontmoetgroepen in de kernen
	61.1.1.5 - Realiseren van een pool van ervaringsdeskundigen (tandemmaatje)
	61.1.1.6 - Administratieve processen inrichten op aangekondigde maatregelen, zoals het inhouden van alle vaste lasten en 'zakgeld' voor statushouders de eerste zes maanden

Doel 61.2 - We versterken de sociale cohesie en het karakter van onze dorpen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 61.2.1 - Nieuwe inwonersinitiatieven ontstaan door deze aan te jagen en inwoners te activeren	61.2.1.1 - De nieuw aangenomen sociaal makelaar bouwt netwerk op in de dorpen
	61.2.1.2 - Het dorpenteam deelt in haar netwerk trends en roept inwoners op hier actie op te ondernemen
	61.2.1.3 - Inwonersinitiatieven en vrijwilligerswerk worden ondersteund met een financiële bijdrage en raad en daad
Actie 61.2.2 - Op basis van de dorpsavonden krijgt het dorppontwikkelpunten vorm. Een dorpsavond is het gesprek tussen de gemeente en gemeenschap over hun wensen, de toekomst van het dorp en de inzet van het dorpsbudget	61.2.2.1 - De gemeente draagt financieel bij aan initiatieven via het dorpsbudget
	61.2.2.2 - In ieder dorp organiseren de dorpscoördinatoren een dorpsavond om

	informatie op te halen, te brengen en initiatieven naar voren te brengen
	61.2.2.3 - Op basis van de dorpsavond wordt het dorpontwikkelpun geschreven

Doel 61.3 - Inwoners met gelijke interesses en ideeën worden aan elkaar gekoppeld om het initiatief te versterken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 61.3.1 - We versterken de koppeling tussen De Appelboom en het dorpenbeleid	61.3.1.1 - Initiatieven en projecten vanuit dorpenbeleid maken onderdeel uit van De Appelboom en worden gepubliceerd op www.deappelboom.nl .
	61.3.1.2 - Ieder Appelboom-project wordt voorzien van een bordje met het logo van De Appelboom. In publicaties wordt waar mogelijk het logo gecommuniceerd om de herkenbaarheid te vergroten
	61.3.1.3 - Samen met inwoners worden delen van de openbare ruimte omgevormd naar de wens van de inwoner. Het onderhoud dragen wij over aan de betrokken inwoners
Actie 61.3.2 - Initiatieven worden aan elkaar gekoppeld of aan externe kennisdragers en bereidwillige dorpsgenoten	

Doel 61.4 - Een goede samenwerking tussen de gemeente en vrijwillige organisaties, verenigingen en stichtingen met betrekking tot aanvragen van subsidie, zodat zij enthousiast blijven en zich gesteund voelen om zich in te zetten voor de gemeenschap

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 61.4.1 - Introduceren van een (lichtere) manier van verantwoorden	61.4.1.1 - Kiezen voor een meerjarige subsidie (4 jaar), waarbij slechts één keer in de vier jaar een aanvraag nodig is. Jaarlijks vindt een lichte tot zwaardere verantwoording plaats op basis van de hoogte van de subsidie. Een laag subsidiebedrag vraagt om minder verantwoording, hogere subsidiebedragen om meer verantwoording

Actie 61.4.2 - Optimaliseren van processen en verbeteren van de communicatie	61.4.2.1 - Deadline voor het indienen van de subsidieaanvraag wordt opgeschoven naar 1 juni. De aanvraagtermijn wordt hiermee 4 weken verlengd. Vragen, problemen en de voortgang bespreken. De contactmomenten worden vastgelegd. Samenwerking op het gebied van doelen en prestaties en elkaar actief benaderen over actuele ontwikkelingen, die een impact hebben op de te bereiken doelen
--	--

Doel 61.5 - Efficiënter inzetten van het maatschappelijk vastgoed voor onze inwoners en die kostendekkend zijn in het beheer

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 61.5.1 - Onderzoek doen naar behoeftes binnen onze kernen en hier ons maatschappelijk vastgoed op aan te laten sluiten. Hierbij ook kijkend naar het aantal locaties en de mogelijkheid om maatschappelijk functies te combineren	61.5.1.1 - Meting doen voor de visie op maatschappelijk vastgoed
	61.5.1.2 - Invoeren vastgoedbeheer systeem om in control te zijn en processen efficiënt te stroomlijnen. We worden ons bewust van de kosten zodat we in beeld kunnen krijgen in hoeverre kostendekking realistisch is
	61.5.1.3 - In samenwerking met de dorpscoördinatoren mogelijkheden onderzoeken tot het combineren van maatschappelijke initiatieven op centrale plekken in onze kernen

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.486	-1.576	-1.571	-1.603	-1.554	-1.565
Baten	116	100	187	198	208	218
	-1.370	-1.476	-1.384	-1.406	-1.346	-1.346

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Wij geven uitvoering aan de Participatiewet. Voorbereiding op en doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt, beschut werk of een werkervaringsplek.

Het minimabeleid wordt voortgezet. Inwoners met een inkomen tot 130% van het minimumloon kunnen een beroep doen op regelingen uit het minimabeleid. Zoals bijvoorbeeld: deelname aan de collectieve ziektekostenverzekering, individuele inkomenstoelage, declaratiefonds computervergoeding voor kinderen, jeugdfonds sport en cultuur enzovoort.

Wat willen we bereiken?

Doel 63.1 - Een betere doorstroom van mensen uit de bijstand naar zoveel mogelijk duurzame werkplekken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 63.1.1 - Tomingroep krijgt een rol als leer-werkbedrijf	63.1.1.1 - Inzet van loonkostensubsidie en begeleiding
	63.1.1.2 - Participeren in de ESF subsidie Re-act
Actie 63.1.2 - Inwoners die vallen onder de Participatiewet worden voorbereid op de (reguliere) arbeidsmarkt door de gemeente zelf of samen met Tomin	63.1.2.1 - Ruimte voor lokaal beleid
	63.1.2.2 - Regionaal aansluiten bij de ontwikkeling van dienstverlening rondom mobiliteit
	63.1.2.3 - Voortzetten van de uitvoering van Werken aan Werk en Perspectief op Werk, samen met de andere regio gemeenten

Doel 63.2 - Inwoners met een inkomen tot maximaal 120% van het voor hen geldende sociaal minimum, kunnen gebruik maken van inkomensregelingen zodat zij deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke, sociale activiteiten, en onderwijs

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 63.2.1 - Niet gebruik van de	63.2.1.1 - Bekendheid geven aan de regelingen d.m.v.

regelingen voorkomen	publicatie in de lokale kranten en de website
	63.2.1.2 - Ketenpartners en sociale partners informeren over de minimaregelingen

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-8.276	-4.518	-4.096	-4.070	-4.066	-4.066
Baten	7.154	3.303	3.388	3.388	3.388	3.388
	-1.122	-1.215	-709	-682	-679	-679

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Onder dit taakveld vallen verschillende regelingen om deelname aan de maatschappij te stimuleren. De belangrijkste daarvan is in 2022 de Inburgering, waarvoor een nieuwe wet in werking treedt. De kaders van de nieuwe Inburgering zijn bekend, maar er zijn op moment van schrijven ook nog onzekerheden. De rijksbijdrage die de gemeente ontvangt voor de nieuwe taken is bekend, maar er zijn zorgen over de toereikendheid daarvan. Dit monitoren we in 2022 zorgvuldig.

Wat willen we bereiken?

Doel 64.1 - Iedereen doet mee in een traject

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 64.1.1 - Ruimte voor lokaal maatwerk in trajecten	64.1.1.1 - Lokale activering en re-integratieactiviteiten worden voortgezet
Actie 64.1.2 - Oog voor samenhang met andere problematiek zoals laaggeletterdheid	64.1.2.2 - Formulieren, beschikkingen en de website zijn voor iedereen begrijpelijk

Doel 64.2 - Betrekken van het voorveld bij enkelvoudige en complexe problematiek

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 64.2.1 - Partners werken samen en weten hiermee betere samenhangende zorg en ondersteuning in te zetten. Op- en afschaling verloopt beter	64.2.1.1 - We stellen samenwerkingsafspraken op
Actie 64.2.2 - De gemeentelijke uitvoering en partners weten wat er in het voorveld beschikbaar is en hoe deze te benutten en te betrekken bij hun plannen	64.2.2.1 - We stellen informatie beschikbaar en stimuleren integraal werken

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-2.156	-1.273	-639	-635	-605	-607
Baten	0	0	0	0	0	0
	-2.156	-1.273	-639	-635	-605	-607

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Wij geven uitvoering aan de Participatiewet. Voorbereiding op en doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt, beschut werk of een werkervaringsplek.

Wat willen we bereiken?

Doel 65.1 - Een betere doorstroom van mensen uit de bijstand naar zoveel mogelijk duurzame werkplekken

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 65.1.1 - De Tomingroep krijgt een rol als leer-werkbedrijf	65.1.1.1 - Inzet van loonkostensubsidie en begeleiding
Actie 65.1.2 - Ruimte voor lokaal maatwerk	65.1.2.1 - Lokale re-integratie activiteiten worden voortgezet

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-337	-255	-460	-460	-460	-460
Baten	4	0	-10	-10	-10	-10
	-333	-255	-470	-470	-470	-470

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft tot doel om cliënten te laten participeren in de samenleving. We onderscheiden de volgende terreinen waarop beperkingen worden gemeten:

- zelfredzaamheid (in staat tot bewegen en verplaatsen, communicatie, het nemen van besluiten, oplossen van problemen, dagelijkse routine kunnen organiseren, geld beheren, administratie etc.);
- gedragsproblemen (destructief gedrag, dwangmatig gedrag, lichamelijk en/of verbaal agressief, seksueel overschrijdend gedrag etc.);
- psychisch functioneren (concentratie, geheugen en denken, perceptie van de omgeving);
- Oriëntatie stoornissen (oriëntatie in tijd, plaats en persoon);

In de Wmo is het uitgangspunt dat in alle gevallen eerst de mogelijkheden van eigen netwerk, voorliggende en algemene voorzieningen wordt onderzocht.

Op basis van het onderzoek kan blijken dat een inwoner van Wijdemeren ondersteuning nodig heeft van de gemeente. In dat geval kan een maatwerkvoorziening worden ingezet. Welke maatwerkvoorziening wordt ingezet, hangt af van het resultaat dat inwoner en gemeente wensen te behalen. Bij het verstrekken van maatwerkvoorzieningen geldt dat de gemeente toetst of de voorziening duurzaam, passend en proportioneel is.

Een voorbeeld van een maatwerkvoorziening is bijvoorbeeld een scootmobiel, huishoudelijke hulp of aanpassing in een huis.

Wat willen we bereiken?

Doel 66.1 - Versterken van de uitvoering en uniformiteit en kwaliteit brengen in de dienstverlening

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 66.1.1 - Aanscherpen	66.1.1.1 - Er zal een onderzoek gedaan worden naar het

Huishoudelijke Hulp	normenkader voor Huishoudelijke Hulp
Actie 66.1.2 - Toegang aanscherpen begeleiding/dagbesteding	66.1.2.1 - Verbeteren interne processen en kwaliteitsbewaking door invoering structurele monitoring en bijsturing op doel en resultaatformulering
	66.1.2.2 - Evalueren ontmoetingscentrum lichte dagbesteding Kortenhoef
	66.1.2.3 - Door ontwikkelen van alternatieven voor dagbesteding om de toestroom van indicaties te verminderen
Actie 66.1.3 - Algemene voorziening begeleiding/dagbesteding	66.1.3.1 - Onderzoeken van alternatieven voor inzet lichte begeleiding
Actie 66.1.4 - Vergroten uitstroom jeugd	66.1.4.1 - In beeld krijgen van zorgstapelings, doorverwijzingen, kwaliteit van verwijzing, beoordeling inzet zorg en beter benutten regionale contracten.
	66.1.4.2 - Meer oplossingen ambulant en thuis, inzet op korte termijn i.p.v. te snel inzetten op maatwerkvoorzieningen. (Deels lokaal, deels regionaal)

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.912	-311	-676	-671	-676	-671
Baten	3	8	8	8	8	8
	-1.909	-303	-668	-663	-668	-663

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het taakveld maatwerkdienstverlening 18+ bevat een gedeelte van de Wmo-zorg zoals de PGB en huishoudelijke zorg. Ook valt hieronder de uitgaven met betrekking tot schuldhulp.

Wat willen we bereiken?

Doel 671.1 - Problematische schulden waar mogelijk voorkomen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 671.1.1 - De communicatie met inwoners over schuldhulp is voor iedereen begrijpelijk	671.1.1.1 - We passen het taalgebruik aan op formuleren, brieven, website, folders en andere uitingen

Actie 671.1.2 - Vroegsignalering van schulden	671.1.2.1 - Wordt voortgezet. Als nodig wordt de uitvoeringscapaciteit opgehoogd
Actie 671.1.3 - Meer inzet op preventie, jongeren en zelfstandig ondernemers	671.1.3.1 - Aansluiten bij startpunt geldzaken van Nibud of bij de Nationale Schuldhulproute

Doel 671.2 - Beheersen van de kosten Wmo. We hebben een visie op dienstverlening Wmo en jeugd in de toegang

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 671.2.1 - Uitvoeren projectplan begeleiding	671.2.1.1 - Verbeteren werkprocessen: o.a. WLZ check, verbeteren proces (herindicaties, opstellen evaluatierichtlijn, ICT systemen op elkaar laten aansluiten) Implementeren kwaliteitssysteem, sterkere aansluiting bij netwerkpartners realiseren (verstevigen samenwerkingsafspraken)
Actie 671.2.2 - Uitvoeren projectplan jeugd	671.2.2.1 - Analyse zorgstapelings, verbeteren werkprocessen
Actie 671.2.3 - Ontwikkelen visie op dienstverlening	671.2.3.1 - We formuleren de opdracht die we ons als gemeente stellen aan de toegang tot zorg voor Wmo en jeugd, dit doen wij in Q1

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-2.016	-3.300	-3.903	-3.893	-3.869	-3.870
Baten	53	300	200	200	200	200
	-1.963	-3.000	-3.703	-3.693	-3.669	-3.670

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Onder dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt, waaronder begrepen:

Jeugd 18- uitgaven via de regio

Jeugd 18- uitgaven vanuit de gemeente zoals PGB en bovenregionale uitvoeringskosten

Praktijkondersteuner Jeugd

Wat willen we bereiken?

Doel 672.1 - Het bestaande netwerk jeugdhulp versterken.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 672.1.1 - Stimuleren dat de partijen die binnen de gemeente met jeugdhulp te maken hebben met elkaar in gesprek gaan over wat zij samen kunnen doen en voor elkaar kunnen betekenen op het gebied van preventie, veilig en gezond opgroeien.	672.1.1.1 - We organiseren vier bijeenkomsten met de consulenten jeugd, jeugdverpleegkundigen en praktijkondersteuners jeugd waarin we nader met elkaar kennis maken en casuïstiek met elkaar bespreken.
	672.1.1.2 - We organiseren vier keer per jaar een bijeenkomst tussen de consulenten jeugd van het wijkteam en de jeugdopbouwwerkers van Jeugd-Punt.

Doel 672.2 - Meer inzicht krijgen in de uitgaven met betrekking tot jeugd

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 672.2.1 - We gaan onderzoeken hoe de inzet van jeugdhulp tot stand komt.	672.2.1.1 - We doen dossier onderzoek
	672.2.1.2 - We gaan maandelijks met de jeugdconsulenten in gesprek en behandelen thema's met betrekking tot de inzet van jeugdhulp.
	672.2.1.3 - We leggen werkprocessen hierover vast.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-3.858	-4.241	-4.549	-4.540	-4.530	-4.530
	-3.858	-4.241	-4.549	-4.540	-4.530	-4.530

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Bescherming en opvang omvat een groot deel van gemeentelijke taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheids- en verslavingszorg, de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, beschermd wonen, maatschappelijke opvang én vrouwenopvang. In het beleidsplan bescherming en opvang dat in voorbereiding is worden drie hoofddoelen benoemd. In het beleidsplan worden deze in 20 punten uitgewerkt. Met alles wat we vanuit dit beleidsplan doen, richten we ons in de eerste plaats op preventie.

Wat willen we bereiken?

Doel 681.1 - Het voorkomen van dak- en thuisloosheid - preventie en perspectief.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 681.1.1 - Vroegsignalering van schulden en snelle financiële ondersteuning om problemen als huisuitzetting te voorkomen.	681.1.1.1 - Na een melding op huisbezoek gaan om eventueel benodigde hulp snel duidelijk te krijgen.
	681.1.1.2 - We bieden hulp bij het leren omgaan met financiën als onderdeel van het (blijven) huren onder voorwaarden.
Actie 681.1.2 - In samenwerking met de gemeenten in onze regio bieden we voldoende tijdelijke (kleinschalige) opvang mogelijkheden.	681.1.2.1 - Een dekkend hulp en begeleidingsaanbod realiseren voor dak- en thuislozen.
	681.1.2.2 - Continueren maatschappelijke en jongerenopvang op basis van het niveau in 2020 (54 plaatsen) en het realiseren van minimaal 10 kleinschalige opvanginitiatieven voor gezinnen in de wijken.

Doel 681.2 - (Beschermd) Thuis wonen mogelijk maken en het beter verbinden van zorg, welzijn en veiligheid.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 681.2.1 - We zetten persoonlijk en maatschappelijk herstel centraal.	681.2.1.1 - Inwoners die hier behoefte aan hebben, kunnen rekenen op een breed scala aan ondersteunende activiteiten in de Gooi en Vechtstreek, zoals herstelwerkgroepen, cursussen, trainingen en herstelgerichte begeleiding.
	681.2.1.2 - We zetten de ervaring en deskundigheid van opgeleide ervaringsdeskundigen en lotgenoten zoveel mogelijk in om kwetsbare inwoners en hun naasten te helpen bij hun herstel.
Actie 681.2.2 - Inwoners wonen zoveel mogelijk thuis in een veilige omgeving.	681.2.2.1 - We werken samen in het creëren van huisvesting voor verschillende (ook bijzondere) doelgroepen.
	681.2.2.2 - Het hebben van werk wordt, ook voor onze kwetsbare inwoners, zo veel als mogelijk nagestreefd. Wanneer werk (tijdelijk) niet haalbaar is, kunnen inwoners rekenen op een nuttige dagbesteding en ontmoetingsactiviteiten die dichtbij in de wijken worden georganiseerd.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-123	-15	-40	-37	-40	-40
Baten	347	0	0	0	0	0
	224	-15	-40	-37	-40	-40

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Hieronder valt Veilig Thuis, een taak die regionaal is belegd bij de Regio Gooi en Vechtstreek. De doelstelling is geformuleerd in de Regiobegroting, er is geen sprake van lokale uitvoering. Wel wordt door het sociaal wijkteam intensief samengewerkt met Veilig Thuis.

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-185	-241	-201	-202	-202	-203
	-185	-241	-201	-202	-202	-203

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

De taken in het kader van Volksgezondheid zijn grotendeels belegd bij de Regio Gooi en Vechtstreek. De taken worden uitgevoerd door de GGD en door Jeugd en Gezin (Jeugdgezondheidszorg). Lokaal zijn we verantwoordelijk voor de huisvesting van de consultatiebureaus. Daarnaast werken we als gemeente op het gebied van veiligheid en gezondheid samen met de GGD en Jeugd en Gezin.

Wat willen we bereiken?

Doel 71.1 - We willen in 's-Graveland/Kortenhoef een consultatiebureau vestigen.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 71.1.1 - We gaan een geschikte ruimte zoeken.	71.1.1.1 - We stellen een programma van eisen op in overleg met de gebruiker(s)
	71.1.1.2 - We treden over de haalbaarheid in overleg met de eigenaar van de potentiële locatie

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.159	-1.269	-853	-855	-858	-859
Baten	1	0	0	0	0	0
	-1.158	-1.269	-853	-855	-858	-859

6. Natuur en milieu

Programma 6 bestaat uit een taakveld van de BBV taakveld categorie 7 (Volksgezondheid en milieu).

Het programma natuur en milieu gaat over het behouden van een gezonde leefomgeving. Daarbij spelen een aantal grote transities een centrale rol. Denk bijvoorbeeld aan de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie. Deze transities én de handhaving van milieuthema's zijn noodzakelijk om onze gezonde leefomgeving te behouden. De transities in dit programma vragen een integrale benadering, daarom zijn er verbindingen met alle andere programma's en beleidsvelden binnen de gemeente. Verbinden, stimuleren en mogelijk maken staan centraal in dit programma.

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Duurzaamheidsagenda (2018)
- Grondstoffenvisie (2021)
- Regionale energiestrategie 1.0 (2021)
- Laadpalenbeleid (2019)
- Nota klimaatadaptatie (2020)
- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (2017)
- Roadmap circulair inkopen en opdrachtgeverschap (2019)

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Wet Natuurbescherming
- Kader richtlijn water (KRW) en Waterwet
- Wet milieubeheer en activiteitenbesluit milieubeheer
- Klimaatakkoord en Klimaatwet

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Provincie Noord-Holland
- Regio Gooi en Vechtstreek
- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV)
- Regiogemeenten
- Inwoners en ondernemers
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- GAD Gooi en Vechtstreek

- Energiecoöperatie Wijdemeren
- Nutsbedrijven en netwerkbeheerders
- Woningcoöperaties

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-705	-1.110	-727	-724	-735	-748
Baten	25	346	62	62	62	62
	-680	-764	-665	-662	-673	-686
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	24	10	0	0	10	0
	24	10	0	0	10	0
	-656	-754	-665	-662	-663	-686

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Het programma natuur en milieu kent één taakveld: milieubeheer. Binnen dit taakveld zetten we ons voor een gezonde leefomgeving door naleving van regels op het gebied van de milieuwetgeving en aanverwante wetgeving. Dit taakveld omvat ook de vier thema's van de Duurzaamheidsagenda 2018-2021: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en grondstoffen en duurzame mobiliteit.

De strikt milieu gerelateerde taken zijn sinds 2013 overgedragen aan de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV). Voornamelijk betreffen het de VTH-taken. In 2019 is het regionaal beleidskader VTH 2019-2022 vastgesteld voor de door de OFGV uit te voeren taken. Hiervoor zijn prioriteiten vastgesteld. Die prioriteiten keren jaarlijks terug in het - in samenspraak opgestelde -uitvoeringsprogramma.

De gemeente Wijdemeren evalueert en vernieuwt de duurzaamheidsagenda in 2022. Daarmee zet zij de lijn uit voor de komende vier jaar en zorgt zij voor samenhang tussen de diverse duurzaamheidsthema's en beleidsstukken zoals de transitievisie warmte, de regionale energiestrategie, de grondstoffenvisie, de roadmap circulair inkopen en opdrachtgeverschap, de nota klimaatadaptatie, het laadpalenbeleid, de Omgevingsvisie, de economische agenda, het mobiliteitsplan etc.

Wat willen we bereiken?

Doel 74.1 - Energiebesparing bedrijven. De gemeente Wijdmeren wil voorkomen dat er overtredingen op het gebied van de Wet milieubeheer (Activiteitenbesluit) en de Richtlijn energie-efficiëntie (EED) voordoen. In 2021 is geconstateerd dat slechts 25 procent van de bijna 200 bedrijven in Wijdmeren met een grootverbruik aansluiting voldoet aan de informatieplicht. Dat is in vergelijking met andere gemeenten niet goed.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 74.1.1 - Samen met de Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek past de gemeente Wijdmeren het systeem 'Stimulerend Toezicht' toe.	74.1.1.1 - We zetten ons in om 40 ondernemers (grootverbruikers) deel te laten nemen aan 'Stimulerend Toezicht'. Zij krijgen daarmee inzicht in hun energieverbruik én in de maatregelen die genomen moeten worden om energie te besparen. Ook laat het systeem zien wat de kosten van de maatregelen zijn en hoeveel geld er met de maatregelen kan worden bespaard. Door de wetgeving op een simpele manier inzichtelijk te maken, faciliteert Stimulerend Toezicht de naleving van de informatieplicht.
	74.1.1.2 - In 2022 zetten wij ons actief in om dit aantal te verdubbelen en met een driejarige aanpak werken we toe naar een 100 procent score. Om dit te bereiken, nemen wij voor 2022, 2023 en 2024 per jaar € 25.000 extra op in de begroting voor energiebesparing bij bedrijven. Dit budget is nodig om aanspraak te kunnen maken op een mogelijke provinciale subsidie voor dit specifieke doel. En wordt voorkomen dat wij zelf hiervoor (duurdere) formatie moeten gaan aannemen

Doel 74.2 - Overdracht bodemtaken. Tegelijk met het ingaan van de Omgevingswet (1 juli 2022) worden de provinciale bodemtaken overgedragen aan de gemeenten. De gemeente wil duidelijkheid krijgen over de lokale beleidsruimte, de uitvoeringscapaciteit en kosten. In het algemeen bestuur van de OFGV is met de deelnemers afgesproken dat de kosten voor de bodemtaken het eerste half jaar 2022 liggen bij de provincies. Voor de tweede helft van 2022 is het budget dat uit het provinciefonds gaat en in het gemeentefonds komt, uitgaande van een één op één overheveling naar de OFGV, leidend voor de bijdragen voor deze taak bij de OFGV. Er wordt van uitgegaan dat het Rijk op de overheveling van het budget voor deze taken geen korting toepast. Deze principeafspraken voor de 2e helft van 2022 heeft geen invloed op de keuzes die gemaakt worden voor 2023 en verder voor wat betreft taakomvang en financiering.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 74.2.1 - De gemeente speelt actief in op het proces van de overdracht van provinciale bodemtaken en zorgt voor voldoende capaciteiten en financiële middelen.	74.2.1.1 - De bodemtaken krijgen een plaats in de omgevingsvisie.
	74.2.1.2 - We nemen deel aan de regionale overleggen met de provincie Noord-Holland en OFGV, volgen de bijeenkomsten nauwlettend en zien toe op heldere conclusies.
	74.2.1.3 - De raad wordt geïnformeerd over de uitkomst.
	74.2.1.4 - De overgedragen taken brengen wij bij voorkeur onder bij de OFGV.

Doel 74.3 - Gebiedsgericht grondwaterbeheer. De regionale samenwerking voortzetten en kosteneffectief grondwaterbeheer uitvoeren.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 74.3.1 - Het convenant gebiedsgericht grondwaterbeheer Gooi is in 2021 voor 10 jaar vernieuwd. Het beheer van grondwatervervuiling is tot 2050 afgekocht.	74.3.1.1 - We werken met de verbonden partijen samen om uitvoering te geven aan dit convenant.

Doel 74.4 - Energietransitie. In 2050 is de gemeente Wijdemeren klimaatneutraal. Er is dan geen netto CO₂-uitstoot en we stappen af van fossiele brandstoffen zoals aardgas. Dit wordt de energietransitie genoemd. Het verminderen van de CO₂-uitstoot is nodig om een steeds sneller veranderend klimaat af te remmen, zodat de nadelige gevolgen beperkt blijven. De energietransitie wordt samen met inwoners, bedrijven en organisaties opgepakt. We brengen de noodzaak onder de aandacht door middel van goede voorlichting, informatie en maatwerkadvies. Zo stimuleren we inwoners en bedrijven tot het nemen van energiebesparende maatregelen en het opwekken van duurzame energie. Samen zoeken wij naar nieuwe energiebronnen en locaties om energie op te wekken.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 74.4.1 - Grootschalig opwekken van	74.4.1.1 - In 2021 is de gemeente Wijdemeren

<p>elektra. In 2021 is de regionale energiestrategie (RES) 1.0 vastgesteld. Daarin is opgenomen dat de gemeente het opwekken van zonne-energie op grote daken en parkeerplaatsen sterk gaat vergroten.</p>	<p>samen met de Energiecoöperatie Wijdemeren in het project 'zon op grote daken' gestart met het benaderen van bedrijven en het geven van advies. Zij evalueert dit project. Bij een positieve evaluatie zet zij dit project door en zullen de eerste 'braakliggende daken' worden belegd met zonnepalen.</p>
<p>Actie 74.4.2 - Betrokkenheid van alle inwoners in de energietransitie. De gemeente zorgt voor duidelijke communicatie en maatwerkadvies om alle inwoners mee te nemen in de energietransitie.</p>	<p>74.4.2.1 - De Energiecoöperatie Wijdemeren organiseert voor de gemeente onder andere collectieve inkoopacties, energiecoachgesprekken en straatgesprekken om inwoners te helpen bij het realiseren van zonnepanelen en het isoleren van hun woning. Om dit ook in 2022 mogelijk te maken, draait de gemeente Wijdemeren de eerder voorgestelde bezuiniging op de Energiecoöperatie Wijdemeren (€ 17.500) terug. Daarmee wordt voorkomen dat huidige goedlopende acties per 2022 stoppen.</p>
	<p>74.4.2.2 - Vanuit de RREW-subsidie van het Rijk biedt de gemeente huurders en woningeigenaren kleine energiebesparende maatregelen aan. Dit doen wij samen met de Energiecoöperatie Wijdemeren en woningcorporaties.</p>
	<p>74.4.2.3 - Regionaal zetten we de samenwerking voort in het opzetten van het Energiedienstenbedrijf.</p>
	<p>74.4.2.4 - We financieren lessen in duurzaamheid voor basisscholen vanuit Stichting Omgevingseducatie. Hiermee nemen we onze jongste inwoners mee in het verduurzamen van de gemeente.</p>
<p>Actie 74.4.3 - Warmtetransitie. Eind 2021 stelt de gemeente Wijdemeren de Transitievisie Warmte vast. Afhankelijk van aanvullende Rijksmiddelen voor de uitvoering van de energietransitie starten wij in 2022 met een eerste Wijk Uitvoeringsplan. De bewonersenquête voor de Transitievisie Warmte laat zien dat inwoners sceptisch zijn over de warmtetransitie. Wij gaan daarom extra inzetten op de betrokkenheid van inwoners en proberen het draagvlak voor de warmtetransitie te vergroten.</p>	<p>74.4.3.1 - Vooruitlopend op een eerste wijk uitvoeringsplan start de gemeente met het betrekken van inwoners op wijkniveau en gaat met hen in gesprek over de toekomstige warmteoplossing voor hun wijk. Daarbij stimuleren we het isoleren van woningen en het opwekken zonne-energie. Om de extra benodigde inzet mogelijk te maken, draait de gemeente de voorgenomen bezuinigingen op het duurzaamheidsbudget terug.</p>

Doel 74.5 - Klimaatadaptatie. In 2050 is de gemeente Wijdemeren klimaatbestendig en water robuust. Zij richt haar buitenruimte zo in dat het veranderende klimaat geen nadelige gevolgen heeft voor de leefbaarheid. De komende jaren legt de gemeente de focus op waterberging en het vergroenen van de bebouwde omgeving. Daarmee worden nadelige gevolgen van hevige regenval, droogte en hittestress voorkomen.

<i>Wat gaan we daar voor doen <acties>?</i>	<i>Activiteiten</i>
<p>Actie 74.5.1 - Betrokkenheid van alle inwoners en bedrijven bij de opgave om klimaatneutraal en water robuust te worden. We zorgen voor duidelijke communicatie en stimuleren inwoners en bedrijven zich in te zetten voor de opgave om de gevolgen van klimaatverandering – waterberging, bodemdaling, droogte, bodemdaling en verlies van biodiversiteit – tegen te gaan.</p>	<p>74.5.1.1 - Stimuleren en betrekken inwoners. Dit doet de gemeente via operatie Steenbreek, de regentonnenactie en via vrijwilligersplatform De Appelboom.</p>
	<p>74.5.1.2 - Met de subsidie groene daken zet de gemeente zich in om totaal 14.000 m2 groen dak te realiseren in de gemeente. Dit is ongeveer de grootte van twee voetbalvelden. Daarvoor zetten wij de subsidie op groene daken nog twee jaar door tot 2024 en reserveren wij bovenop het huidige budget €100.000 extra uit het rioolfonds. We onderzoeken mogelijkheden om deze subsidie ook voor bedrijven aantrekkelijker te maken.</p>
	<p>74.5.1.3 - Waterberging en afvoer. Het beleid van afkoppeling van regenwater van het vuilwater zet de gemeente voort en wij blijven inwoners faciliteren bij het afkoppelen van de hemelwaterafvoer. Nieuwbouwprojecten verplichten wij om hemelwater deels op eigen terrein te bergen. Bij het herinrichten van de openbare ruimte is klimaatadaptatie een vast uitgangspunt (zie ook programma 3). Klimaatadaptatie is een vast onderdeel bij alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.</p>
	<p>74.5.1.4 - Vergroenen bedrijventerreinen. Net als in 2021 zetten wij ons in voor het vergroenen en toekomstbestendig maken van onze bedrijventerreinen (zie ook programma 4).</p>

Doel 74.6 - Grondstoffen en circulariteit. De gemeente draagt actief bij aan het verminderen van de toepassing van fossiele grondstoffen. De gemeente vervult een voorbeeldfunctie op gebied van circulair inkopen. De gemeente draagt bij aan een zo effectief mogelijk inzamelingsstelsel van de Grondstoffen en Afvalstoffendienst (GAD). De gemeente geeft daarmee invulling aan de in 2021 vastgestelde grondstoffenvisie

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 74.6.1 - Circulair inkopen. In 2022 is minimaal 10 procent van onze inkoop circulair, in 2025 is dit 50 procent en in 2030 100 procent.	74.6.1.1 - Aan de hand van de roadmap circulair inkopen en ondernemerschap werken wij binnen de eigen organisatie aan circulariteit. Circulair inkopen maken wij een vast onderdeel in alle budgetaanvragen. Dit is nodig om een circulaire economie te stimuleren tot dit de standaard is.
Actie 74.6.2 - Zwerfafval minimaliseren.	74.6.2.1 - Met gelden uit het inzamelen en recyclen van huishoudelijk verpakkingsafval organiseren wij activiteiten via De Appelboom om inwoners bewust te maken van de gevolgen van ons afval op de leefomgeving.

Doel 74.7 - Duurzame mobiliteit. Ons doel is dat de verwachte toename van elektrisch vervoer niet wordt geremd door een gebrek aan laadcapaciteit.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 74.7.1 - De gemeente streeft naar een dekkend laadnetwerk in 2025 voor het opladen van auto's.	74.7.1.1 - We geven uitvoering aan het gemeentelijk laadpalenbeleid 2020-2030. Hiervoor werken wij samen met de MRA-e.
	74.7.1.2 - Jaarlijks plaatst de gemeente ongeveer 20-25 extra laadpalen op aanvraag van inwoners. In 2020 hebben wij hiervoor een prognosekaart opgesteld.
	74.7.1.3 - We onderzoeken de mogelijkheden om elektrische deelauto's in de gemeente te plaatsen.

Doel 74.8 - De geluidhinder beperken bij woningen die in 1982 bij de invoering van de Wet geluidhinder al een te hoge geluidbelasting ondervonden.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	Activiteiten
Actie 74.8.1 - We voldoen aan de saneringsplicht zoals die is opgenomen in de Wet geluidhinder voor de nog te saneren woningen in Wijdemeren op de zogenaamde B-lijst.	74.8.1.1 - We gaan voldoen aan de saneringsplicht zoals die is opgenomen in de Wet geluidhinder voor de nog te saneren woningen in Wijdemeren op de zogenaamde B-lijst.
	74.8.1.2 - Afhankelijk van de uitkomsten van het in 2019 met voorbereidingssubsidie opgestelde saneringsprogramma wordt de voorbereiding gestart voor de geluidsanering. De sanering kan bestaan uit maatregelen aan de bron, in de overdracht of aan de woning. Bij maatregelen aan de woning wordt onderzocht of een combinatie met warmte-isolatie haalbaar is

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-705	-1.110	-727	-724	-735	-748
Baten	25	346	62	62	62	62
	-680	-764	-665	-662	-673	-686

7. Ruimtelijke ontwikkeling

Programma 7 bestaat uit de taakvelden van de BBV taakveld categorie 8 (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing).

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Huisvestingsverordening
- Handboek Inrichting Openbare ruimte (HIOR)
- Welstandsnota
- Monumentennota
- Erfgoednota
- Nota zichtbare handhaving
- (Regionale) Woonvisie
- Woonvisie Wijdmeren 2021-2024
- Notitie woonboten
- Nota snippergroen
- Nota grondbeleid 2020 - 2024
- Beleidsregels landgoederen Wijdmeren 2004
- Beleidsregels paardenbakken 2006
- Structuurvisie Wijdmeren 2012
- Bouwkostenbeleid 2014
- Nota plattelandswoningen
- Regionaal actie programma wonen2 (2017-2020)
- Mobiliteitsplan
- Beleidsregel parkeernormen Wijdmeren

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Gemeentewet
- Wet ruimtelijke ordening.

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Inwoners en ondernemers
- Iedereen die van de gemeente grond wil kopen, huren, pachten of gebruiken.
- Aanwonenden van de betreffende weggedeeltes (sanering wegverkeerslawaaï)

- Eigenaren van woningen (sanering wegverkeerslawaaai)
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&A)
- Regio Gooi en Vechtstreek
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- Provincie Noord-Holland
- Provincie Utrecht
- Nood- en hulpdiensten
- Scholen
- Veilig Verkeer Nederland (VVN)

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-4.710	-4.395	-4.928	-2.944	-2.271	-2.231
Baten	4.525	3.928	3.209	1.170	554	556
	-185	-467	-1.719	-1.775	-1.717	-1.675
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	177	401	355	279	233	18
Toevoeging reserve	-150	0	-350	-250	0	0
	27	401	5	29	233	18
	-158	-65	-1.715	-1.746	-1.483	-1.657

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Het is belangrijk dat we in alle kernen voldoende bouwen om de vitaliteit van de dorpen te behouden en te versterken. Waar mogelijk in binnenstedelijk gebied, maar ook aan de randen met het landelijk gebied. We zoeken naar een evenwicht tussen alle belangen, t.w.: woningbouw, bedrijvigheid en recreatie en natuurontwikkeling.

In 2020 is de provinciale omgevingsverordening in werking getreden. In de gemeente Wijdemeren betekent dit dat over 95% van het grondgebied een provinciaal regime is gelegd. Hierdoor is geen evenwichtige ontwikkeling van een groot deel van het grondgebied mogelijk. Het oplossen van de woningnood, het behouden van de werkgelegenheid en het verbeteren van de recreatieve sector worden door de provincie gefrustreerd. De provincie veroorzaakt op deze wijze een onverantwoorde stilstand in het gebied. Voordat de verordening is ingegaan, zijn vele aanvragen onder het oude regime ingediend. Deze aanvragen dienen uiterlijk te worden voorgelegd in het najaar 2022 ter besluitvorming aan de raad. Onder het nieuwe regime worden ook de nieuwe

ruimtelijke initiatieven voorgelegd aan de gemeente. Door meer onderzoeken en meer overleg met betrokkenen vergen deze nieuwe ruimtelijke initiatieven meer.

In de afgelopen jaren is aan de inwoners en anderen de vraag voorgelegd met betrekking tot mogelijkheden voor woningbouw. De uitkomsten op deze vraag zijn opgenomen in de kansenskaart. In 2022 worden deze locaties verder uitgewerkt.

Daarnaast heeft de raad in afgelopen jaar het nieuwe participatiebeleid vastgesteld. De gemeente houdt de regie en de ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de participatie. Door dit beleid heeft de inbreng van belanghebbenden formeel een plek in de beginfase van het proces gekregen. In de nieuwe omgevingswet is het participatieplan een onderdeel van de indieningsvereiste. Het participatieplan zorgt ervoor dat alle belangen kunnen worden meegenomen in de ruimtelijke planvorming. Hierdoor ontstaat een zorgvuldig proces waarin alle belangen worden afgewogen in de procedure.

Tevens heeft de raad besloten ook de hoorcommissie voor bestemmingsplannen in te voeren. De hoorcommissie heeft als doel de indieners van zienswijzen in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord. Uit de verkregen informatie wordt door de hoorcommissie een advies gevormd. Dit advies wordt meegegeven aan de raad als onderdeel van de stukken ter advisering van de besluitvorming. De hoorcommissie hoort de indieners van zienswijzen voordat de raad overgaat tot besluitvorming van het bestemmingsplan. Op grond van alle overwegingen - vallend artikel 84 Gemeentewet, is het noodzakelijk dat een regeling voor het horen voldoet aan alle wettelijke eisen en beginselen van behoorlijk bestuur. Dit betekent dat in dit proces geen rol voor het college is weggelegd. Belangrijk aandachtspunt is de planning. Het proces dient geen vertraging op te lopen.

In de praktijk leiden beide besluiten tot een langere doorlooptermijn van de behandeling van de ruimtelijke initiatieven.

Wat willen we bereiken?

Goede ruimtelijke ordening

Doel 81.1 - Het doel is een zorgvuldige afweging te maken van alle belangen om een goed besluit te nemen over de toekomstbestendige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Wijdmeren. Het is daarom belangrijk dat alle aanvragen zorgvuldig worden getoetst en gewogen.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 81.1.1 - Participatie.	81.1.1.1 - Wij spreken de initiatiefnemer aan op een goed participatieplan en wij behouden de regie erop.
	81.1.1.2 - Wij beoordelen en geven advies m.b.t. het communicatieplan en de uitvoering van de participatie zodat de raad in gelegenheid wordt gesteld dit - bij de besluitvorming van het bestemmingsplan - mee te

	nemen.
Actie 81.1.2 - De hoorcommissie.	81.1.2.1 - Alle indieners van zienswijzen bij bestemmingsplannen worden door de raad uitgenodigd voor de hoorcommissie. Dit advies wordt meegenomen in de besluitvorming door de raad.
Actie 81.1.3 - Aanvragen POV.	81.1.2.2 – Alle aanvragen onder de POV worden zorgvuldig voorbereid, beoordeeld en ter besluitvorming aan de raad voorgelegd, uiterlijk in het najaar 2022.

Kansenkaart

Doel 81.2 - In 2020 is gestart met een kansenkaart om potentiële (her)ontwikkelingslocaties in de gemeente Wijdemeren in beeld te krijgen. Aan inwoners en ander belanghebbenden is gevraagd om kansrijke locatie aan te dragen. In 2021 is de kansenkaart afgerond. De drie kansrijke projecten worden op dit moment in procedure gebracht.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	Activiteiten
Actie 81.2.1 - De kansenkaart in procedure brengen	81.2.1.1 - Het ontwikkelen van kansrijke locaties van de kansenkaart
	81.2.1.2 - Het onderzoeken onder welke voorwaarden de verkoop van de gronden mogelijk is.

Doel 81.3 - Omgevingswet

Omgevingswet spoor 1: beleid en ontwikkeling

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	Activiteiten
Actie 81.3.1 - In 2021 is de omgevingsvisie vastgelegd. Het doel is om in 2023 de omgevingsvisie te evalueren, daarom zal in 2022 gekeken worden in hoeverre deze voldoende naleefbaar is voor de gemeente.	81.3.1.1 - In 2022 monitoren van de omgevingsvisie en in hoeverre deze voldoende sturing geeft voor bijvoorbeeld het schrijven van een omgevingsplan en de uitvoering van ruimtelijke plannen.
Actie 81.3.2 - Starten met het omgevingsplan.	81.3.2.1 - In het eerste semester schrijven van een plan van aanpak voor het maken van het omgevingsplan.
	81.3.2.2 - Opdracht uitzetten voor een bureau

	dat het omgevingsplan gaat opstellen.
Actie 81.3.3 - De Welstandscommissie moet in 2022 nog Omgevingswet-proof gemaakt worden.	81.3.3.1 - In semester 1 worden nieuwe afspraken gemaakt met Mooi Noord-Holland over de Welstandscommissie.
Actie 81.3.4 - Ten slotte moet de raad in 2022 nog besluiten nemen betreffende nieuwe processen en regelgeving rondom leges en adviesrecht.	81.3.4.1 - Er wordt een voorstel geschreven voor de rol van de raad.
	81.3.4.2 - Opstellen nieuwe legesverordening passend bij de Omgevingswet.

Omgevingswet spoor 2: Digitaal Stelsel Omgevingswet

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 81.3.5 - Binnen het nieuwe stelsel is er sprake van twee nieuwe omgevingen: het omgevingsplan en de toepasbare regels. Voor deze twee omgevingen is in 2021 een aanbesteding gestart om beheerapplicaties te implementeren zodat Wijdmeren in 2022 in staat is dit te beheren en aan te kunnen sluiten op het DSO.	81.3.5.1 - Oefenen met het beheren van een omgevingsplan en de toepasbare regels. (semester één)
	81.3.5.2 - Omgevingsplan en de toepasbare regels aansluiten op het DSO.
Actie 81.3.6 - In 2021 is de implementatie van de beheerapplicatie Rx.Mission voortgezet met als doel om per 1 januari 2022 klaar te zijn voor de Omgevingswet. Rx.Mission is de applicatie voor vergunning, toezicht en handhaving en sluit aan op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).	81.3.6.1 - Ontwerpen van de toepasbare regels.

Omgevingswet spoor 3: opleiding en processen

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 81.3.7 - In 2021 is de opleiding Omgevingswet afgerond. Alle collega's die deze opleiding hebben gevolgd krijgen in de organisatie een belangrijke rol bij de uitwerking van het nieuwe proces van de Omgevingswet.	81.3.7.1 - In semester 1 van 2022 ontwerpen van het nieuwe werkproces passend bij de Omgevingswet.
	81.3.7.2 - In semester 1 van 2022 alle processen een aantal keer oefenen aan de hand van een concrete casus.

	81.3.7.3 - In semester 2 van 2022 (naar aanleiding van officieel van kracht worden Omgevingswet) worden de nieuwe processen standaard voor de teams B&O en VTH.
Actie 81.3.8 - Daarnaast moet in 2022 de omgevingstafels een vast onderdeel gaan worden van het vaste werkproces.	81.3.8.1 - In semester 1 van 2022 afspraken maken met alle projectleden van spoor 3 over de vormgeving van de omgevingstafels als onderdeel van het nieuwe werkproces ruimtelijke ordening.
	81.3.8.2 - In semester 1 van 2022 leren van en met andere gemeenten over de te implementeren werkwijze voor een nieuwe omgevingstafel.
	81.3.8.3 - In semester 1 van 2022 oefenen met de omgevingstafels als onderdeel van het nieuwe werkproces in diverse casussen.

Doel 81.4 - Participatie ruimtelijke ordening.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 81.4.1 - In 2021 is de participatienota vastgesteld. In 2022 krijgt de uitvoering van deze nieuwe participatienota nader vorm. De processen moeten intern gedeeld worden op een manier waarop alle collega's hier goed mee kunnen werken.	81.4.1.1 - Voorjaar 2022 evalueren van de nieuwe participatienota door de organisatie op toepasbaarheid, proces en 'Omgevingswet-proof'.
	81.4.1.2 - Najaar 2022 evaluatie voorleggen aan de raad.
Actie 81.4.2 - Eventueel herschrijven van participatienota.	81.4.1.3 - Naar aanleiding van de evaluatie wordt besloten of de participatienota aangepast moet worden.

Doel 81.5 - Een snelle internetverbinding voor al onze inwoners

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
--	---------------------

<p>Actie 81.5.1 - Een grote internetprovider heeft aangegeven definitieve plannen te hebben voor de aanleg van glasvezel. Vanaf februari 2022 zullen door hen Nieuw-Loosdrecht, Ankeveen, Breukeleveen en 's Graveland (zo'n kleine 3.500 woningen) van glasvezel worden voorzien. In aansluiting op deze kernen wordt in Kortenhoeve en Nederhorst den Berg (ca. 4.500 woningen) een glasvezelnetwerk aangelegd. De provider verwacht in 2024 gereed te zijn.</p>	<p>81.5.1.1 - Het begeleiden en faciliteren van de vergunningaanvragen van telecombedrijven die glasvezel willen aanleggen, inclusief het begeleiden van de uitvoering en het ondersteunen van de communicatie met onze inwoners hierover. Hiervoor is voor 2022 en 2023 extra ambtelijke capaciteit opgenomen die wordt gedekt uit de opbrengst van de leges.</p>
---	---

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-674	-1.953	-1.867	-1.484	-839	-793
Baten	118	1.262	1.036	736	136	136
	-557	-691	-831	-748	-703	-657

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)

Momenteel is sprake van twee lopende grondexploitaties: Porseleinhaven en Nedervecht. De grondexploitatie Ter Sype is afgesloten bij de jaarrekening 2020 en de gronden zijn, in afwachting van verdere planuitwerking, geplaatst onder de strategische grondvoorraad.

Wat willen we bereiken?

Doel 82.1 Project Nedervecht: Voorzien in starterswoningen en doorstroming op de woningmarkt. Verplaatsing en modernisering van de sportvelden.

<p><i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i></p>	<p><i>Activiteiten</i></p>
<p>Actie 82.1.1 - Een nieuwe woonwijk, voetbal- en tenniscomplex</p>	<p>82.1.1.1 - De gronden aan de zuidzijde van Nederhorst den Berg zijn herontwikkeld. De sportvoorzieningen zijn verplaatst en een gedifferentieerd woningaanbod is gerealiseerd. De gemeente heeft vrije kavels uitgegeven en een projectontwikkelaar heeft appartementen en</p>

realiseren	rijtjeswoningen gebouwd.
	82.1.1.2 - De laatste hand wordt gelegd aan de openbare ruimte. Er wordt gewerkt aan het uitvoeren en afronden van de laatste contractuele afspraken om de grondexploitatie te kunnen sluiten. Bij de actualisatie van de grondexploitaties is de einddatum bepaald op 31-12-2021. Het is echter onzeker of de werkzaamheden voor eind 2021 zullen zijn afgerond

Doel 82.2 - Project Porseleinhaven: Het project Porseleinhaven kent een lange historie. Het doel van het project is een nieuw levendig dorpscentrum voor Oud-Loosdrecht.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	Activiteiten
Actie 82.2.1 - Het plan voorziet in nieuwe woningen en commerciële functies aan een aantrekkelijk plein aan het water.	82.2.1.1 - De gemeente heeft de passantenhaven aangelegd en vrije kavels uitgegeven. Daarnaast is er een ontwikkelovereenkomst met een ontwikkelaar gesloten. Het uitgangspunt daarin is dat we de uitgeefbare gronden bouw- en woonrijp maken en de ontwikkelaar het beoogde bouwprogramma realiseert.
	82.2.1.2 - Aan de oostzijde is dit afgerond. Aan de westzijde is de grond verkocht aan de ontwikkelaar, is de grond bouwrijp gemaakt en is de omgevingsvergunning verleend. Wanneer de omgevingsvergunning onherroepelijk wordt, start de ontwikkelaar met de bouw.
	82.2.1.3 - Na de bouw leggen we de nieuwe straat en parkeerplaatsen aan.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-3.758	-1.888	-1.418	-21	-0	0
Baten	3.637	1.888	1.418	21	0	0
	-121	0	0	0	-0	0

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Wijdmeren is een groene gemeente waar veel mensen willen wonen. Er is een tekort aan betaalbare, duurzame en toegankelijke woningen. We zetten ons in om de woningvoorraad uit te breiden om aan de vraag naar woningen te voldoen.

Om het tekort aan woningen op te lossen, zal worden gekeken naar verdichting in de kernen. Het is bekend dat hiervoor ook weinig ruimte is in Wijdmeren. Grote woningbouwlocaties die resteren, zijn dan Ter Sype, Groenewoud, Nederhorst Noord en de afronding van de Porseleinhaven

Verder zal met bouwen en wonen rekening worden gehouden met de ontwikkeling van het voorgenomen streven om de Oud-Loosdrechtsedijk te ontwikkelen als recreatieboulevard. Dit betekent dat in dit gebied de ruimtelijke ontwikkeling wordt gestimuleerd ten behoeve van de recreatie

Voor het beheer en onderhoud van de gebouwen in ons beheer hanteren we het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2019-2022. Hiervoor zijn de gebouwen geïnspecteerd en de gegevens opgeslagen in een onderhoudsprogramma. Zoals in dit plan staat vermeld, wordt dit onderhoudsprogramma in dit najaar geactualiseerd. Ook wordt in 2022 verder gegaan met de uitwerking van de kaders maatschappelijk vastgoed. Het onderdeel "de verduurzaming van de gebouwen" wordt in kaart gebracht.

Wij anticiperen op de vaststelling van de realisatie voor een nieuw gemeentehuis door de beschikbare middelen voor het huidige gemeentehuis spaarzaam en alleen indien noodzakelijk in te zetten.

Voor de verduurzaming van de gebouwen in ons beheer dienen we eerst te investeren alvorens het gewenste rendement oplevert. Ter voorbereiding dient een voorziening met voorbereidingskrediet te worden gerealiseerd. Als gevolg hiervan zullen de kosten in de toekomst lager uitvallen.

Wat willen we bereiken?

Doel 83.1 - De huidige plancapaciteit droogt komende jaren op. De lichte groei van gemiddeld 200 woningen per jaar willen we komende jaren voortzetten. Dat betekent dat we voor de komende vijf jaar een harde plancapaciteit van circa 800 woningen en voor de jaren daarna nog eens voor 800 woningen een zachte plancapaciteit moeten zoeken. Rekening houdend met circa 30 procent benodigde extra capaciteit voor mogelijke uitstel of afstel van woningbouwprojecten komen we op een gemiddelde plancapaciteit van ca 2.500 woningen tot 2030.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 83.1.1 - We stimuleren de realisatie en ontwikkeling van nieuwbouwplannen	83.1.1.1 - We werken samen met woningbouwcorporaties en andere

	initiatiefnemers aan de uitwerking van woningbouwplannen die bijdragen aan de omvang en diversiteit van de voorraad
Actie 83.1.2 - We stimuleren de bouw van gelijkvloerse woningen voor onze oudere inwoners en informeren hen over de verhuismogelijkheden zodat zij kunnen doorstromen vanuit hun bestaande woning, die dan weer beschikbaar komt voor andere doelgroepen.	83.1.2.1 - We brengen gelijkvloerse nieuwbouw onder de aandacht van senioren en beschikken over wooncoaches die persoonlijk informatie verstrekken over alle aspecten rondom verhuizen.
	83.1.2.2 - We hebben een verhuisregeling voor senioren uit Wijdmeren die een grote woning omruilen voor een gelijkvloerse woning in Wijdmeren.

Doel 83.2 - Provinciale omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (POV 2022). Naar verwachting treedt eind 2022 de POV 2022 in werking. In deze verordening is het voornemen de wijziging betreffende de aanpassing van de geluidscontouren op de wettelijke normen inzake Vliegveld Hilversum opgenomen. De gemeente krijgt hierdoor meer ruimte om een zorgvuldige afweging te maken voor de invulling van de locatie Ter Sype. Wij gaan hierover in gesprek met alle betrokken partijen. Gekeken wordt in hoeverre het wenselijk is om in dit gebied invulling te geven aan de alsmaar dreigende woningnood. In de verordening is geen mogelijkheid opgenomen om de ruimtelijke kwaliteit buiten de kernen te verbeteren. De gemeente streeft ernaar om ook hier een goede ruimtelijke ordening te stimuleren voor locaties als Groenewoud en Nederhorst Noord.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 83.2.1 - Wij ronden kleine woningbouwprojecten af.	83.2.1.1 - Dit betreft: woningbouw Kasteel Nederhorst, Kininelaantje, Molenmeent, Nootweg, Smeerdijkgaard en Cannenburgerpark.
Actie 83.2.2 - Wij starten grote woningbouwprojecten.	83.2.2.1 - De projecten Ter Sype, Groenewoud en Nederhorst Noord dragen bij aan het tegengaan van de woningtekorten. Als gemeente werken wij hier graag aan mee.
Actie 83.2.3 - Wij stimuleren recreatieve ontwikkelingen.	83.2.3.1 - Wij staan positief tegenover de ontwikkelingen zoals Ottenhome en Jachthaven De Otter. Tevens onderzoeken wij in hoeverre dit meegenomen kan worden binnen de gebiedsontwikkeling Oostelijke Vechtplassen.
Actie 83.2.4 - Wij stimuleren ruimtelijke bedrijfsontwikkelingen in combinatie met andere doelen zoals duurzaamheid en	83.2.4.1 - Bedrijfsmatige (ruimtelijke) ontwikkelingen van Ter Sype, herontwikkeling de Meenthof, 123 Inkt Nieuw Walden

woningbouw.	
Actie 83.2.5 - Wij onderzoeken de duurzaamheid van ons maatschappelijk vastgoed.	83.2.5.1 - Wij investeren in onderzoek naar duurzaamheid en welke relevante maatregelen en uitvoering daarvoor noodzakelijk zijn.
Actie 83.2.6 - Nota "snippergroen".	83.2.6.1 - Er wordt gewerkt met een verouderde nota "snippergroen". Er moet een nieuwe nota worden opgesteld met marktconforme prijzen en eenduidigheid tussen de verschillende percelen.

Doel 83.3 - Basis op orde

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 83.3.1 - Uniformiteit creëren in het doorbelasten van energiekosten aan huurders.	83.3.1.1 - Er wordt zoveel mogelijk gekeken naar het daadwerkelijke gebruik van de huurders.
Actie 83.3.2 - Implementeren van een nieuw verhuursysteem.	83.3.2.1 - Door middel van dit nieuwe verhuursysteem worden facturen op tijd verstuurd, de juiste indexering wordt gehanteerd en wordt er tijd bespaard in het opstellen van de facturen.
Actie 83.3.3 - Nota snippergroen updaten.	83.3.3.1 - Een nieuwe nota opstellen met marktconforme prijzen en eenduidigheid tussen de verschillende percelen.
Actie 83.3.4 - Het aantal standplaatsen uitbreiden.	83.3.4 - Deze worden in kaart gebracht en op de website van Wijdmeren gezet.

Doel 83.4 - Inventarisatie en begroting opstellen om het maatschappelijk vastgoed naar energielabel A te brengen en reserves op te bouwen voor renovatie en nieuwbouw van ons maatschappelijk vastgoed.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 83.4.1 - Onderhoudskosten gespecificeerd in beeld brengen.	83.4.1.1 - Het huidige meerjaren onderhoudsplan wat tot 2028 is opgesteld aanvullen met de verduurzamingsmaatregelen.
	83.4.1.2 - MJOP aanpassen zodat renovatie/nieuwbouw ook

	wordt toegevoegd aan deze planning, uitsplitsing tussen storingsonderhoud en groot onderhoud.
--	---

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.457	-1.647	-1.644	-1.440	-1.431	-1.437
Baten	793	778	755	413	418	420
	-664	-869	-889	-1.027	-1.013	-1.018

Algemene B&L, dekk.midd. en onvoorz.

De inkomsten van de algemene uitkering zijn geraamd onder de algemene baten en lasten. Tot en met 2018 werd in de prognose van de algemene uitkering van het gemeentefonds rekening gehouden met een teruggave uit het btw-compensatiefonds. Deze teruggave is gebaseerd op het niet behalen van het plafond van het btw-compensatiefonds door alle gemeenten gezamenlijk. Het ministerie van BZK heeft in 2018 voor het laatst een prognose afgegeven voor teruggave uit het btw-compensatiefonds en heeft deze teruggave niet langer meegerekend met de algemene uitkering.

Voor de periode 2021-2024 heeft Wijdmeren het advies opgevolgd van het ministerie van BZK, dat in afstemming met VNG en provinciale toezichthouders is opgesteld over de wijze waarop de ruimte onder het plafond BCF door gemeenten kan worden opgenomen als verwachte bate. Op basis van de gerealiseerde ruimte in 2019 is daarom rekening gehouden met een bedrag van € 100.000.

In de begroting is een vast bedrag van € 67.000 voor onvoorziene lasten opgenomen. Dit maakt het mogelijk om lopende het begrotingsjaar (niet begrote) uitgaven, die daarnaast onvermijdbaar en niet zijn uit te stellen, op te vangen. Dit onderdeel maakt deel uit van de paragraaf weerstandscapaciteit.

Beleidskader

- Financiële verordening
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota paragraaf risicomanagement
- Nota afschrijvingsbeleid

Wettelijke basis voor dit programma

- Gemeentewet
- Besluit begroting en verantwoording (BBV)
- Gemeenschappelijk Financieel Toezicht Kader (GTK)

Betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Rijk

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-1.050	-774	-1.135	-1.995	-2.600	-3.109
Baten	34.722	36.380	38.404	38.334	38.630	39.547
	33.671	35.606	37.269	36.339	36.029	36.438
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0	0
Toevoeging reserve	0	-480	-700	-684	-684	-684
	0	-480	-700	-684	-684	-684
	33.671	35.126	36.569	35.655	35.345	35.754

Taakveld 0.5 Treasury

De gemeente kan middelen uitzetten op grond van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van het treasurystatuut;

In de paragraaf Financiering wordt hier nader op ingegaan.

Wat willen we bereiken?

Doel 05.1 - Het beperken van liquiditeitsrisico's

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 05.1.1 - Treasury activiteiten baseren op de liquiditeitsplanning	05.1.1.1 - Inzicht verkrijgen in de kasstroom ten gevolge van de reguliere exploitatie, planning van investeringen en de mutaties in de grondexploitaties.
	05.1.1.2 - Opstellen meerjarige liquiditeitsplanning met een looptijd van minimaal vier jaar

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	43	-1	-1	-1	-1	-1
Baten	80	64	54	53	52	51
	123	63	53	52	51	51

Taakveld 0.61 OZB Woningen

In dit taakveld zijn de geraamde baten en lasten opgenomen van Onroerende zaakbelasting Woningen. In de paragraaf Lokale heffingen is hierop een nadere toelichting gegeven.

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-27	-255	-9	-9	-9	-9
Baten	5.143	6.214	6.125	6.241	6.343	6.438
	5.116	5.959	6.116	6.232	6.334	6.429

Taakveld 0.62 OZB Niet-woningen

In dit taakveld zijn de geraamde baten en lasten opgenomen van onroerende zaakbelasting Niet-woningen. In de paragraaf Lokale heffingen is hierop een nadere toelichting gegeven.

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	1.365	1.337	1.628	1.624	1.639	1.662
	1.365	1.337	1.628	1.624	1.639	1.662

Taakveld 0.64 Belastingen overig

De overige belastingen bestaan uit:

- Toeristenbelasting
- Forensenbelasting
- Hondenbelasting
- Lijkbezorgingsrechten

In de paragraaf Lokale heffingen worden de belastinginkomsten nader toegelicht.

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-888	-281	-529	-529	-529	-529
Baten	176	188	190	193	195	198
	-712	-94	-339	-336	-334	-331

Taakveld 0.7 Algemene uitkering/ gemeentefonds

Algemene uitkering

Het gemeentefonds en de specifieke uitkeringen zijn geldstromen vanuit het Rijk naar gemeenten. Over de omvang hebben de gemeenten geen zeggenschap.

Gemeentefonds

Het gemeentefonds bestaat uit twee onderdelen, de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen. Iedere gemeente ontvangt een algemene uitkering. De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand van heel veel maatstaven. Het geld is niet geormerkt en het hoort tot de algemene middelen van een gemeente. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen en integratie-uitkeringen kunnen binnen het gemeentefonds worden gebruikt als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Decentralisatie-uitkeringen en integratie-uitkeringen worden met een bepaalde bestemming verstrekt, zonder strikt geormerkt te zijn.

Uit de septembercirculaire 2021 blijkt dat de overeengekomen extra middelen voor de jeugdzorg en toename van het accres, resulteert in een forse toename van de algemene uitkering in 2022 en de daaropvolgende jaren tot en met 2025.

Bedragen in euro

Jaar	Meerjarenraming 2021-2024	Meerjarenraming 2022-2025
2022	28.469.000	29.957.000
2023	29.134.000	29.874.000
2024	29.665.000	30.300.000
2025	n.v.t.	31.097.000

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	27.482	28.432	29.958	29.874	30.300	31.097
	27.482	28.432	29.958	29.874	30.300	31.097

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken?

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-178	-237	-490	-1.350	-1.955	-2.464
Baten	477	145	450	350	100	100
	298	-92	-40	-1.000	-1.855	-2.364

Overhead

Overhead uit een taakveld van de BBV taakveld categorie 0 (Bestuur en ondersteuning).

Onder overhead verstaan wij het geheel van taken en activiteiten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Globaal betreft het de kosten van de Bedrijfsvoering (huisvesting, facilitair, ICT, overig) en directie maar ook de kosten van het teammanagement.

Beleidskader

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- IV-Visie (gemeentelijke visie op informatievoorziening, 2019)
- Uitvoeringsplan IV-visie 2019-2022
- Ambitiedocument toekomstige huisvesting

Wettelijke basis voor dit programma

Het beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Gemeente Hilversum
- Inwoners en ondernemers

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-7.771	-8.623	-9.686	-9.802	-9.010	-9.321
Baten	87	32	18	12	12	278
	-7.685	-8.591	-9.668	-9.791	-8.998	-9.043
Reservemutaties						
Onttrekking	179	147	141	767	122	216

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
reserve						
	179	147	141	767	122	216
	-7.505	-8.445	-9.527	-9.024	-8.876	-8.827

Taakveld 0.4 Overhead

1. Toekomstbestendig gemeentehuis. Zo mogelijk in combinatie met woningbouw, dat voldoet aan de eisen van duurzaamheid, (hybride) werkplekinrichting en optimaal ten dienste staat van de inwoners, raad, bestuur en ambtelijke organisatie.
2. Vindbare en verbonden medewerkers door de inzet van het sociale intranet te versterken en de interne communicatie te ondersteunen.
3. Een website die voldoet aan de Wet digitale toegankelijkheid.
4. Communicatiebewuste medewerkers
5. Goede informatievoorziening rondom de verkiezingen en goede informatievoorziening/onboarding voor de raad en het college

Wat willen we bereiken?

Doel 04.2 - Vindbare en verbonden medewerkers.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 04.2.1 - Licentiemanagement sociaal intranet.	04.2.1.1 - Nieuwe medewerkers autoriseren, inwerken en enthousiasmeren om kennis te delen.

Doel 04.3 - Nieuwe website die voldoet aan de Wet digitale toegankelijkheid

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 04.3.1 - Technisch-, functioneel- en content management organiseren.	04.3.1.1 - Governance vastleggen en rollen verdelen.
Actie 04.3.2 - Content van huidige naar nieuwe website migreren	04.3.2.1 - Migratieproject uitvoeren.

Doel 04.4 - Communicatiebewuste medewerker.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 04.4.1 - Werkprocessen communicatie implementeren.	04.4.1.1 - Rollen benoemen en verantwoordelijkheden helder maken.

Doel 04.5 - Informatievoorziening voor en na de verkiezingen.

<i>Wat gaan we daar voor doen ? <Acties></i>	<i>Activiteiten</i>
Actie 04.5.1 - Stemgerechtigden bereiken en informeren.	04.5.1.1 - Inzet communicatiemix.
Actie 04.5.2 - Nieuw college en nieuwe raad informeren.	04.5.2.1 - Kennismaking met de gemeente: bustour, infographics en projectenwaaier.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-8.126	-8.623	-9.686	-9.802	-9.010	-9.321
Baten	87	32	18	12	12	278
	-8.040	-8.591	-9.668	-9.791	-8.998	-9.043

Recapitulatie beleidsindicatoren

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording van 5 maart 2016 zijn gemeenten voortaan gehouden om de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken zijn conform de ministeriele regeling een aantal beleidsindicatoren verplicht gesteld. Deze beleidsindicatoren zijn in onderstaand overzicht opgenomen. Via de website 'waar staat je gemeente' zijn de gegevens te raadplegen. Via deze website is ook meer achtergrond informatie aanwezig over de gekozen beleidsindicatoren en de bronnen. Voor de beleidsindicatoren van het taakveld 'bestuur en ondersteuning' beschikt de gemeente zelf over informatie.

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners				6		
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners			5,8			
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner			513			
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom				17,70%		
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen				2.039.000		
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten			15,20%			
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren				45	60	
1. Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners				n.b	n.b	
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners				n.b	n.b	
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners			2,3		3,1	
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners			2,7	4,6	1,3	6,1
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners			2,7		4,7	
2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	% van alle ongevallen in Wijdemeren			20%			komen te vervallen
2. Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	% van alle ongevallen in Wijdemeren			4%			komen te vervallen
3. Economie	Funciemenging	%				45,20%	45,50%	
3. Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product						n.b
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar				188,1	198,4	
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen			0	0		
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen			27	28		
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder MBO onderwijs	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs			1,50%	0,017	0,016	

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	startkwalificatie (vsv-ers)							
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	% (meest recente gegeven is 2016)	46.4%					
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar		570,13	519,9	600	603,4	
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen			0%		n.b	
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar			3%	3%	n.b	
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking			67,60%	69,40%	68,80%	
6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen (bron: NJI)			3,34%		6,10%	
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen (bron: NJI)			1,04%	1%		
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners				15,5	23,4	
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar			97,4	88,9	94,5	
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar				7,40%	8,00%	
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar				0,50%	0,50%	
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar			0,30%		n.b	
6. Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners				42	62	
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner		189,7	170	141,9	n.b	
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%			8,50%		n.b	
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro				384	409	
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen		8,4	11	10,5		
8. Vhrosv	Demografische druk	%				64,30%	64,40%	64,90%
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's				936	963	1007
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's				1010	1041	1091

Paragrafen

1. Lokale heffingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de belastingen en rechten die de gemeente oplegt aan burgers, ondernemingen, organisaties en toeristen. De ontwikkelingen in het gemeentelijk belastinggebied worden geschetst en de voorstellen voor aanpassing van belastingen en rechten worden toegelicht. Ook is er aandacht voor het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidskader

Gemeentelijke heffingen bestaan uit ongebonden heffingen en heffingen die gebonden zijn aan bepaalde leveringen en diensten van de gemeente. Ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. In Wijdemeren zijn dit onroerende zaakbelastingen (OZB), roerende ruimtebelastingen (RRB), hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting. Voor de gebonden heffingen is kenmerkend, dat de geraamde opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten van de leveringen en diensten. In Wijdemeren gaat het om afvalstoffenheffing, rioolheffingen, leges en lijkbezorgingsrechten.

- De raming van de opbrengsten uit onroerende zaakbelastingen wordt, t.o.v. 2021, voor 2022 regulier verhoogd met een index van 1,5%. Zie ook de toelichting bij “De heffingen”
- De tarieven voor de roerende ruimtebelasting zijn, wettelijk verplicht, gelijk aan die van de OZB
- De tarieven van de overige ongebonden heffingen worden voor 2022, zoals opgenomen in de meerjarenperspectief in de voorjaarsrapportage 2021, met 1,5% verhoogd
- Bij de gebonden heffingen streven we naar volledige kostendekking. Verderop in dit document vindt u terug wat dit beleid concreet voor de diverse heffingen in 2022 betekent

Geraamde inkomsten

De volgende tabellen geven een overzicht van de werkelijke, respectievelijk geraamde bruto opbrengsten over de jaren 2019 tot en met 2022.

- De raming 2022 van de opbrengsten uit onroerende zaakbelasting is gebaseerd op de opbrengst 2020 en de voorlopige opbrengst 2021 verhoogd met de geraamde inflatiecorrectie 1,5%
- De raming van de roerende zaakbelasting is gebaseerd op de opbrengst 2020 en de voorlopige opbrengst 2021 verhoogd met de geraamde inflatiecorrectie van 1,5%
- De toeristen- en forensenbelasting worden veelal in het jaar volgend op het betreffende boekjaar opgelegd. De raming 2022 van de toeristen- en forensenbelasting is gebaseerd op de opbrengsten van de over 2019 en 2020 opgelegde aanslagen. De tarieven voor land- en watertoeristenbelasting worden verhoogd met 1,5%
- De heffingssystematiek van de forensenbelasting is gewijzigd (zie Forensenbelasting)
- De raming 2022 van de opbrengsten hondenbelasting is gebaseerd op de realisatie 2020 en de voorlopige opbrengst 2021 verhoogd met 1,5% inflatie.

Opbrengsten ongebonden heffingen (x € 1.000)

Heffing	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Geraamd 2021	Geraamd 2022
Onroerend zaakbelasting	6.338	6.498	7.554	7.753
Roerende ruimtebelastingen	62	60	71	67
Toeristenbelasting	285	198	301	317
Forensenbelasting	408	267	423	684
Hondenbelasting	115	112	123	123
TOTAAL	7.208	7.135	8.472	8.944

Opbrengsten gebonden heffingen (x € 1.000)

Heffing	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Geraamd 2021	Geraamd 2022
Afvalstoffenheffing	2.542	2.705	3.009	3.376
Rioolheffing	3.431	3.205	2.940	2.940
Leges	1.130	1.026	1.017	972
Lijkbezorgings-rechten	354	290	320	320
TOTAAL	7.457	7.226	7.286	7.608

Lokale lastendruk

De meest voorkomende heffingen voor huishoudens in Wijdmeren met een eigen woning zijn de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing voor eigenaren. Om de lastendruk in beeld te brengen wordt een vergelijking gemaakt van het totaal van deze drie heffingen. In de tabel hieronder wordt de lastendruk in Wijdmeren van 2020 tot en met 2022 weergegeven. De bedragen voor 2022 zijn voorlopige schattingen. In de volgende tabel wordt de vergelijkbare lastendruk in 2021 van vier buurgemeenten vermeld, bij eenzelfde WOZ-waarde. Uitgangspunt is de waarde op peildatum 1-1-2020.

De Atlas lokale lasten COELO 2021 gaat uit van een gemiddelde waarde van een woning in Wijdmeren van € 435.000 (2020 414.000). In deze begroting wordt deze gemiddelde waarde gehanteerd voor de vergelijkingen. In de begroting 2022 is eveneens van een, niet aangepaste, gemiddelde waarde van € 435.000 uitgegaan.

De lokale lasten nemen exact met 4,2% toe, dat is 2,7% boven de geraamde inflatiecorrectie van 1,5%. Deze stijging wordt volledig veroorzaakt door de hogere afvalstoffenheffing.

in €	2020	2021	2022
Woningwaarde	414.000	435.000	435.000
Onroerendezaakbelastingen	486	550 (1)	558
Afvalstoffenheffing (3 pers.)	285	306 (5)	344
Rioolheffing (150 m3)	270	235 (2)	235
TOTAAL	1.041	1.091 (1)	1.137

Bron: COELO atlas lokale lasten 2021

in €	Gooise meren	Weesp	Hilversum	Stichtse Vecht
Onroerendezaakbelastingen	304 (5)	319 (4)	359 (3)	431 (2)
Afvalstoffenheffing (3 pers.)	309 (3)	307 (4)	346 (1)	323 (2)
Rioolheffing (150 m3)	207 (4)	213 (3)	183 (5)	249 (1)
TOTAAL	820 (5)	839 (4)	888 (3)	1.003 (2)

De berekening van de OZB is op basis van de waarde van een woning gelijk aan de waarde in de gemeente Wijdemeren.

Kwijtscheldingsbeleid

Natuurlijke personen die de belasting niet kunnen voldoen, kunnen daarvoor kwijtschelding aanvragen. Voor de beoordeling van de aanvragen gelden wettelijke regels, die inhouden dat zowel het inkomen als het vermogen van de aanvrager aan normen wordt getoetst.

Een van de normen bij de inkomenstoets is het bedrag van de bestaanskosten, dat per situatie verschilt. De gemeenten hebben de vrijheid om hiervan tussen de 80 en 100% in aftrek te brengen op het inkomen. In Wijdemeren wordt met 100% van de norm gerekend, waardoor voor de aanvrager de meest gunstige uitkomst wordt verkregen.

Door de vermogenstoets komen eigenaren van woningen alleen in aanmerking voor kwijtschelding als de hypotheekschuld hoger is dan de waarde van de woning (én hun inkomen beneden de norm ligt). Verder wordt geen kwijtschelding verleend voor heffingen voor diensten van de gemeente, die op aanvraag worden verleend, zoals leges.

Als gevolg hiervan beperkt de kwijtschelding zich in de praktijk tot de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting. Voor 2022 is, op basis van 2020 en 2021, voor kwijtschelding een bedrag van € 55.000 geraamd.

Onroerende zaakbelasting

Na de forse stijging van het tarief in 2021 worden de onroerende zaakbelastingen (OZB) t.o.v. de raming 2021 verhoogd met de, in het meerjarenperspectief, bij de voorjaarsnota geraamde inflatiecorrectie van 1,5%. Deze toename betreft zowel de woningen alsook de niet woningen eigenaren en gebruikers.

De tarieven zijn op het moment van de samenstelling van deze paragraaf nog niet berekend (de omslagheffing). Ze zijn afhankelijk van de waardeontwikkeling van de onroerende zaken in 2021. Een betrouwbaar beeld van de waardeontwikkeling van de onroerende zaken verwachten wij bij de behandeling van de begroting 2022 te kunnen geven.

Roerende ruimtebelastingen

Deze belasting is bedoeld om eigenaren en gebruikers van roerende ruimten in een vergelijkbare heffing als de OZB te betrekken. Daarom zijn de regels voor het waarderen van roerende ruimten gelijk. Er is ook wettelijk bepaald, dat de tarieven gelijk moeten zijn aan die van de OZB.

Toeristenbelasting

Het tarief voor de land- en watertoeristenbelasting is de afgelopen 10 jaar alleen met de jaarlijkse inflatiecorrectie aangepast. Het aanvangstarief voor de landtoeristenbelasting bedroeg € 1,00. Het tarief voor 2021 bedraagt € 1,25. De landtoeristenbelasting wordt ook voor 2022 verhoogd met de afgesproken prijsindex van 1,5%, tot 1,27 per overnachting. Samen met de recreatieondernemers in Wijdmeren worden in 2022 de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een aanpassing van de toeristenbelasting. Om niet op de uitkomsten vooruit te lopen zijn de tarieven voor zowel land- en watertoeristenbelasting met 1,5% verhoogd.

Watertoeristenbelasting

De tarieven van de watertoeristenbelasting waren reeds afwijkend van de landtoeristenbelasting. Dit resulteert voor 2022 in de navolgende tarieven:

Lengte vaartuig	2021 (in €)	2022 (in €)
4 - 7 meter	50,56	51,28
7 - 9 meter	67,33	68,52
9 - 12 meter	112,93	114,84
12 meter en meer	152,30	154,50

Forensenbelasting

Bij de invoering van de forensenbelasting, zo'n 10 jaar geleden, is met de eigenaren van recreatieparken overeengekomen dat zij deze belasting voor de gemeente innen. Anders dan bij de

toeristenbelasting zijn namelijk niet de ondernemers belastingplichtig, maar de gebruikers van de recreatiewoningen zelf. Doordat de ondernemers de inning op zich nemen -besparen zij de gemeente kosten. Met de ondernemers is daartoe een convenant afgesloten, die inmiddels is beëindigd. De gemeenteraad heeft in december 2019 besloten de tarieven van de forensen- en toeristenbelasting voor 2020 en 2021 met de inflatie te verhogen. Dit in navolging van de vanaf de start van invoering van de forensenbelasting toegepaste jaarlijkse inflatiecorrectie.

M.i.v. 2022 dienen, mede op verzoek van de raad, de tarieven te worden aangepast. Om inzicht te krijgen in de tarieven die in de regio worden toegepast heeft er een benchmark plaatsgevonden. Mede op basis daarvan is de heffingsystematiek voor de forensenbelasting herzien. De tot nog toe gehanteerde staffelmethode is losgelaten en er wordt overgegaan op een heffingsmaatstaf, die uit gaat van een vast percentage van de WOZ-waarde van het object.

Dit vaste percentage is 0,25% van de WOZ-waarde. Daarbij wordt een tarief gehanteerd met een minimum van € 350 en een maximum van € 3.000.

Het vaste bedrag per gemeubileerde woning, waarvoor geen WOZ-waarde is vastgesteld, is bepaald op € 300.

Om meer zekerheid te krijgen m.b.t. de juistheid van de opgelegde aanslagen forensen –en toeristenbelasting zal te beginnen in 2022 een inventarisatie van de objecten die vallen onder de toeristen- en forensenbelasting plaatsvinden. Vervolgens zullen vanaf 2022 controles worden uitgevoerd. In de begroting is hiervoor in 2022 € 100.000 opgenomen, in 2023 € 75.000 en voor de jaren 2024 en 2025 € 50.000.

Hondenbelasting

In het onderstaande overzicht zijn de oude en nieuwe tarieven opgenomen. Omdat de hondenbelasting bij een gedeeltelijke belastingplicht per maand wordt berekend, zijn de tarieven deelbaar gemaakt door twaalf. Voor 2022 worden de tarieven verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%.

Aantal honden:	2021 (in €)	2022 (in €)
Eerste hond	86,28	87,60
Iedere volgende hond	108,60	110,16
Kennel	283,68	288,00

Afvalstoffenheffing

De totale lasten voor het inzamelen en het verwerken van huishoudelijk afval, verhoogd met de kosten van het heffen van de afvalstoffenheffing en oninbaar bedragen 3.370.000 euro (2021 3.009.000 euro) inclusief BTW.

De totale lasten voor het inzamelen van de afvalstoffen nemen t.o.v. de raming 2021 met ruim 360.000 euro toe. Deze toename wordt veroorzaakt door een aanzienlijk hogere bijdrage aan de uitvoerende dienst, de GAD. Het tekort van de GAD is sterk toegenomen door enerzijds lagere opbrengsten uit verkoop van grondstoffen en anderzijds door structureel hogere lasten van inzameling, verwerking en transport. Het tarief dat per woning wordt berekend, wordt bepaald door het aantal woningen, dat wordt aangeslagen en het aantal personen dat er woont.

In het werkgebied van het Plassenschap Loosdrecht e.o. wordt eveneens huisvuil opgehaald. Deze taak wordt tot nog toe uitgevoerd door het Plassenschap.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	2022 (in €)
Bijdrage GAD	2.675.000
Plassenschap Loosdrecht, vuilophaal of gemeente Wijdmeren	15.000
BTW 21%	565.000
Kosten gastheerschap belastingen Hilversum	63.000
Kwijtscheldingen	52.000
TOTALE LASTEN (A)	3.370.000
Opbrengst afvalstoffenheffing (B)	3.370.000
TOTALE OPBRENGSTEN	3.370.000
Kostendekkendheid (B / A)	100%

Als gevolg van de sterke toename van de bijdrage aan de GAD stijgen ook de afvaltarieven fors, met ca. 12,5%.

Omdat de afvalstoffenheffing bij een gedeeltelijke belastingplicht per maand wordt berekend, zijn de tarieven deelbaar gemaakt door twaalf.

(De berekening van de tarieven per huishouden is onder voorbehoud, omdat het aantal aanslagen over 2021 nog niet definitief bekend zijn, dit kan van invloed zijn op de bijdrage per gezin.)

(Tarieven onder voorbehoud)	Tarief 2021 (in €)	Tarief 2022 (in €)	Aantal huishoudens	Opbrengst (in €)
Meerpersoonshuishoudens	305,88	344,28	7.400	2.547.700
Eenpersoonshuishoudens	222,00	249,96	3.272	817.800
Gebied Plassenschap Loosdrecht	243,24	273,00	78	21.400
TOTAAL				3.386.900
Oninbaar (circa 0,5%)				16.000
OPBRENGST				3.370.000

Rioolheffing

Met ingang van 2021 is het riooltarief met € 35,00 verlaagd van € 270,00 naar € 235,00. Deze verlaging geldt voor de periode 2021-2025. De verlaging van het riooltarief is bedoeld ter gedeeltelijke compensatie van de toename van het OZB tarief in 2021. Evenals in 2021 wordt als gevolg van de verlaging van de rioolheffing, de geraamde opbrengst € 2.940.000.

In 2022 zijn de geraamde lasten aanzienlijk hoger dan de baten. Dit resulteert in een onttrekking aan het rioolfonds. Ook voor de jaren 2022-2025 worden aanzienlijk hogere lasten geraamd dan dat er baten zullen worden ontvangen. Ook voor deze jaren wordt als resultaat daarvan een forse verlaging van de voorziening rioolfonds geraamd. Het huidige gemeentelijke rioleringsplan dat een looptijd heeft van 2018-2021 moet worden geactualiseerd.

Kostendekkendheid Rioolrechten	2022 (in €)
Apparaatskosten	426.000
Overheadskosten	221.900
Overige materiële lasten/ uitbestedingen	1.547.600
Rente en afschrijvingen	912.000
Aandeel in de kosten afdeling Serviceverlening	9.700
Bijdrage uit de voorziening GRP	- 5.000
Bijdrage uit de reserves	- 5.000
Kosten gastheerschap belastingen Hilversum	88.5000
BTW 21%	314.700
TOTALE LASTEN (A)	3.510.400
Opbrengst rioolrechten (B)	2.940.000
Onttrekking aan rioolfonds	570.400
TOTALE OPBRENGSTEN	3.510.400
Kostendekkendheid (B / A)	84%

De verdeling tussen de eigenarenheffing en de gebruikersheffing is aan strikte regels gebonden. Aan de gebruikers mag maximaal een evenredig deel van de kosten worden doorberekend. Als de belastingplichtige gebruikers bijvoorbeeld 15% van het totale waterverbruik voor hun rekening nemen, mag maximaal 15% van de kosten, die aan het gebruik van de voorzieningen zijn gerelateerd, aan hen worden doorberekend. Het deel van de kosten dat niet aan de gebruikers wordt doorberekend, mag aan de eigenaren worden doorberekend.

Rioolheffing	2021 (in €)	2022 (in €)
Eigenaar aangesloten	235,00	235,00
Eigenaar niet aangesloten	70,50	70,50
Gebruik 601 - 1.000 m3	714,00	714,00
Gebruik 1.001 - 2.000 m3	964,00	964,00
Gebruik 2.001 - 3.000 m3	1.318,00	1.318,00
Gebruik 3.001 - 5.000 m3	1.863,00	1.863,00
Gebruik meer dan 5.000 m3	3.165,00	3.165,00

Leges

Legestarieven mogen zodanig worden vastgesteld, dat de totale opbrengst daarvan niet uitgaat boven de geraamde lasten. Dat betekent dat een tekort in de opbrengst van een bepaald onderdeel uit de tarieventabel in beginsel mag worden gecompenseerd door een verhoogde opbrengst op een ander onderdeel ('kruissubsidiëring'). Door Europese wetgeving (de Europese dienstenrichtlijn, EDR) is deze mogelijkheid vanaf 2010 beperkt. De leges die de gemeente berekent voor diensten en producten aan ondernemingen, die binnen de EU diensten verrichten, mogen per onderdeel niet meer opbrengen dan de kosten. De tarieven worden verhoogd met 1,5% inflatiecorrectie. Bij de tariefberekening zijn de bedragen, zoals gebruikelijk, veelal afgerond. Bij leges Burgerzaken is in een aantal gevallen sprake van een wettelijk maximum, indien van toepassing worden de bedragen aan het wettelijk maximum aangepast.

De legesverordening bestaat uit 3 titels.

Titel 1 Algemene dienstverlening (hoofdzakelijk Burgerzaken)

Titel 2 Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

De leges bestaan uit:	Bedrag in €
Titel 1 Burgerzaken	196.000
Titel 2 Bouwleges	681.000
Titel 2 Bestemmingsplannen	56.000
Titel 2 Cultuur en monumenten	10.000
Titel 3 Diverse	29.000
Totaal	972.000

Kostendekkendheid Burgerzaken	Bedrag in €
Apparaatskosten (personeel)	233.000
Overhead (Huisvesting/automatisering)	60.000
Overige materiele lasten/uitbestedingen	123.700
Kapitaallasten	10.000
Totaal lasten	426.700
Leges burgerzaken	196.000
Totaal baten	196.000
Kostendekkendheid	46%

Kostendekkendheid Bouwleges	Bedrag in €
Apparaatskosten (personeel)	700.600
Overhead (Huisvesting/automatisering)	126.000
Overige materiele lasten/uitbestedingen	167.000
Totaal lasten	993.600
Leges bouwvergunningen	681.000
Totaal baten	681.000
Kostendekkendheid	69%

Lijkbezorgingsrechten

Voor 2022 worden de tarieven, verhoogd met de reguliere inflatiecorrectie van 1,5%. De geraamde opbrengst is conform 2021, maar dit blijft een onzekere factor, omdat deze wordt opgebouwd uit het aantal lijkbezorgingen en de verlenging van de grafrechten. Voor 2022 worden de tarieven, verhoogd met de reguliere inflatiecorrectie van 1,5%. De geraamde opbrengst is conform 2021, maar dit blijft een onzekere factor, omdat deze wordt opgebouwd uit het aantal lijkbezorgingen en de verlenging van de grafrechten. De opbrengst wordt voor 2022 geraamd op € 320.000.

Kostendekkendheid Begraafplaatsen	Bedrag in €
Apparaatskosten (personeel)	153.000
Overhead (Huisvesting/automatisering)	20.000
Overige materiele lasten/uitbestedingen	121.000
Kapitaallasten	30.000
Totaal lasten	324.000
Huren	5.000
Lijkbezorgingsrechten	320.000
Totaal baten	325.000
Kostendekkendheid	100%

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. De omvang van het weerstandsvermogen is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden.

De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen. Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven.

Weerstandscapaciteit

Met de beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico beperkende acties. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname.

Berekening weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten op te vangen. De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- Algemene reserve
- Onvoorzien
- Stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt € 1.589.000 (stand per 8 juli 2021). Het verloop van de Algemene reserve staat in de toelichting op de balans. In 2022 wordt er een dotatie van € 160.000 aan de algemene reserve gedaan.

Onvoorzien

De post onvoorzien is een incidenteel budget dat dient als dekking van optredende risico's. In de begroting is hiervoor in de verschillende jaarschijven een budget van € 67.000 opgenomen.

Stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa

Conform de nota risicomanagement kunnen stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa worden meegenomen in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Een aantal legakkers zijn in het bezit van de gemeente, getaxeerd en voor verkoop beschikbaar. Deze stille reserves worden vooralsnog geschat op € 50.000.

Op basis van bovenstaande informatie komen we tot de volgende berekening van de beschikbare weerstands-capaciteit in deze begroting:

Weerstandscapaciteit	Bedrag (x € 1.000)
Stand Algemene reserve geraamd per 8-7-2021 (incl. verwacht resultaat Voorjaarsnota 2021)	1.589
Af/ Bij: Begrotingsresultaat 2021 geraamd	p.m.
Bij: Dotatie algemene reserve	160
Bij: Stille reserves	50
Bij: Post Onvoorzien	67
Beschikbare weerstandscapaciteit	1.866

Risicobeheersing

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de paragraaf Weerstandsvormogen o.a. een inventarisatie van de risico's dient te bevatten en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. In onderstaand overzicht treft u het resultaat van de inventarisatie van de risico's waarvoor in 2022 geen of geen volledige beheersmaatregelen zijn getroffen.

Berekening Risicobedrag (kanseffect)

De gewenste weerstandscapaciteit is bepaald conform de Nota risicomanagement 2019, die op 19 september 2019 door de raad is vastgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van kans-classes. Op grond van de kansen van optreden zijn de risico's bepaald tussen de 20% en 60%. Risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% zijn uit voorzichtigheid volledig voorzien. Bij de waardering van grondexploitaties worden de risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% uit voorzichtigheid volledig meegenomen in de waardering van de grondexploitaties en in de risicoanalyse niet verder meegenomen.

Bedragen in euro

Omschrijving risico	Omvang maximum	Omvang na beheersmaatregelen	Kans in % van kansklassen	Risicobedrag o.b.v. kanseffect
A. Grondexploitaties	1.960.000	1.960.000	variërend	680.700
B. Overige risico's	727.000	703.000	gem. 25%	180.850
C. Hogere uitgaven	956.000	280.000	60%	162.000

Omschrijving risico	Omvang maximum	Omvang na beheersmaatregelen	Kans in % van kansklassen	Risicobedrag o.b.v. kanseffect
Sociaal domein				
D. Asbest- en bodemverontreiniging	400.000	250.000	50%	125.000
E. Implementatie omgevingswet	250.000	250.000	50%	125.000
F. Derving legesinkomsten	175.000	175.000	50%	87.500
G. Wet Sociale Werkvoorziening	200.000	200.000	40%	80.000
H. Gevolgen coronacrisis	320.000	320.000	gem. 25%	79.000
I. Riolering	500.000	250.000	30%	75.000
J. Bruggen	500.000	200.000	30%	60.000
K. Beschoeiingen	250.000	100.000	30%	30.000
L. Provinciale bodemtaken	50.000	50.000	40%	20.000
M. Feitelijke bestuursdwang	50.000	50.000	30%	15.000
N. Gegarandeerde geldleningen	918.000	122.000	10%	12.200
O. Informatiebeveiliging	25.000	25.000	30%	7.500
TOTAAL ALLE RISICO'S	7.281.000	4.935.000		1.739.750

In de nota Risicomanagement 2019 zijn de kansen en financiële gevolgen ingedeeld in klassen. Deze staan in onderstaand overzicht vermeld.

Kansklassen

Klasse	Frequentie dat risico zich voordoet	Kans (waarschijnlijkheid)	Te hanteren percentage in risicoprofiel	Financieel gevolg (in euro)
1	< of 1x per 10 jaar	Zeer klein	20%	< 50.000
2	1x per 5 - 10 jaar	klein	30%	> 50.000 en < 100.000
3	1x per 2 - 5 jaar	Gemiddeld	40%	> 100.000 en < 250.000
4	1x per 1 - 2 jaar	Groot	50%	> 250.000 en < 500.000
5	1x per jaar of meer	Zeer groot	60%	> 500.000

Ratio weerstandsvermogen

Berekening beschikbare ruimte Algemene reserve

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit kunnen we een berekening maken van de ruimte in de Algemene reserve per 31 december 2021. In onderstaand overzicht treft u het resultaat van die berekening.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A. Algemene reserve	3.001	3.923	1.749
B. Stille reserves	100	0	50
C. Saldo rekening/ begroting	-1.373	p.m.	p.m.
D. Onvoorzien	0	67	67
E. Beschikbare weerstandscapaciteit	1.728	3.990	1.866
F. Totaal Risico's	4.517	4.179	4.935
G. Correctie kansberekening	-2.964	-2.626	-3.195
H. benodigde weerstandscapaciteit	1.553	1.553	1.740
I. Vrij beschikbare ruimte Algemene reserve (E -/- H)	175	2.437	126

Toelichting:

Uit het overzicht blijkt dat de vrij beschikbare ruimte in de Algemene reserve ten opzichte van de stand begroting 2021 positief is. Voornaamste redenen voor de flinke afname van de Vrij beschikbare ruimte Algemene reserve zijn het negatieve rekeningresultaat 2020 dat ten laste van de Algemene reserve is gebracht en anderzijds de benodigde weerstandscapaciteit die op basis van de geactualiseerde risico's bijna 200.000 euro toeneemt.

Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's. Dit wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal. De ratio van het weerstandsvermogen kan per 1 januari 2022 als volgt worden berekend:

Omschrijving	Bedrag (in euro)
A - Beschikbare weerstandscapaciteit	1.866.000
B - Benodigde weerstandscapaciteit	1.740.000
Ratio Weerstandsvermogen (A / B)	1,07 (2021: 1,13)

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Om de ratio van het weerstandsvermogen te beoordelen, gebruiken we onderstaande normering van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Ratio > 2,0	Uitstekend
1,4 < ratio < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < ratio < 1,4	Voldoende
0,8 < ratio < 1,0	Matig
0,6 < ratio < 1,0	Onvoldoende
Ratio < 0,6	Ruim onvoldoende

Bij een ratio van 1,0 is de beschikbare weerstandscapaciteit gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit. In de nota risicomanagement 2019 is de ondergrens van de ratio weerstandsvermogen op 1,0 vastgesteld. Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van Wijdemeren voldoende in staat is om de onderkende risico's op te vangen. Jaarlijks wordt het weerstandsvermogen getoetst om te zien of de gewenste ratio nog steeds wordt bereikt.

Toelichting op de risico's

A. Grondexploitaties

Aan de grondexploitaties zitten hoge risico's verbonden. Voor de gronden die al in exploitatie zijn genomen zijn voorzieningen gevormd ter hoogte van het geprognosticeerd tekort. Daarnaast is per grondexploitatie een risicoanalyse gemaakt. Gestreefd wordt naar het elimineren of verminderen van een risico. In voorkomend geval moet een risico geaccepteerd worden. Indien het resultaat hierdoor dusdanig verslechtert dat een verhoging van een voorziening noodzakelijk is, zal deze bij de eerstvolgende herziening (of tussentijds) worden bijgesteld. Meerdere risico's die bij de grondexploitaties worden onderkend hebben een relatie met een tijds doorlooptijd. De uitvoering kan vertraging oplopen als gevolg van het stopzetten of aanpassen van deelplannen maar ook door vertraging van de vergunningverlening. De kans van optreden van de diverse risico's zijn vertaald naar percentages variërend tussen de 20% en 60% voor het bepalen van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen. Risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% zijn uit voorzichtigheid volledig meegenomen in de waardering van de grondexploitaties en hier niet meegenomen.

B. Overige risico's

Uit de inventarisatie van de risico's kwamen 28 risico's naar voren. De 14 belangrijkste risico's zijn beschreven. De overige 14 risico's bedragen ca. € 727.000. Tevens zijn voor de overige risico's ook diverse beheersmaatregelen getroffen waardoor het uiteindelijke risico sterk verminderd is. De bedragen worden te klein geacht om de risico's afzonderlijk te beschrijven.

C. Hogere uitgaven Sociaal domein

Binnen de uitvoering van het sociaal domein, bestaande uit de WMO, de Jeugdzorg en de uitvoering van de Participatiewet, bestaan er meerdere risico's. Gedurende de coronacrisis wordt in sommige gevallen de zorg anders of verminderd uitgevoerd. Tegelijkertijd is een kentering in de landelijke trend dat de zorgvraag stijgt, nog niet waargenomen. Voor de uitvoering van de taken van het sociaal domein is een bestemmingsreserve gevormd. Deze is op dit moment toereikend om de risico's te dekken. In 2021 was het mogelijk dat we de effecten van coronacrisis zien in de zorgvraag in verband met uitgestelde zorg, of het ontstaan van problematiek op het gebied van werk, eenzaamheid en schulden. In 2021 worden de eventuele effecten hiervan verwerkt in de najaarsnota. De verwachting is dat in 2022 veel van de Coronamaatregelen niet meer nodig zijn omdat dat pandemie onder controle is. Veiligheidshalve houdt het college hierbij nog een slag om de arm door de kans van optreden van de risico's en het risicobedrag in ieder geval in deze begroting nog gelijk te houden ten opzichte van de begroting 2021.

D. Asbest en bodemverontreiniging

Bij reconstructie projecten is de kans aanwezig op asbest en bodemverontreiniging wat niet op voorhand bekend is ondanks de bodemonderzoeken die vooraf worden verricht. Tot op heden heeft dit risico zich niet voorgedaan.

E. Implementatie omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet is door het Rijk weer een half jaar uitgesteld tot 1 juli 2022. Deze wet brengt veel verandering met zich mee. Met behulp van een rekenmodel van de VNG en Deloitte is een inschatting gemaakt van incidentele en structurele kosten. Op grond van de uitkomst daarvan is een bestemmingsreserve gevormd, van totaal € 600.000 (zijnde 25% van de VNG en Deloitte raming). Deze bestemmingsreserve ziet op dekking van de invoeringskosten, exploitatielasten en frictiekosten. De kosten voor het opstellen van het Omgevingsplan (vervangt de bestemmingsplannen) zijn in de meerjarenbegroting 2022 e.v. opgenomen. Het is niet zeker of hiermee alle voorbereidingen binnen de begrotingsbedragen kunnen worden opgelost. Momenteel is nog onvoldoende duidelijk of gemeenten worden gecompenseerd via het Gemeentefonds. Het risico bestaat dat het gereserveerde bedrag ontoereikend is. Structurele lasten vanaf het moment van invoering van de omgevingswet zijn (nog) niet begroot.

F. Derving legesinkomsten

In de Begroting 2021 was voor 2022 een nadeel in de legesinkomsten opgenomen van € 175.00 ten gevolge van de invoering van de Omgevingswet. In de Begroting 2022 gaan we er van uit dat vanwege uitstel van de invoering deze derving niet al in 2022 zal plaatsvinden. Mocht dat wel het geval zijn dan schatten wij het risico daarop op 50%.

G. Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)

De Wsw is ondergebracht in de Participatiewet. Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep voert dit voor de deelnemende gemeenten uit. Tomin heeft in 2019 te maken gehad met tegenvallende resultaten. Hiertoe zijn maatregelen ingezet om te zorgen dat de opbrengsten de kosten blijven

dekken. Er resteert voor de gemeenten een risico dat zij eventuele onvoorziene tekorten moeten aanvullen.

H. Gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft financiële gevolgen voor veel beleidsterreinen. Hoe groot de financiële impact zal zijn is moeilijk te bepalen. Ten behoeve van de berekening van het weerstandsvermogen onderscheiden we drie risico's die in deze opstelling worden meegenomen.

1. Onvoldoende dekking gevolgen coronamaatregelen Mogelijk worden gemeentes onvoldoende of niet tijdig gecompenseerd voor hogere uitgaven, bijvoorbeeld van bijstandsuitkeringen, kosten van Coronaproof verkiezingen.
2. Hogere rente door oplopende staatsschuld i.v.m. coronamaatregelen In de begroting is rekening gehouden met de werkelijke rente tijdens het opstellen van de begroting. Als door een oplopende staatsschuld de rente toeneemt, zullen nieuwe leningen worden aangaan tegen een hoger rentepercentage.
3. Lagere opbrengsten door coronamaatregelen Belastingopbrengsten zoals toeristenbelasting kunnen lager uitvallen, er kunnen meer kwijtscheldingen worden verstrekt door hogere werkloosheid.

I. Riolering

Het rioolstelsel is de laatste jaren veel beter in kaart gebracht, hierdoor weten we beter hoe het functioneert en kunnen we risico's verkleinen. Grote calamiteiten hebben zich de laatste jaren niet voorgedaan. De meest waarschijnlijke calamiteiten zijn het gedeeltelijk instorten van het stelsel, een onvoorziene langdurige buiten gebruikstelling en milieuschade. De komende jaren zullen we onder meer rioolgemalen renoveren, planmatig het stelsel reinigen en inspecteren en foutieve lozingen op het oppervlaktewater reduceren. Voor normale onderhoudskosten en kapitaallasten van investeringen is een onderhoudsvoorziening beschikbaar. In de voorziening is geen rekening gehouden met calamiteiten.

J. Bruggen

Jaarlijks inspecteren wij onze bruggen en voeren reparaties uit. Bij onvoldoende onderhoud en/of een te zware aslast kan een brug beschadigen. In dat geval moeten omleidingen worden ingesteld, wellicht een noodbrug geplaatst worden, reparaties worden uitgevoerd of een nieuwe brug worden gebouwd. In de afgelopen drie jaar hebben zich geen calamiteiten met bruggen voorgedaan.

K. Beschoeiingen

De gemeente heeft een grote hoeveelheid beschoeiingen in onderhoud. De staat van een aantal delen is nog slecht. De achterstanden in het onderhoud zijn in kaart gebracht in het "Beheerplan overige waterwerken". Met de uitvoering van dit beheerplan worden gedurende de jaren 2015-2026 fasegewijs de achterstanden ingelopen. Hiermee wordt de hoogte van eventuele schades beperkt. Het risico is dat door het wegslaan van beschoeiing de aanliggende wegconstructie ernstig verzakt.

L. Provinciale bodemtaken

Tezamen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 juli 2022) worden de provinciale bodemtaken overgedragen aan de gemeenten. In het Algemeen Bestuur van de OFGV is met de deelnemers afgesproken dat met de overdracht het budget dat uit het provinciefonds naar het gemeentefonds wordt overgeheveld, leidend is voor de bijdragen voor deze taak bij de OFGV. Er wordt van uitgegaan dat het Rijk op de overheveling van het budget van provincie naar gemeenten geen korting toepast. Dit is echter nog geen garantie.

M. Feitelijke bestuursdwang

Bij het toepassen van feitelijke bestuursdwang mag het aspect van het kostenverhaal in principe niet meewegen of kan niet meewegen. Het wordt namelijk toegepast in zeer spoedeisende gevallen of in die gevallen waar het dreigende verbeuren van een last onder dwangsom geen soelaas biedt om tot beëindiging of herstel van een overtreding te komen.

N. Gegarandeerde geldleningen

Het risico bij deze gegarandeerde geldleningen is gering, omdat in veel gevallen het Waarborgfonds Sociale Woningbouw eerst garant staat. En bij hypotheek het Waarborgfonds Eigen Woningen. De gemeente staat voor een bedrag van € 918.000 direct garant. Dit betreft € 796.000 voor een woningcorporatie en € 122.000 voor één organisatie per 31 dec. 2019. Voor deze laatste wordt een risico van 10% aangehouden. Zie ook de staat van gegarandeerde geldleningen.

O. Informatiebeveiliging

In 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Om datalekken te voorkomen zijn er technische en organisatorische maatregelen getroffen. Echter, er blijft altijd een risico op een datalek. Indien de gemeente succesvol aansprakelijk wordt gesteld voor een datalek dan is de vervolgschade gedekt op de aansprakelijkheidspolis. Voorts de organisatie bewust maken door te (blijven) stimuleren en naleven van verantwoordelijkheden (zoals bijhouden verwerkingsregister, melden datalekken, actief rekening houden met privacyaspecten bij projecten, DPIA's uitvoeren, etc.). Een eventuele boete is niet verzekerd. Aan de gemeente zijn nog geen boetes opgelegd.

Financiële kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een overzicht van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Bij deze kengetallen worden een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De vijf kengetallen zijn:

- 1a. Netto schuldquote
- 1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

Omschrijving	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1a. Netto schuldquote	82%	77%	80%	78%	73%
1b. Netto schuldquote *	84%	80%	82%	81%	75%
2. Solvabiliteits-ratio	20%	19%	18%	19%	19%
3. Grondexploitatie	1%	-1%	0%	0%	0%
4. Structurele exploitatie ruimte	0%	1%	-1%	-1%	0%
5. Belastingcapaciteit	141%	140%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

* gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

1a. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100%. Voor een gemeente geldt dat het licht op oranje springt boven de 100% en op rood springt als deze quote hoger is dan 130%.

1b. Wanneer de netto schuldquote wordt gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is sprake van onderstaande quote:

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bevindt zich in de periode 2022-2025 tussen de 68% en 79%. Zoals ook in de vorige begrotingen al is aangegeven betekent door iedere € 1.000.000 die geleend wordt, de schuldquote met ca. 1,8% toeneemt. Uitvoering van het IP 2022-2025 en de gevolgen voor de netto schuldquote. Het percentage van de netto-schuldquote is berekend zonder de financiële middelen, die nodig zullen zijn voor de uitvoering van het Investeringsplan 2022-2025 (IP). Met de volledige uitvoering van het IP 2022-2025, dat nog een doorlooptijd heeft na 2026, is op termijn een totaalbedrag van afgerond € 38.800.000 gemoeid. Van de investeringen genoemd in het IP heeft afgerond ruim € 31.100.000 betrekking op grote infrastructurele werken. Bij volledige uitvoering van het investeringsplan zal de netto schuldquote met ca. 70% toenemen in 2025. De kapitaallasten, die volgen uit de investeringen in het riool worden doorberekend in de rioolheffing en/of ten laste wordt gebracht van de rioolvoorziening. De kapitaallasten die volgen uit de werkzaamheden aan de wegen komen t.i.v. de “Reserve Rationeel wegbeheer”.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (algemene reserve en bestemmingsreserves) daarbij opgeteld het resultaat uit het overzicht van en lasten en baten (saldo per 31-12). Een solvabiliteitsratio van onder de 30% wordt als laag aangemerkt. De solvabiliteitsratio bedroeg in 2019 landelijk gemiddeld 33,2%, de solvabiliteitsratio van de gemeente Wijdemeren bedroeg in dat jaar 32,6% (Bron VNG jaar 2019: Waar staat je gemeente september 2021). De solvabiliteitsratio van de gemeente is in 2020 gedaald tot 23% (bron rekening 2020). Het landelijke solvabiliteitscijfer over 2020 is nog niet beschikbaar. Voor 2022 is een solvabiliteitsratio berekend van 19%. De gevolgen van het IP 2022-2025 voor de ratio zijn niet in deze berekening opgenomen.

3. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. In deze begroting is nog sprake van één exploitatie Porseleinhaven. Op de exploitatie wordt de reeds getroffen voorziening in mindering gebracht. Dat bedrag wordt gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage. Een percentage van meer dan 10% wordt gezien als kwetsbaar. Naar verwachting wordt de laatste grondexploitatie voltooid in 2024.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en de structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De cijfers en de kengetallen geven aan dat er een nagenoeg structureel evenwicht is tussen de lasten en de baten. Indien het kengetal

voor de structurele exploitatieruimte een relatief hoog getal is, kan dat duiden op te weinig ambities en/of te hoge belastingopbrengsten.

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar $t = 2022$ te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar $t-1 = 2021$ en uit te drukken in een percentage. Dit percentage daalt t.o.v. 2021 met 1% van 141% naar 140%. Voor 2022 worden de tarieven van de OZB verhoogd met de verwachte inflatiecorrectie van 1,5% (basis meicirculaire 2021) te laten stijgen.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente draagt wettelijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare ruimte. Deze ruimte bestaat in Wijdmeren uit veel water en natuurgebied waarvoor de verantwoordelijkheid bij andere (overheids-)organisaties ligt. De openbare ruimte vertegenwoordigt een grote kapitaalswaarde. Efficiënt en effectief beheer en onderhoud is van groot belang om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Openbare ruimte algemeen

De voornaamste kapitaalgoederen betreffen de wegen, riolering, kunst- en waterwerken, openbare verlichting, groenvoorziening, bomen en openbare gebouwen. Het beheer hiervan is complex en begint bij het vastleggen van diverse gegevens in beheersystemen. In deze systemen worden gegevens bijgehouden als materiaal, ouderdom, locatie en staat van onderhoud. Op basis hiervan worden onderhouds- en vervangingsplannen opgesteld en op elkaar afgestemd vanuit een integrale benadering. Deze plannen vormen de input voor de begroting en het investeringsplan.

Naast de gemeente zijn ook andere instanties verantwoordelijk voor de openbare ruimte binnen de gemeentegrenzen. Het beleid en beheer van de waterwegen valt merendeels onder verantwoording van het Plassenschap Loosdrecht e.o. en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (Waternet). Andere betrokken partijen zijn onder andere het Rijk, provincie, Natuurmonumenten, nutsbedrijven en hulpverleningsdiensten. Tevens dragen particulieren als eigenaar/huurder, of d.m.v. participatie steeds meer bij aan het onderhoud van de openbare ruimte. Met deze partijen wordt, vanuit een integrale benadering en verantwoordelijkheid én efficiency, naar samenwerking gezocht in beheer en onderhoudswerkzaamheden.

Kwaliteitsniveaus

Het nationale kenniscentrum CROW onderscheidt diverse kwaliteitsniveaus. CROW hanteert de in onderstaande tabel weergegeven niveaus groen en wegen, voor de kwaliteitsbepaling van de kapitaalgoederen.

Score	Kwalificatie	Omschrijving
A+	Zeer goed	Nagenoeg ongeschonden
A	Goed	Mooi en comfortabel
B	Voldoende	Functioneel
C	Matig	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder
D	Te slecht	Kapitaalvernietiging, functieverlies

De gemeente heeft de kwaliteitsniveaus, voor zover aan de orde, in de desbetreffende beleidsplannen vastgesteld. De beleidsplannen leveren de kaders voor de beheerplannen t.b.v. de uitvoering van het onderhoud.

In 2021 is het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen uitgebracht en is gestart met het oppakken van de adviezen van dit Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen. Dit werkt door in het IP 2022-2025 als in de beheerplannen.

De beheerplannen die in 2021 aan actualisatie toe waren zijn, mede vanwege de koppeling met het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen, doorgeschoven naar 2022.

Per heden is daarom sprake van onderstaande actuele Beleids- en beheerplannen en geplande actualisaties.

Beleids- en beheerplannen

Onderdeel	Beleids- en beheerplan	Actualisatie	Kwaliteitsniveau	Financiële consequenties conform plannen
Wegen	Lange Termijn Beheerplan Wegen 2018-2021	2022	C	Ja
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2021	2022	C	Ja
Waterwerken	Beheerplan overige waterwerken 2021-2024	2024	C	Ja
Kunstwerken	Beheerplan Kunstwerken & Uitvoeringsplan 2021-2024	2024	C	Ja
Openbare verlichting	Beleidsplan & uitvoeringsplan OV 2021-25	2025	C	Ja
Groenvoorziening	Bomenbeleidsplan 2012-2035	2022	C	Ja
Speelvoorzieningen	Nota openbare speelruimte 2014-2019 & Uitvoeringsplan Spelen 2017-2024	2024	C	Ja
Gem. gebouwen	Meerjarig onderhoudsplan (MOP) gebouwen 2015-2024	2023	C	Ja

De raming van de lasten voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen zijn opgenomen in de exploitatie of komen t.l.v. de daartoe in het leven geroepen bestemmingsreserves. Op basis van de huidige gegevens zijn de ramingen zijn volledig en reëel in de begroting meegenomen.

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud bij het onderhoud aan de kapitaalgoederen.

Voor het beheer van groen is het nodig een integraal beheerpakket voor de openbare ruimte aan te schaffen. Aanschaf zal naar verwachting in 2021 plaatsvinden. Na transitie van bestaande gegevens en inventarisatie van de gegevens benodigd voor opstellen van een meerjarig groenbeheerplan in het integraal beheerpakket zal gestart worden met het opstellen van een beheerplan groen. Hiervoor is een budget in de begroting 2022 beschikbaar van € 50.000.

Verantwoording baten en lasten

De lasten en baten, die voortvloeien uit het onderhoud van de kapitaalgoederen worden op totaalniveau verantwoord in programma 3, Openbare ruimte. In deel 2 van de begroting zijn de overzichten “Wat gaat het kosten” en de “Openbare ruimte per product” opgenomen.

Investeringsplan

In de begroting 2021 is het investeringsplan 2021-2024 opgenomen waarin investeringen worden voorgesteld voor een totaal € 47.510.000. De omvang van deze investeringen doet op de middellange termijn een te zwaar beroep op de middelen nu beschikbaar in de reserve rationeel wegbeheer. De raad heeft om die reden gevraagd de investeringen 2021-2024 te herzien. Die herziening heeft plaatsgevonden en is zichtbaar gemaakt in het investeringsplan 2022-2025.

Bij die herziening is het tot nu toe bij infrastructurele werken gehanteerde ‘gevel tot gevel beleid’ losgelaten. Verder is er gekeken naar andere versoeringen en zijn er projecten getemporiseerd. Enkele projecten zijn dusdanig getemporiseerd dat zij buiten de scope van het investeringsplan 2022-2025 vallen. De versoering, nieuwe inzichten en jaarlijkse wijzigingen hebben wij verwerkt in het investeringsplan 2022-2025.

In de financiële begroting zijn daartoe binnen het investeringsplan 2022-2025 een drietal clusters opgenomen. Cluster A: ongewijzigd, cluster B: gewijzigd en cluster C: nieuw. Bij cluster B kan de wijziging zowel in tijd, bedrag, en/of dekking zitten.

Met dit investeringsplan 2022-2025 is het totaalbedrag van investeringen met dekking uit de reserves en voorzieningen gedaald van € 47.510.000 in het investeringsplan 2021-2024 naar € 38.835.000 + P.M. in het investeringsplan 2022-2025. Deze P.M.-post is opgenomen voor het project Kortenhoef, omgeving Meenthof. Hierover lopen momenteel onderhandelingen waardoor het niet mogelijk is dit bedrag expliciet te benoemen in de begroting. Dit bedrag is wel meegenomen in de berekening van de kapitaalslasten.

In het investeringsplan 2022-2025 worden investeringen voorgesteld en geraamd tot en met 2025 van in totaal afgerond € 38.835.000 + P.M. Dit bedrag (excl. P.M.) bestaat voor € 7.736.000 uit investeringen met dekking ten laste van de algemene middelen en voor een bedrag van € 16.830.000 met dekking uit de reserve rationeel wegbeheer en voor € 14.074.000 met dekking uit de voorziening riool en de riooltarieven en 195.000 uit overige reserves.

De investeringen die ten laste komen van de voorziening riool betreffen werkzaamheden, die zijn opgenomen in het vastgestelde gemeentelijk rioleringsplan 2018-2021. In de overzichten op de vorige bladzijden is geen rekening gehouden met de gevolgen van uitvoering van het IP 2022-2025. Zie ook de toelichting in de paragraaf Weerstandsvermogen bij toelichting op de “netto schuldquote”.

Deze bijlagen kunt u vinden op de website.

Reeds in 2021 heeft de opvolging van het Doelmatigheidsonderzoek kapitaalgoederen een hoge prioriteit gekregen. Naast de inspanningen die wij met goed gevolg al gerealiseerd hebben spreekt het voor zich dat wij dit in 2022 voortzetten. Dit zal mede zijn beslag krijgen in het investeringsplan 2023-2026.

Naar aanleiding van het Doelmatigheidsonderzoek kapitaalgoederen wordt de volgende werkwijze gehanteerd. Voor investeringsbedragen groter dan € 1.500.000 zal een startnotitie met uitgangspunten ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. Dit geeft de raad de mogelijkheid om haar kader stellende rol goed in te vullen. Het college en de ambtenaren kunnen op deze wijze, elk vanuit hun eigen rol, zorgen voor doelmatige besteding van middelen en het goed realiseren van projecten. Tijdens de uitvoering van dergelijke projecten zal tussentijds aan de raad worden gerapporteerd middels de voor- en najaarsnota. Bij significante overschrijding wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Daarnaast zullen de projecten die in de begrotingsbehandeling van 2021 via amendement zijn benoemd middels een startnotitie ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Deze bijlagen kunt u vinden op de website.

Bestandsnaam

- Investeringsplan ten laste van reserves.pdf
- Investeringsplan ten laste van exploitatie.pdf

Wegen

Beleidskader

De raad heeft de minimale kwaliteit van de wegen vastgesteld op C-niveau volgens de CROW systematiek. Vervolgens is als maximum percentage van verhardingen dat niet voldoet aan minimaal C-niveau vastgesteld op 10%. Op basis van de weginspecties tot en met 2020 ligt dit percentage op 7,6% (stand d.d. 31-12-2020), waarmee sprake is een van voldoende niveau. In 2017 is het Lange Termijn Beheerplan Wegen 2018-2021 opgesteld en door de raad vastgesteld.

In 2021 is gestart met het oppakken van de adviezen van het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen. In 2022 wordt dit voortgezet. Dit werkt door in het Lange Termijn Beheerplan Wegen. De actualisatie van dit beheerplan is doorgeschoven naar 2022 zodat een goede koppeling met de opvolging uit het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen gemaakt kan worden.

De wegen worden eens per twee jaar geïnspecteerd door een extern bureau (jaarlijks om en om noord en zuid). Op basis van de bevindingen worden de onderhoudsmaatregelen en kosten voor de korte (1-5 jaar) en middellange (6-10 jaar) termijn bepaald. Ook worden waarnemingen en meldingen van bewoners over de staat van onderhoud, meegenomen bij het opstellen van de onderhoudsplannen. Vervolgens worden de onderhoudswerkzaamheden voor de komende jaren in de begroting verwerkt. Dit betreft het regulier klein onderhoud alsook de integrale herinrichtingen/groot onderhoud. Renovaties van grote wegvakken worden integraal benaderd, waarbij waar nodig en mogelijk ook renovaties van bijvoorbeeld riolering, openbaar groen en/of openbare verlichting worden meegenomen.

Financiën

De stand van de Reserve Rationeel Wegbeheer bedroeg op 1 januari 2021 5.939.000 euro. Naar verwachting neemt deze reserve af tot 5.610.000 euro per ultimo 2022. Door de geplande investeringen in het IP 2022-2025 zal deze reserve in de komende jaren afnemen. Mede op basis van het Lange Termijn Beheerplan Wegen vinden jaarlijks stortingen en onttrekkingen plaats en wordt het verloop van de reserve bewaakt.

Algemeen: + betreft lasten en/of toevoeging reserves. -/- betreft baten en/of onttrekking reserves.

Rationeel wegbeheer

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	359	284	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	639	556	555	555	555	555
Kapitaallasten	578	794	907	1.079	1.102	1.260
Totaal lasten	1.576	1.634	1.462	1.634	1.657	1.815
Totaal baten	-191	-60	-60	-60	-60	-60
Saldo voor bestemming	1.385	1.574	1.402	1.574	1.597	1.755
Mutaties Reserves						
Bij: Toevoeging aan de reserve t.b.v. uitvoering plannen	623	623	623	638	638	638
Af: Dekking kapitaallasten	-600	-804	-895	-1.068	-1.091	-1.249
Saldo na bestemming	1.408	1.393	1.130	1.144	1.144	1.144

Overig beheer van wegen

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	251	254	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	76	138	141	134	134	134
Kapitaallasten	37	56	24	33	33	32
Totaal lasten	364	448	165	167	167	166
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	364	448	165	167	167	166
Mutaties Reserves	0	-3	0	0	0	0
Saldo na bestemming	364	445	165	167	167	166

Onderstaand het totaal van de in het IP 2022-2025 opgenomen investeringen in de herinrichting van de wegen en de daaruit volgende kapitaallasten. De afschrijvingen op de investeringen starten vanaf het jaar volgend op de ingebruikname. De rentelasten lopen parallel aan de uitvoering van de werkzaamheden. De kapitaallasten komen ten laste van de reserve rationeel wegbeheer. Zie ook in deel 2 van de begroting "Stand en verloop van Reserves en Voorzieningen".

Rationeel wegbeheer

(x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kredietaanvraag IP 2022-2025	9.806	4.500	1.224	0
Kapitaallasten IP 2022-2025	0	74	250	406

Riolering

Beleidskader

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) zijn de ambities opgenomen voor het uitvoeren van de watertaken (vuilwater, hemelwater en grondwater). Ook verbetermaatregelen zijn hierin opgenomen. De totale kosten voor riolering, inclusief benodigde capaciteit, zijn gekoppeld aan het rioolrecht voor de komende jaren. Begin 2018 heeft de raad het GRP 2018-2021 vastgesteld. Klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte speelt hierin een belangrijke rol. De investeringen volgend uit dit rioleringsplan zijn verwerkt in het IP 2022-2025.

In 2021 is gestart met het oppakken van de adviezen van het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen. In 2022 wordt dit doorgezet. Dit werkt door in het Gemeentelijk Rioleringsplan.

De actualisatie van het GRP is doorgeschoven naar 2022 zodat een goede koppeling met de opvolging uit het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen gemaakt kan worden.

Het (gemengd) vuilwaterrioolstelsel wordt cyclisch eens per 7 jaar gereinigd. Het gehele vrij-verval riool wordt, inclusief het hemelwaterrioolstelsel, cyclisch geïnspecteerd waarbij het totale stelsel in 14 jaar volledig in kaart is gebracht. Mede op basis van de inspectiegegevens worden onderhoudsplannen opgesteld, waaraan uitvoering wordt gegeven, zo mogelijk integraal zoals bij 'wegen' beschreven.

Kolken en minigemalen worden jaarlijks geïnspecteerd en gereinigd, de hoofdgemalen worden 3 keer per jaar geïnspecteerd en zo nodig onderhouden.

De stand van de voorziening GRP bedroeg op 1 januari 2021 6.410.000 euro. Op basis van de raming neemt deze voorziening af tot afgerond 5.430.000 euro per ultimo 2022.

Door uitvoering van het GRP en door een verlaging van de riooltarieven neemt de rioolvoorziening in de komende jaren af. Mede op basis van het GRP vinden jaarlijks stortingen en onttrekkingen plaats en wordt het verloop van de voorziening bewaakt.

Op basis van de laatst bekende cijfers m.b.t. uitvoering van het GRP zal in 2022 een actualisatie van het plan plaatsvinden.

Financiën

Gemeentelijk Rioleringsplan (betreft onderdeel directe rioolkosten)

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	377	284	306	306	306	306
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	901	1.327	1.382	1.382	1.332	1.332
Kapitaallasten	655	767	751	856	927	1.071
Totaal lasten	1.933	2.387	2.439	2.544	2.565	2.709
Totaal baten	0	0	11	11	11	11
Saldo voor bestemming	1.933	2.387	2.428	2.533	2.554	2.698
Mutaties Reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo na bestemming	1.933	2.387	2.428	2.533	2.554	2.698

Onderstaand de omvang van de kredietaanvragen volgend uit het IP 2022-2025 voor uitvoering van het gemeentelijk rioleringsplan, alsmede de daaruit volgende kapitaallasten. De afschrijvingen op de investeringen start vanaf het jaar volgend op de ingebruikname. De rentelasten lopen parallel aan de uitvoering van de werkzaamheden. De kapitaallasten worden verwerkt in de

tarieven van de rioolheffing. Indien lagere tarieven rioolheffing worden toegepast, vindt onttrekking aan de voorziening GRP plaats. Zie ook deel 2 van de begroting “Stand en verloop van Reserves en Voorzieningen”.

Gemeentelijk Rioleringsplan

(x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kredietaanvraag IP 2022-2025	8.933	3.180	3.261	0
Kapitaallasten IP 2022-2025		71	172	320

Kunst- en waterwerken

Beleidskader

Voor het beheer en onderhoud van de bruggen heeft in 2020 een nieuwe inspectie plaatsgevonden, op basis waarvan een actueel beheer- en onderhoudsplan voor de jaren 2021 - 2024 wordt uitgevoerd. Renovaties of vervangingen worden apart opgenomen in het investeringsplan.

Voor de overige waterwerken zoals beschoeiingen en steigers is in 2020 een actueel Beheer- en uitvoeringsplan 2021-2024 vastgesteld. Het beheer en onderhoud wordt conform dit plan uitgevoerd. Op basis van de uitgevoerde inventarisatie voor het opstellen van dit beheerplan, is gebleken dat sprake is van een aanzienlijke achterstand in onderhoud van vooral de beschoeiingen. Bij het vaststellen van het plan is door de raad nogmaals extra krediet in de begroting opgenomen om de achterstanden in de loop van de planjaren 2021-2026 verder in te lopen.

Financiën

Bruggen

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	49	47	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	96	240	215	215	165	165
Kapitaallasten	32	40	49	48	48	43
Totaal lasten	177	327	264	263	213	208
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	177	327	264	263	213	208
Mutaties Reserves	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Saldo na bestemming	172	322	259	258	208	203

Afwatering

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	68	74	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	59	69	69	69	69	69
Kapitaallasten	34	61	151	149	148	146
Totaal lasten	161	204	220	218	217	215
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	161	204	220	218	217	215
Mutaties Reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo na bestemming	161	204	220	218	217	215

Openbare verlichting

Dit onderdeel is inclusief een verwijzing naar het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen en een korte beschrijving (incl. bedragen) van het IP 2022-2025.

Beleidskader

Vanaf 2018 zijn de lichtmasten en armaturen/lampen onderhouden en duurzaam vervangen op basis van technische levensduur, conform het geactualiseerde "Beleidsplan openbare verlichting 2021-2025". Vervanging vindt bij voorkeur integraal plaats bij grootschalige herinrichtingen, bij voldoende financiële ruimte via remplace op onderdelen.

Financiën

Openbare verlichting

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	76	79	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	158	145	145	145	145	145
Kapitaallasten	114	133	136	130	128	127
Totaal lasten	348	357	281	275	273	272
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	348	357	281	275	273	272

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Mutaties Reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo na bestemming	348	357	281	275	273	272

Groenvoorziening

Dit onderdeel is inclusief een verwijzing naar het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen en een korte beschrijving (incl. bedragen) van het IP 2022-2025.

Beleidskader

Het minimale kwaliteitsniveau van het openbaar groen (exclusief bomen) is door de raad vastgesteld op C-niveau voor de “gemeenschappelijke openbare ruimte” (woon-, winkel- en bedrijfsgebieden) en op B-niveau voor de “gemeentelijke openbare ruimte” (doorgaande wegen en komingangen).

De inrichting van het openbaar groen is sober en onderhoudsarm (“gras, boom, struik”). Bewoners en bedrijven krijgen vervolgens de gelegenheid om door middel van participatie een andere inrichting en hoger kwaliteitsniveau te kiezen. Hier tegenover staat dat de bewoners en bedrijven dan zelf voor het beheer en onderhoud van het betreffende groenvak zorgen.

In 2022 wordt het geactualiseerde bomenbeleidsplan ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De actualisatie van het bomenbeleidsplan heeft als doel om tot nieuwe

beleidsvoorstellen te komen die op langere termijn de ambities en financiële mogelijkheden in evenwicht brengen.

Het bomenbeleidsplan is in 2012 vastgesteld en is bepalend voor de wijze waarop het planmatige boombeheer wordt uitgevoerd. Jaarlijks wordt 1/3 van het totale bomenbestand met een BVC-inspectie (Boom Veiligheid Controle) conform de HIOR (Handboek Bomen) gecontroleerd. Dit vormt de basis voor het bepalen van de onderhoudswerkzaamheden voor het komende onderhoudsseizoen.

Het financieel kader is hierbij leidend. Vanaf 2018 is, op basis van een opgesteld beheerrapport, extra financiële ruimte gecreëerd om het totale bomenbestand op minimaal voldoende niveau te onderhouden en beheren.

De aanpak van bestrijding van ziekten en plagen is per 2021 anders georganiseerd gezien het belang van de volksgezondheid. De financiële middelen voor ongediertebestrijding en eikenprocessierups zijn samengevoegd. Op beide onderwerpen is een tendens zichtbaar van groeiende overlast en daardoor hogere financiële bestrijdingslasten. Ondanks dat jaarlijks naar behoefte extra maatregelen worden getroffen (zoals preventieve aanpak eikenprocessierups), is budgetoverschrijding een reëel risico.

Financiën

Openbaar groen

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten apparaat	323	344	372	372	372	372
Uitbestedingen en ov. mat. lasten	940	842	779	789	789	789
Kapitaallasten	49	65	65	64	63	63
Totaal lasten	1.312	1.251	1.216	1.225	1.224	1.224
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	1.312	1.251	1.216	1.225	1.224	1.224
Mutaties Reserves	-7	95	0	0	0	0
Saldo na bestemming	1.305	1.346	1.216	1.225	1.224	1.224

Speelvoorzieningen

De rest van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen volgt z.s.m. uiterlijk in de week van 27 september. Dit onderdeel is inclusief een verwijzing naar het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen en een korte beschrijving (incl. bedragen) van het IP 2022-2025.

Beleidskader

Het regulier onderhoud aan de speelvoorzieningen wordt conform de kaders uit de Nota openbare speelvoorzieningen 2014-2019 uitgevoerd. In 2017 heeft de raad het "Uitvoeringsplan spelen 2017-2024" vastgesteld waarin tot verminderen, samenvoegen en omvormen van alle speelplaatsen is besloten. De uitvoering van dit plan verloopt conform planning en loopt tot 2024 door. De extra dotaties waartoe eerder is besloten om ook op langere termijn over voldoende onderhouds- en vervangingsmiddelen te beschikken zijn voor de periode 2021-2024 verlaagd.

Gebouwen

Beleidskader

Het MJOP Meerjaren Onderhoudsplan en het Gemeentehuis

Voor het Beheer en Onderhoud van onze gebouwen inzichtelijk, financieel inzichtelijk en werkbaar te maken gebruiken wij een Meerjaren Onderhoudsplan welke gekoppeld is aan een begroting. Om dit MJOP te kunnen maken zijn de panden geïnspecteerd. Zo wordt er per bouwdeel een

vervangings-interval bepaalt en deze vervanging of onderhoudscyclus wordt dan begroot voor een bepaald jaar. In het najaar van 2021 wordt het MJOP geactualiseerd met daarin verwerkt de verduurzaming maatregelen zoals led-verlichting en na-isoleren.

Zoals het er nu uitziet is de meest haalbare situatie een uitgebreide renovatie van het gemeentehuis zodat wij als gehele organisatie tegen de minst mogelijke lasten voor de aankomen 10 tot 14 jaar onderdak kunnen bieden. Herbouwen en inrichten van een nieuw gemeentehuis gaan aanzienlijke kosten met zich meebrengen en worden tot mogelijk het dubbele van de investering voor de bouw van een nieuw gemeentehuis berekend ondanks de opbrengsten van de grond op het adres Rading 1.

Tot op heden hebben wij met de afdeling het hoognodige aan onderhoud gedaan aan het gemeentehuis aangezien het tot op de dag van vandaag niet zeker is wat er daadwerkelijk met gemeentehuis gaat gebeuren. Echter blijft het gemeentehuis veilig en goed betreedbaar door personeel en gebruikers. Bij een totaalrenovatie zullen wij de onaangeroerde budgetten gebruiken die wij tot nu toe hebben laten staan in ons Meerjaren Onderhoudsplan.

Financiën

Onderhoud gebouwen

(x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Sporthallen	109	112	80	334	109	376
Overige accommodaties	159	109	85	191	653	159
Gemeentehuis	81	78	89	761	116	210
Gemeentewerf	45	10	16	13	41	16
Totaal onderhoud gebouwen	394	309	270	1.299	919	761
Mutaties Reserves	86	171	270	-775	-395	-237
Saldo na bestemming	480	480	540	524	524	524

4. Financiering

Bij financiering gaat het om de vraag hoe de gemeente regelt dat zij steeds voldoende geld heeft om alle rekeningen te betalen. Dreigt de gemeente tijdelijk te weinig 'in kas' te hebben, dan moet zij lenen. Heeft de gemeente tijdelijk teveel in kas, dan worden bedragen van boven een drempel, wettelijk verplicht, gestort in de schatkist. Zie ook de toelichting bij saldo- en liquiditeitenbeheer. Ook sluit de gemeente langlopende geldleningen af, om bijvoorbeeld de aankoop van gronden of grote investeringen te financieren. Al deze activiteiten leiden ertoe dat de gemeente een financieringsportefeuille heeft. Die moet worden beheerd om de daaraan verbonden kosten en risico's te beperken.

Volgens artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de paragraaf financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag leningen of garanties op grond van de 'publieke taak' uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
2. De gemeente kan middelen uitzetten op grond van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richt-lijnen en limieten van het treasurystatuut;
3. Van financiële derivaten wordt geen gebruik gemaakt.

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico, renterisico en kredietrisico. Waarbij moet worden opgemerkt dat van een renterisico de afgelopen paar jaar geen sprake meer is geweest, gezien de extreem lage rentestand.

Risicobeheer

Koersrisico

De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury door daarbij uitsluitend vastrentende waarden en/of hoofdsomgarantieproducten te gebruiken; Bovendien beperkt de gemeente de koersrisico's door overeenkomstig artikel 7 van het treasurystatuut de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitenplanning.

Risico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang waarvoor gemeenten kortlopende leningen (korter dan 1 jaar) mogen aangaan. Deze limiet wordt conform de Wet financiering decentrale overheden (Fido) berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari. Voor 2022

bedraagt de kasgeldlimiet € 4,70 miljoen (2021 € 4,65 miljoen). Zolang de korte rente lager is dan de rente voor langere looptijden zal de kasgeldlimiet optimaal worden benut. Over het moment waarop een kortlopende schuld wordt omgezet in een langlopende schuld spelen rentevisie en de liquiditeitsprognose een belangrijke rol. In artikel 4 van het treasury statuut is onder lid 1 de volgende bepaling opgenomen: “De kasgeldlimiet als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden. Indien de gemeente voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte, en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor aan de toezichthouder.”

Risico vaste schuld (renterisiconorm)

Voor het renterisico over het begrotingstotaal geldt een norm van maximaal 20% per jaar. Dit houdt in dat in enig jaar niet meer dan 20 % van het totaal van de begroting mag worden gefinancierd (herfinanciering als gevolg van aflossingen dan wel renteherzieningen). Deze norm is door het Rijk ingesteld om een enigszins stabiele rentelast over de jaren te bewerkstelligen. In onderstaand overzicht is dit voor onze gemeente weergegeven voor de komende vier jaren.

Gegarandeerde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van de rente en aflossing bij een aantal afgesloten leningen van externe partijen. Het bedrag waarvoor de gemeente eventueel kan worden aangesproken is het restantbedrag van de lening op het moment dat niet meer aan de betalingsverplichting wordt voldaan en is afhankelijk van het percentage dat is overeengekomen in de garantstelling.

De risico's van de verstrekte gemeentegaranties en /of gemeentelijke leningen aan toegelaten instellingen (woningbouwcorporaties) zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Hiervoor hebben de gemeente en het Rijk een zogenaamde achtervangpositie ingenomen waarvoor een achtervangovereenkomst met het WSW is afgesloten, ieder voor 50%. De kans dat een beroep wordt gedaan op onze gemeente voor deze achtervangpositie is uiterst klein omdat:

- Elke toegelaten instelling die deelnemer is bij het WSW jaarlijks wordt onderworpen aan een kredietwaardigheidstoets;
- Het WSW een zodanige buffer heeft opgebouwd en eventueel nog aanvullend kan beschikken over de gelden (obligo's) die de corporaties verplicht hebben aangehouden.

Voor de hypotheekleningen afgesloten met Nationale Hypotheek Garantie (NHG) staan de gemeenten vanaf 1 januari 2011 niet langer garant. Het risico is geheel bij het Rijk komen te liggen.

Renterisiconorm

(Bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm	2022	2023	2024	2025
1. RENTEHERZIENING	0	0	0	0
Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0	0
2. MUTATIE VASTE SCHULD	0	0	0	0
Nieuwe aangetrokken vaste schuld	6.000	1.000	1.000	1.000
Nieuwe verstrekte lange leningen - (pm)	0	0	0	0
Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	6.000	1.000	1.000	1.000
3. BETAALDE AFLOSSINGEN	2.774	2.924	2.475	2.476
4. HERFINANCIERING (laagste van 2 en 3)	2.774	1.000	1.000	1.000
5. RENTERISICO OP VASTE SCHULD (1+4)	2.774	1.000	1.000	1.000
6. RENTERISICONORM	0	0	0	0
Begrotingstotaal (lasten)	55.260	54.299	53.601	54.069
Percentage (%)	20	20	20	20
Renterisiconorm	11.052	10.860	10.720	10.814
7. TOETS RENTERISICONORM	0	0	0	0
Renterisiconorm	11.052	10.860	10.720	10.814
Renterisico op vaste schuld (5)	-2.774	-1.000	-1.000	-1.000
Ruimte	8.278	9.860	9.720	9.814

Financieringsbehoefte

Voor de berekening van de financieringsbehoefte wordt het totaal van de geraamde boekwaarden van de activa afgezet tegen het totaal van het eigen en vreemd vermogen. De berekening van de financieringsbehoefte geeft een indicatie of het aangaan van vaste geldleningen al dan niet noodzakelijk zal zijn. In onderstaande raming van de boekwaarde is het investeringsplan 2021, voor zover van toepassing, in het bedoelde jaar verantwoord. De uiteindelijke financieringsbehoefte wordt vooral bepaald door het tempo waarin voorgenomen investeringen worden gerealiseerd en de invloed van mutaties binnen de nog overgebleven grondexploitatie. De berekening van de kapitaalbehoefte per 1 januari en 31 december 2022 is als volgt (deze raming is exclusief het investeringsplan 2022-2025):

Omschrijving	1-1-2022 (x € 1.000)	31-12-2022 (x € 1.000)
Boekwaarde geïnvesteerd bedrag	71.443	74.193
AF: Reserves en voorzieningen	31.507	30.504
AF: Geldleningen (inclusief waarborgsommen)	39.352	42.579
Financieringstekort	584	1.110
Financiering saldo Grexen (kort geld)	868	-277
Financiering saldo overig (kort geld)	-284	1.387

Cash management

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen: Bij het aantrekken van financieringsmiddelen voor korter dan één jaar gelden de volgende uitgangspunten:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rente-compensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien het saldo in rekening-courant de doelmatigheidsdrempel overstijgt (0,75% van de begrote lasten over dat begrotingsjaar) wordt het meerdere, wettelijk verplicht, dagelijks afgestort naar de schatkist. Zie Schatkistbankieren;
3. Naast het verplichte schatkistbankieren, is het aanhouden van gelden in rekening-courant bij de bank voor een periode korter dan één jaar toegestaan;
4. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden.

Bij het aantrekken van financieringsmiddelen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringsmiddelen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak in samenhang met de totale gemeentelijke financieringsbehoefte;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's en het rente resultaat te optimaliseren;
3. Bij het aantrekken van financieringsmiddelen maakt de gemeente gebruik van onderhandse leningen.

Schatkistbankieren (zie ook bovenstaande toelichting)

De Wet FIDO is eind 2013 in werking getreden. Vanaf dat moment werd het schatkist-bankieren verplicht en moeten gemeenten overtollige middelen in de schatkist afstorten, met inachtneming van een doelmatigheidsdrempel van 0,75% van het begrotingstotaal in 2022 € 55.526.000. Schatkistbankieren impliceert voor Wijdmeren dat liquide middelen boven het bedrag van € 414.000 verplicht bij het Rijk moeten worden ondergebracht.

Liquiditeit

De gemeente beperkt haar liquiditeitsrisico's door de treasuryactiviteiten te baseren op een meerjarige liquiditeitsplanning met een looptijd van minimaal vier jaar. De rekening-courantverhouding met de BNG Bank N.V. is zodanig dat de overtollige liquiditeiten, beneden de eerder genoemde doelmatigheidsdrempel van de schatkist, binnen een circuit van rentecompensatie worden geconcentreerd tegen zo gunstig mogelijk condities.

Voor het beheersen van de geldstromen is het noodzakelijk dat er inzicht is in de liquiditeitsstroom. Naast de gegevens over de reguliere exploitatie zijn belangrijke factoren die van invloed zijn op de liquiditeit: de planning van investeringen en de mutaties in de grondexploitaties.

Kasstroom uit operationele activiteiten (excl. IP 2022-2025) (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	48	-418	-279	515
+ Afschrijvingen	3.101	3.267	3.024	2.882
- Vermeerderingen investeringen	-7.094	0	0	0
+ Grondexploitaties	1.146	-168	7.939	0
- Mutaties reserves	-450	-1.610	-1.182	-357
- Mutaties voorzieningen	-553	-642	-8.728	-811
+ Geldleningen o/g	6.000	1.000	1.000	1.000
- Aflossingen o/g	-2.774	-2.942	-2.475	-2.476
- Geldleningen u/g	0	0	0	0
- Verstrekkingen	0	0	0	0
+ Aflossingen u/g	97	95	95	94
Ontwikkeling liquiditeiten	-479	-1.418	-606	847

Opgenomen langlopende geldleningen

De geraamde leningenportefeuille voor de periode 2022-2025 ziet er als volgt uit (excl. investeringen opgenomen in IP 2022-2025):

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025
Stand vaste geldleningen per 1 januari	39.352	42.578	40.654	39.179
Nieuwe leningen	6.000	1.000	1.000	1.000
Reguliere aflossingen	2.774	2.924	2.475	2.476
Stand vaste geldleningen per 31 december	42.578	40.654	39.179	37.703

Rente-omslagpercentage

De renteomslag is een berekening van de gemiddelde rente die wordt toegerekend aan alle investeringen, met uitzondering van de investeringen die met eigen vermogen zijn gefinancierd, de grondexploitaties en investeringen waaraan een vaste rente wordt toegerekend. Dit laatste geldt bijvoorbeeld voor diverse verstrekte geldleningen.

Bij het bepalen van het financieringstekort wordt de boekwaarde investeringen bepaald op basis van de stand van de boekwaarde aan het einde van het vorige begrotingsjaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de laatst bekende rekeningcijfers. Ook wordt ervan uitgegaan dat ramingen uit het investeringsprogramma van het vorige begrotingsjaar en restanten van voorgaande jaren in het vorige begrotingsjaar zijn uitgevoerd. In de gemeente Wijdmeren worden over nieuwe investeringen in het eerste jaar geen rente berekend. De afschrijvingen vinden plaats vanaf het eerste jaar na aanschaf of ingebruikname. De berekende omslagrente per 1-1-2022 bedraagt afgerond 0,83 %.

Berekening rente-omslag

Rente vaste leningen + nieuwe leningen + kort

(per 1-1-2022) (in euro)

Omschrijving	Bedrag	Percentage	Bedrag
A. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	0	0	501.563
B. De externe rente baten	0	0	0
TOTAAL DOOR TE REKENEN EXTERNE RENTE	0	0	501.563
C1. Toe te rekenen rente aan grondexploitatie	0	0	0
C2. Toe te rekenen rente projectfinanciering aan betreffende taakveld	0	0	0
SALDO DOOR TE REKENEN EXTERNE RENTE	0	0	501.563
D1. Rente over eigen vermogen	0	0	0
D2. Rente over voorzieningen	0	0	0
AAN TAAKVELDEN (inclusief Overhead) TOE TE REKENEN RENTE	0	0	501.563
AF: RENTE/ RENTEOMSLAG Werkelijke toegerekende rente aan taakvelden (inclusief Overhead)	0	0	501.563
RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	0	0	0
BOEKWAARDE INVESTERINGEN per 1 januari 2022	0	0	72.743.071
RENTE VASTE GELDLeningen (lange en korte financiering)	0	0	501.563
BELEGGINGEN LENINGEN U/G	0	0	0

Omschrijving	Bedrag	Percentage	Bedrag
AF: Lening Ambtenaar 3	4.570	4	178
AF: Lening Ambtenaar 6	35.497	1	394
AF: Lening Ambtenaar 7	19.262	1	208
AF: Lening Ambtenaar 12	23.136	2	451
AF: Kunstgrasveld SV Loosdrecht (onderlaag)	77.488	5	3.874
AF: Kunstgrasveld SV Loosdrecht (toplaag)	6.741	5	337
AF: Wbv. Samen Wonen (St.J.) - Complex VSEB-won.	869.796	1	12.873
AF: Diverse investeringen gefinancierd uit Reserve afschrijving activa	4.462.267	0	0
AF: Diverse Grexen (geen rente toerekening)	8.916.337	0	0
AF: NIET IN OMSLAG TE BETREKKEN RENTE	14.415.094	0	18.316
RENTE	0	0	483.247
Boekwaarde investeringen 1 januari 2022	72.743.071	0	0
Af: niet in omslag te betrekken investeringen	14.415.094	0	0
BOEKWAARDE INVESTERINGEN t.b.v. bepalen rekenrente	58.327.977	0	0
PERCENTAGE (uitgedrukt als 1%)	583.280	0	0
REKENRENTE (in %)	0	1	0

5. Bedrijfsvoering

Wij ondersteunen op professionele en gedigitaliseerde wijze de primaire processen in de organisatie, zodat de bestuurlijke en maatschappelijke ambities op gebied van wonen, werken, recreëren en samenleven gerealiseerd kunnen worden.

Personeel en organisatie

We zijn een professionele, dienstverlenende en gedigitaliseerde organisatie. We faciliteren integraal management en stimuleren medewerkers om zelfstandig, vitaal en met plezier te kunnen werken. De afgesproken waarden en principes vormen hiervoor het uitgangspunt. Medewerkers nemen hierbij verantwoordelijkheid voor hun persoonlijke ontwikkeling en voor de doorontwikkeling van de organisatie. We investeren in modern werkgeverschap, met een prettige werkomgeving en goede arbeidsvoorwaarden.

Cultuur

De kernwaarden voor Wijdemeren zijn eigenaarschap, eigentijds & vernieuwend, inclusief, benaderbaar en professioneel. Deze waarden en de bijbehorende principes vormen de kapstok voor het management en medewerker ontwikkelprogramma dat in 2021 is opgestart en in 2022 verder wordt uitgerold. De in 2021 gestarte workshops voor alle medewerkers, waarin de waarden en principes verder getraind worden, worden in 2022 voortgezet.

Prettig werken

Medewerkers onderzoek

Aan de hand van de resultaten van het medewerker onderzoek worden er actieplannen opgesteld, waarmee in 2022 gewerkt wordt aan een verbetering van de door medewerkers ervaren knelpunten.

De grootste uitdaging hierbij is het omlaag brengen van de werkdruk, zodat het ziekteverzuim en de uitstroom afneemt. Het streven is om het gemiddelde ziekteverzuim van 7,6 procent te verlagen naar max. 5,5 procent en de uitstroom te stabiliseren op een gemiddelde van maximaal 10 procent.

Plaats- en tijdonafhankelijk werken

Als modern werkgever willen wij onze medewerkers faciliteren om plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken. Dit proces is door het coronavirus in een stroomversnelling gekomen. Het streven is een hybride werkvorm, waarbij medewerkers 50 procent vanuit kantoor en 50 procent vanuit huis werken.

De van toepassing zijnde regelingen op het gebied van Arbowetgeving (thuiswerkplek inrichting), reiskosten woon-werkverkeer, thuiswerkvergoeding etc. worden in 2022 daarop aangepast en

medewerkers en managers worden begeleid in het aanpassen aan deze nieuwe manier van werken.

Kosten van Plaats- en Tijdonafhankelijk werken

De vaste reiskostenvergoeding woon-werkverkeer die onderdeel uitmaakt van de loonsom en voor 2021 geraamd was op € 140.000, wordt in 2022 omgezet naar een declarabele forenzen- annex thuiswerkvergoeding. De kosten van de nieuwe regeling worden geraamd op € 175.000. Definitieve besluitvorming hierover in het College en met het Lokaal Overleg moet nog plaatsvinden.

De extra benodigde kosten voor de thuiswerkplekinrichting (bureau, bureaustoel, laptop, smartphone, extra toetsenbord, muis, laptopsteun etc.) worden in de begroting van respectievelijk het team Vastgoed en ITP meegenomen.

Een lerende organisatie

Opleidings- en ontwikkelbudget

Vanuit het jaarlijkse ontwikkelbudget wordt een e-learning platform gefinancierd, dat elke medewerker toegang geeft tot meer dan 40 digitale cursussen over het werken bij gemeenten, digitale vaardigheden en gedragsvaardigheden. Het platform maakt het mogelijk dat onze medewerkers zich, op een voor hen geschikt moment, de benodigde kennis eigen kunnen maken.

Daarnaast worden er vanuit het ontwikkelbudget in 2022 workshops georganiseerd voor alle medewerkers op het gebied van waarden en principes, zodat zij klaar zijn om met zelfvertrouwen, op een professionele manier en in goede samenwerking hun werk kunnen doen voor de samenleving en het bestuur.

Vanuit het opleidingsbudget worden per team de overige individuele opleidingsbehoeften en -wensen van medewerkers bekostigd, op grond van gemaakte afspraken in de persoonlijke ontwikkelgesprekken met hun leidinggevende. Dit is een belangrijke voorziening bij het boeien en binden van personeel.

Vanuit goed werkgeverschap is het nodig om het totale opleidings- en ontwikkelbudget te stellen op twee procent van de loonsom.

Basis op orde

De uitkomsten van het organisatieonderzoek van bureau Necker van Naem, bevestigen dat er maatregelen nodig zijn in de formatie en inrichting van - met name - de bedrijfsvoeringonderdelen, de sturing in de organisatie, de samenwerking tussen teams en het samenspel tussen organisatie, college en raad.

In de raadsvergadering van 16 september 2021 heeft de raad kennis genomen van het rapport "Onderzoek naar de organisatie van de gemeente Wijdemeren in 2021" en het college opgedragen een verandermanager aan te stellen die opdracht krijgt om een verbeterplan en een bijbehorend implementatietraject op te stellen om de capaciteit en de organisatie van de bedrijfsvoeringsfunctie in lijn te brengen met de in het rapport beschreven opgaven. In deze

begroting zijn incidentele en structurele uitgavenposten opgenomen om al invulling te kunnen geven aan het verbeterplan. Daarnaast is een realistisch en structureel budget voor inhuur opgenomen in lijn met de bevindingen van het rapport.

Flexibele schil

De organisatie staat continu voor nieuwe uitdagingen. De coronapandemie lijkt op zijn retour, maar de economische en sociale herstelperiode zal ook in 2022 nog merkbaar zijn. De veranderende wet- en regelgeving, de toename van de werkzaamheden die voortvloeien uit gemeentelijke taken en de hogere eisen van inwoners en ondernemers vereisen wendbaarheid van de organisatie en van de medewerkers. Aanpassingen in functies, formatie en bezetting zijn onvermijdelijk. Zolang de structurele formatie/capaciteit niet op het juiste niveau is, is een flexibele schil voor “ziek, piek en expertise” noodzakelijk. Deze wordt begroot op € 555.0000.

Project E-HRM

Onderdeel van de basis op orde is een goede werking van E-HRM (Motion), ons personeels- en salarisadministratiesysteem. In 2021 en 2022 wordt dit verder ingericht en worden de administratieve HR-processen verder gedigitaliseerd. De komst van Motion betekent een geheel nieuwe manier van werken, waarmee de zelfstandigheid van medewerkers en het integraal management van leidinggevenden gefaciliteerd wordt.

Functioneel applicatiebeheer EHRM (Motion)

De dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Hilversum voor het verzorgen van de salarisadministratie loopt af op 31 december 2021. In een ambtelijk overleg is vanuit Hilversum toegezegd dit te willen voortzetten in 2022, maar zonder het functioneel applicatiebeheer van Motion.

De gemeente Wijdmeren werkt aan een centrale formatieplek in de organisatie voor het functioneel applicatiebeheer van alle majeure applicaties in de toekomst. Totdat dit geregeld is, is het noodzakelijk om het functioneel applicatiebeheer voor Motion extern te beleggen. Dit zal in het najaar van 2021 als aanbestedingsopdracht in de markt worden gezet.

Financiën

In het Necker van Naem rapport (2021) is een van de aanbevelingen om de rol van concerncontroller af te splitsen van de rol van teammanager Financiën. Dat is een zeer goede stap in de doorontwikkeling van de financiële functie. De concerncontroller is daarmee een onafhankelijk gepositioneerde rol die zich toespitst op het toetsen van beleidsvoorstellen en p&c-documenten, het opstellen van en bewaken van normen en kaders (AO/IB), de verbijzonderde controle (VIC) en advisering van directie en bestuur.

Team Financiën heeft hierdoor de rol van (het opstellen van het) financieel beleid, (het geven van) financieel advies en (het uitvoeren van het) financieel beheer. Het huidige onderdeel financieel beleid versterken we om de rollen van financieel advies en financial control te kunnen

onderscheiden en om onze dienstverlening te kunnen verbeteren. Financieel advies kan daarmee ingericht worden volgens de - in gemeenteland veel voorkomende - onderverdeling van Fysiek domein, Sociaal domein en Bedrijfsvoering. Voor elk aspect een aparte adviseur die zich volledig richt op de advisering aan het management en de (business)controlling van het 'eigen' onderdeel. Deze adviseurs kunnen daarbij steunen op de (voorbereidende) werkzaamheden van medewerkers financial control. Financial control is een belangrijke schakel en gaat verder daar waar de werkzaamheden van de Financiële administratie stoppen. Er zijn hier echter geen harde grenzen want de output van team Financiën is een teamprestatie.

In de p&c-cyclus onderscheiden we planningsdocumenten (kadernota en begroting) en verantwoordingsdocumenten (voorjaars- en najaarsnota en jaarstukken). De coördinatie op de p&c-cyclus en het opleveren van de p&c-documenten maakt een groot deel uit van de werkzaamheden van het team. De coördinatie hierop wordt dan ook volgens dit onderscheid verdeeld. Financieel advies richt zich op de planningsdocumenten en financial control op de verantwoordingsdocumenten. Bij dit laatste hoort ook de interim-controle en eindcontrole op de jaarrekening. Belangrijk: de p&c-documenten zijn niet van Financiën maar van de gehele organisatie. Financiën coördineert 'slechts' de totstandkoming van deze documenten.

Voor 2022 liggen er op het gebied van Financiën de volgende uitdagingen:

- Zorgen voor (het verzamelen en aanbieden van) adequate en toegankelijke managementinformatie (financieel en niet-financieel) voor een betere sturing van de organisatie;
- Doorontwikkeling van LIAS (het pakket waar deze begroting in is opgesteld) en gebruik maken van de mogelijkheden die andere LIAS-modules bieden;
- Het innoveren van de p&c-cyclus. Denk hierbij o.a. aan lean p&c, systeemintegratie, rechtmatigheid(verantwoording) en maatschappelijke effectsturing (global goals);
- Door ontwikkelen van het gastheerschap financiële administratie Hilversum.

Informatisering en automatisering

IT-beleid

Het IT beleid staat in het teken van het implementeren van de IV-Visie met aandacht voor informatieveiligheid, architectuur, eigenaarschap en het beschikbaar maken van informatie daar waar het nodig is.

Daartoe wordt met ingang van 2022 op basis van het (resterende) uitvoeringsplan IV-Visie de lokale software vervangen door SaaS (cloud gebaseerde) varianten. Daartoe worden koppelvlakken om gegevens te delen en beschikbaar gemaakt daar waar gewenst.

Informatiemanagement

Onder Informatiemanagement verstaan wij het onder architectuur door ontwikkelen van het gemeentelijke informatielandschap.

In 2022 wordt daaraan invulling gegeven door het standaardiseren en aanhaken op breed gedragen gemeentelijke ontwikkelingen. Doel is het beperken van de complexiteit door waar mogelijk het aantal leveranciers binnen één domein te consolideren.

Digitalisering dienstverlening

Om het plaats- en tijdonafhankelijk werken mogelijk te maken worden analoge onderdelen van processen vervangen door digitale afhandeling van taken.

Hiertoe laten we het zaakgericht werken beter aansluiten op lokale werkprocessen en brengen we lokale processen in lijn met aangrenzende (organisatie brede) processen op basis van 'digitaal, tenzij...' en het productenaanbod vanuit de dienstverlening beogen wij verder te digitaliseren.

I&A organisatie

In 2022 vindt een aanpassing plaats in de I&A organisatie door het afbouwen en overdragen van het lokaal technisch ICT beheer en het opnieuw inrichten van het functioneel beheer.

Door het verSaaS'en van het applicatielandschap verschuift het lokale technische beheer naar de betreffende applicatieleverancier. Overblijvende technische beheertaken worden ondergebracht bij een ICT-leverancier. Hiervoor doorlopen we in 2022 een (Europese) aanbesteding. De acties richten zich op een implementatie daarvan in Q4 2022. Het functioneel beheer blijft in eigen beheer en krijgt een nieuwe organisatorische opzet, hiervoor wordt in Q1 2022 de basis gelegd.

Uitvoeringsplan IV-Visie

In 2022 zetten wij het Beleidsmatig implementeren van de IV-Visie voort.

Er wordt consequent gekozen voor oplossingen die op basis van informatieveiligheid, architectuur, governance en 'best practises' passen binnen het gemeentelijke applicatielandschap in plaats van een lokaal werkproces. Hierover wordt elk kwartaal een voortgangsrapportage aan de raad aangeboden.

Bij de initiatie van nieuwe projecten zijn de IV-visie en de thema's Privacy en Informatieveiligheid zoals vastgelegd in de beleidslijn Integraal Werken, kader stellend. Hierbij hebben de Beleidsmedewerker I&A en de FG/CISO een belangrijk rol. Er zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor de naleving van deze beleidslijn. Opzetten P&I budget middels voorgenomen her-allocaatie van taken die op dit moment nog budgettair zijn belegd binnen het ITP budget.

Privacy

Ook de komende tijd zal aandacht worden geschonken aan het I-bewustzijn met betrekking tot het thema Privacy. Hierbij wordt al het personeel aangesproken, ongeacht de bestaande contractrelatie (vast of tijdelijk). Al het personeel moet zich voortdurend bewust zijn van de privacy verplichtingen van de gemeente. Wanneer er onduidelijkheden bestaan rond het thema moet om hulp kunnen worden gevraagd.

De verbetering van de inhoud en compleetheid van het register van verwerkingen is ingezet maar vraagt nog steeds om aandacht. Inbedding en bestendiging van de (privacy-)normhandhaving door de gemeente in het kader van de Wet politiegegevens (Wpg) zal nader aandacht worden geschonken. Dit zal gebeuren op basis van de resultaten van interne en externe audits die eind 2021 zullen zijn uitgevoerd.

Een aantal van de processen worden geupdate zodat de operationele uitvoering van privacyvraagstukken zal verbeteren

Informatiebeveiliging

De activiteiten rond informatieveiligheid staan in het teken van de operationele uitvoering van het tactisch jaarplan informatieveiligheid 2012-2022. Daarbij wordt ingezet op een aantal specifieke thema's zoals de ontwikkeling van mobile device management, naleving en procesmatige inbedding van het logisch toegangsbeleid, controle over in/door/uitstroom van personeel, patch/change-management en inregelen van Informatiebeveiligings-continuïteit.

Net als bij het onderwerp Privacy zal ook het I-bewustzijn met betrekking tot informatieveiligheid van al het personeel aandacht worden geschonken. De beste garantie op een informatieveilige organisatie komt door bewust personeel. Er zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd van de collega's voor de verhoogde externe dreiging in de vorm van phishing en ransomware, en hoe wij hier mee omgaan.

De capaciteiten van organisatie op het gebied van informatieveiligheid zal op verschillende manieren worden getest.

6. Verbonden partijen

De gemeente werkt samen met verbonden partijen, andere gemeenten en andere partijen om invulling te geven aan haar publiekrechtelijke taken en om haar maatschappelijke doelen te kunnen bereiken. Er is sprake van een verbonden partij wanneer de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft in de samenwerking.

Bij alleen een bestuurlijk belang of alleen een financieel belang is geen sprake van een verbonden partij. De samenwerking is dan bijvoorbeeld gebaseerd op een overeenkomst (opdracht en/of samenwerking), een incidenteel gezamenlijk belang (hierbij kan worden gedacht aan het regionaal aanbesteden van in te kopen producten of diensten of de samenwerking op diverse onderdelen met de gemeente Hilversum).

De gemeente Wijdmeren is aandeelhouder in twee andere partijen zonder verantwoordelijk te zijn voor eventuele tekorten: dit zijn de BNG Bank en drinkwaterbedrijf Vitens.

Organisatievormen van een verbonden partij zijn: Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijk), regeling tussen gemeenten en/of provincie(s) Deelname in een stichting, B.V. of N.V. (privaatrechtelijk) Een publiek- private samenwerking.

In deze paragraaf wordt het doel van deze samenwerkingen en een overzicht van de verbonden partijen weergegeven.

De verbonden partijen zijn gerangschikt naar omvang van de financiële bijdrage (van groot naar klein). Per partij is onder andere de volgende informatie opgenomen:

- de wijze waarop de gemeente Wijdmeren een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- de bijdrage van de gemeente aan de verbonden partij in 2021;
- de stemverhouding
- de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- de eventuele risico's.

Bijdrage aan ..... in 2022:	(in € x 1.000)	(in %)
1 - Regio Gooi en Vechtstreek	4.939	8,9%
2 - Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	2.288	4,1%
3 - Werkvoorzieningsschap Tomingroep	613	1,1%
4 - Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek	610	1,1%
5 - Plassenschap Loosdrecht en omstreken	421	0,8%
6 - BNG Bank N.V.	n.v.t.	n.v.t.
7 - Vitens N.V.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bijdragen	8.871	15,9%
Totale lasten begroting	55.535	(2021 14,7%)

Rol van de raad

De afgelopen jaren zijn er diverse ontwikkelingen geweest in de samenwerkingsverbanden van de gemeente, waaronder de omzetting van de regionale samenwerking voor de gemeentelijke belastingen naar een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Hilversum. In een samenwerking met meerdere partijen wordt de individuele invloed van de gemeente minder. Een gedeeld belang om te gaan samenwerken kan betekenen dat op onderdelen moet worden ingeleverd en/of losgelaten.

Een organisatie op afstand vraagt een andere sturing. Een niet onbelangrijk aspect daarbij is dat de verbonden partijen van de gemeente onderling zeer verschillen. Te denken is daarbij aan verschillen in aantal deelnemers, omvang, belangen en wel of geen wettelijke verplichting(en). Deze verschillen maken het niet eenvoudig om als raad overzicht te houden op de verbonden partijen van de gemeente, wat precies wordt beoogd en welke rol de raad daarin vervult. Een vraag die dan ook met enige regelmaat door raadsleden, maar ook accountants, wordt gesteld, is de vraag over welke sturingsinformatie een gemeente beschikt en op welke wijze de gemeente (de raad) invloed kan uitoefenen op het beleid van de verbonden partij.

Regio Gooi en Vechtstreek

Naam VP	Regio Gooi en Vechtstreek
Programma	5, 6
Nummer VP	1
Vestigingsplaats	Bussum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Uitvoering regionale taken en behartiging deelnemende gemeenten op de gebieden waaronder WMO, jeugdzorg, GGD, afvalinzameling en energietransitie

Naam VP	Regio Gooi en Vechtstreek
Taken	De Regio kan voor de gemeenten de navolgende taken uitvoeren: belangenbehartiging/lobby; delen kennis, capaciteit en deskundigheid; bevorderen onderlinge afstemming; visieontwikkeling; verwerving van budgetten; beleidsvoorbereiding; inkoop en contractbeheer; gezamenlijk beheer. Regionale samenwerkingsagenda: Op basis van de door de gemeenteraden vastgestelde speerpunten voor de Regionale Samenwerkingsagenda (2019 - 2022) wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma omvat - als het besluitvormingsproces naar verwachting verloopt - het bevorderen van mobiliteit, duurzaamheid, een goed woon - werk klimaat, het versterken van het sociaal domein en de ontwikkeling van een Regionale Omgevingsvisie. Gooise Meren hecht in het bijzonder aan de realisatie van een Regionale Omgevingsvisie als kader voor een passende effectieve samenwerking op het fysiek domein.
Bevoegdheden	De gemeente Wijdmeren heeft bevoegdheden aan de Regio overgedragen voor: a. het verlenen van ambulancezorg op grond van de Tijdelijke wet ambulancezorg en de uitvoering van het ambulancedeel in de meldkamer die gemeenschappelijk met politie en brandweer wordt beheerd; b. de uitvoering van hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer inzake afvalstoffen, voor zover deze aan gemeenten is opgedragen, met uitzondering van het bepaalde over afvalwater; c. de uitvoering van de artikelen 2 (algemeen), 5 (jeugdgezondheidszorg), 5a (ouderengezondheidszorg) 6 lid 1 (algemene infectieziekte bestrijding), 15 (beschikbaarstelling deskundigheid) en 15a (vaststelling meldcode signalen huiselijk geweld en kindermishandeling) van de Wet publieke gezondheid. d. De Regio is voor de gemeenten belast met de uitvoering van het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gooi en Vechtstreek als bedoeld in het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).
Link met programma	Programma 5 Sociaal domein, programma 3 Openbare ruimte, programma 4 Economische zaken, recreatie en toerisme, programma, programma 6 Natuur en milieu en programma 7 Ruimtelijke ontwikkeling.
Beleidsrealisatie	Zie ontwikkelingen/veranderingen in het belang
Deelnemende partijen en stemverhouding	Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren en Eemnes (partieel). Elk lid heeft 1 stem in het AB.
Bestuurder(s)	AB: een wethouder per gemeente, DB: drie wethouders, Wethouder J.H. Boermans neemt deel in het AB, Wethouder J.J. de Kloet is voorzitter AB-portefeuille voor Cultuur en recreatie,

Naam VP	Regio Gooi en Vechtstreek
	Wethouder J.H. Boermans is regionaal trekker portefeuille Circulaire Economie en Grondstoffen,
Financieel belang	
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	Er is nu twee jaar ervaring opgedaan met een nieuwe bestuurlijk model in de Regio, waarbij het Algemeen Bestuur niet langer bestaat uit burgemeesters, maar uit de voorzitters van de portefeuillehouder overleggen. Verder is de nieuwe stemhouding ingevoerd volgens het one - man - one - vote - principe, waardoor alle deelnemers een gelijke invloed hebben op besluiten. Dit model moet leiden een verbindende vorm van besturen. Een tweede belangrijke ontwikkeling die ook impact kan hebben op de Regio is het stoppen van de zgn. Arhi procedure, waardoor de fusies tussen Huizen, Blaricum en Laren en die tussen Hilversum en Wijdmeren voorlopig geen doorgang zullen vinden. De Regio bestaat, na het vertrek van Weesp uit de Regio, uit 7 gemeenten. Deze zeven gemeenten hebben de opdracht regionale bestuurskracht te realiseren, waarbij de Regio een centrale rol kan vervullen. Daarbij heeft de positie van de gemeenteraden de aandacht.
risico's	Governance: hoe houdt de gemeente Wijdmeren grip op de omvang van de financiële bijdrage? In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Risico: laag
	Impact: hoog

Balans	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	9.101.000	10.996.000	10.643.000	10.074.000
Vreemd vermogen	39.253.000	62.177.000	36.532.000	40.876.000
Bestemming Rekeningresultaat	1.312.000	-610.000	0	0
Restitutie aan Gemeenten	508.000	610.000	0	0
Financieel resultaat	1.820.000	0	0	0
Begrotingstotaal	0	0	83.486.000	92.800.000
Bijdrage gemeente	3.644.000	3.826.000	4.031.000	4.939.000
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal	0	0	5	5
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal WDM	0	0	8	9

Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Naam VP	Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Programma	2
Nummer VP	2
Vestigingsplaats	Hilversum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Op basis van de Wet Veiligheidsregio (Wvr) is de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek opgericht
Taken	Brandweezorg, geneeskundige zorg, bevolkingszorg en rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Bevoegdheden	Ter uitvoering van genoemde taken
Link met programma	Programma 2 Veiligheid
Beleidsrealisatie	De volgende ontwikkelingen zijn voorzien voor 2022: 1) Aansluiten op maatschappelijke veranderingen; 2) Verbinden met externe partijen; 3) Samenwerken met Flevoland en Utrecht 4) Integraal adviseren op risicobeheersing 5) Integrale sturing en uitvoering 6) Uittreding gemeente Weesp per 1 januari 2022. Deze ontwikkelingen zijn verwerkt in beleidsthema's die zijn opgenomen in de begroting 2022 van de Veiligheidsregio.
Deelnemende partijen en stemverhouding	Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp (tot 1 jan. 2022) en Wijdmeren. Elk lid heeft 1 stem in het AB.
Bestuurder(s)	AB: een burgemeester per gemeente, DB: drie burgemeesters, Burgemeester C. Larson neemt deel in het AB,
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Wijdmeren bedraagt 2.288.289 euro op een begrotingstotaal van 26.119.000 euro in de regiobegroting 2021. Dit is 8,2%.
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	De Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is onlangs een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Flevoland. Afhankelijk van de uitkomst van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio wordt verkend of een fusie mogelijk is. De presentatie van de resultaten van deze evaluatie staat gepland voor eind 2020 gepland. Wel wordt er een slag om de arm gehouden in verband met de huidige de coronacrisis.
risico's	Met de frictiekosten van een fusie met de Veiligheidsregio Flevoland is geen rekening gehouden. In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Risico: laag
	Impact: hoog

Balans	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	1.368.000	2.569.000	2.290.000	2.477.000
Vreemd vermogen	12.078.000	11.705.00 0	13.987.00 0	15.273.000
Financieel resultaat	24.000	927.000	0	0
Begrotingstotaal	0	0	27.930.00 0	26.119.000
Bijdrage gemeente	1.987.000	1.921.000	2.263.000	2.288.000
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal	0	0	8	9
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal WDM	0	0	4	4

Werkvoorzieningsschap Tomingroep

Naam VP	Werkvoorzieningsschap Tomingroep
Programma	5
Nummer VP	3
Vestigingsplaats	Hilversum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep (het Schap) voert namens de deelnemende gemeenten taken uit in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) die gericht zijn op het aanbieden van aangepast werk aan mensen met een arbeidsbeperking.
Taken	Tomingroep heeft als doel om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door het bieden van werk, scholing, begeleiding en bemiddeling, te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan binnen of buiten Tomingroep. De sw-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst en zijn collectief gedetacheerd bij Tomingroep BV. In een samenwerkingsovereenkomst zijn de verhoudingen tussen het werkvoorzieningsschap Tomingroep en de Tomingroep BV vastgelegd.
Bevoegdheden	De gemeenten hebben hun bevoegdheden en verplichtingen uit hoofde van de Wsw overgedragen aan het werkvoorzieningsschap.
Link met programma	Programma 5 Sociaal domein
Beleidsrealisatie	In 2020 zijn vanuit Wijdmeren 22,41 standardeenheden (SE) gerealiseerd bij Tomin. Een standardeenheid is een fte voor geïndiceerde inwoners, gecorrigeerd naar de zwaarte van arbeidsbeperking.
Deelnemende partijen en stemverhouding	Almere, Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren. In het algemeen bestuur hebben de leden stemrecht naar rato van het gemiddeld gemeentelijk

Naam VP	Werkvoorzieningsschap Tomingroep
	aandeel in het aantal SE sw-werknemers over de afgelopen tien jaar (tienjaars voortschrijdend gemiddelde), gemeten op 31 december van het voorgaande jaar.
Bestuurder(s)	AB: een lid van het college van B&W per gemeente, DB: een te benoemen lid uit het AB en de voorzitter en de vicevoorzitter van het Schap, Wethouder R.M. van Rijn neemt deel in het AB
Financieel belang	
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	Tomingroep heeft al een aantal jaar te maken met een terugloop van SW-medewerkers omdat er, met de afschaffing van de Wet sociale werkvoorziening, geen nieuwe instroom meer plaatsvindt. Tegelijkertijd hebben gemeenten sinds de komst van de Participatiewet te maken met een steeds groeiende doelgroep van inwoners met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt. Dit legt een grote druk op de Rijksbudgetten die gemeenten voor deze doelgroepen ontvangen. In 2019 heeft het Algemeen bestuur aan Tomingroep de opdracht gegeven om een aantal toekomstscenario's uit te werken om te verkennen welke rol Tomingroep kan spelen voor de nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet. Op basis van de scenariostudie heeft het Algemeen Bestuur ervoor gekozen om Tomingroep de opdracht te geven zich in de periode 2022-2025 door te ontwikkelen tot een werk-leerbedrijf. Het doel is daarbij om de nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt binnen het bedrijf Tomingroep zo te ontwikkelen dat zij kunnen doorstromen naar een baan op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeenten werken hiervoor samen aan het opstellen van een bedrijfsplan. De planning is dat deze eind 2021 aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd.
risico's	Onvoldoende resultaat in Tomingroep BV. De Tomingroep BV is winstgevend en compenseert negatieve resultaten van het werkvoorzieningsschap. Sociaaleconomische ontwikkelingen die leiden tot verdere bezuinigingen op de rijkssubsidie dan nu voorzien in de begroting. In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	

Balans	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	1.906.000	4.245.000	1.906.000	1.906.000
Vreemd vermogen	9.743.000	8.659.000	8.189.000	7.681.000
Financieel resultaat	0	2.339.000	0	0
Begrotingstotaal	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	666.000	600.000	618.064	613.328
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal	0	0	0	0
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal WDM	2	1	1	1

Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek

Naam VP	Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV)
Programma	4, 6
Nummer VP	4
Vestigingsplaats	Lelystad
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Adequate uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de provincie Flevoland en de regio Gooi en Vechtstreek.
Taken	De OFGV heeft een producten-en dienstencatalogus (PDC). De door de OFGV overgenomen taken van de gemeenten betreffen grotendeels basistaken conform de wet VTH. Daarnaast zijn er deelnemers die plustaken hebben overgedragen. Dit zijn extra taken die per deelnemende partij kunnen verschillen. Ook zijn er deelnemers die meerwerk hebben belegd bij de OFGV. Het uitvoeren van meerwerk gaat via uitgebrachte offertes.
Bevoegdheden	Bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Link met programma	Programma 2 Veiligheid
Beleidsrealisatie	
Deelnemende partijen en stemverhouding	De gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Almere, Blaricum, Dronten, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Wijdmeren en Zeewolde, de provincies Flevoland en Noord-Holland. De verdeling van de stemmen geschiedt naar rato van de omvang van de ingebrachte taken en derhalve naar rato van de financiële bijdrage per deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling, met dien verstande dat een deelnemer niet meer dan 49 % van het totaal aantal stemmen kan hebben.
Bestuurder(s)	AB: Een lid van het college van B&W per gemeente en of van GS per provincie. DB: dagelijks bestuur bestaat uit een lid namens de

Naam VP	Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV)
	provincies, twee leden namens de Noord-Hollandse gemeenten en twee leden namens de Flevolandse gemeenten. Deze leden worden door en uit het AB aangewezen. Wethouder J.H. Boermans neemt deel in het AB en DB.
Financieel belang	Zie financiële gegevens
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	Taakverandering n.a.v. Omgevingswet. Met de komst van de Omgevingswet gaat er vanaf 1 januari 2022 veel veranderen op bodemgebied. De gemeente is straks in plaats van de provincie het bevoegd gezag en verantwoordelijk voor de bodemtaken. Dit zijn complexe taken waar specialistische bodemkennis voor nodig is. De OFGV gaat er vanuit dat de gemeenten deze taken bij de OFGV laten liggen waardoor deze verandering alleen tot verschuiving in de financiering leidt. De beslissing om deze taken te blijven beleggen bij de OFGV ligt afzonderlijk bij elke gemeente.
risico's	Governance: hoe houdt de gemeente Wijdmeren grip op de omvang van de financiële bijdrage? In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij. Overgang bodemtaken naar de gemeenten. Vanuit het risicoperspectief: om het bestaande werk voort te kunnen zetten heeft de OFGV een opdracht van de gemeenten nodig. Zolang er geen vaste afspraken zijn gemaakt loopt de OFGV een risico dat gelijk is aan de waarde van de bodemtaken in de OFGV van in totaal 763.000 euro. De kosten voor Wijdmeren zijn 62.000 euro. Gerekend is op financiering van deze middelen door de Provincie.
Risico score	Impact: hoog

Balans	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	1.520.000	1.331.000	919.000	919.000
Vreemd vermogen	0	0	0	0
Financieel resultaat	640.000	556.000	0	0
Begrotingstotaal	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	435.000	474.000	550.000	610.000
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal	0	0	0	0
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal WDM	1	1	1	1

Plassenschap Loosdrecht en omstreken

Naam VP	Plassenschap Loosdrecht en omstreken
Programma	4
Nummer VP	5
Vestigingsplaats	Utrecht
Vorm	Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 51
Visie/Openbaar belang	Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, exploitatie, toezicht en beheer van recreatievoorzieningen en terreinen en treedt op als belangenbehartiger op het gebied van recreatie.
Taken	Zie visie/openbaar belang
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang
Link met programma	Programma 4 Economische zaken, recreatie en toerisme en programma 6 Natuur en Milieu
Beleidsrealisatie	zie de toelichting bij: Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang
Deelnemende partijen en stemverhouding	De Provincie Utrecht en de provincie Noord-Holland en de gemeenten Stichtse Vecht, Utrecht, en Wijdemerem. Ieder lid van de plassenraad heeft 1 stem. Voor Wijdemerem komt het stemrecht op $3/9 = 33,3\%$.
Bestuurder(s)	De Plassenraad bestaat uit negen leden, te weten: drie vertegenwoordigers van de gemeente Stichtse Vecht, drie vertegenwoordigers van de gemeente Wijdemerem, een vertegenwoordiger van de gemeente Utrecht, een vertegenwoordiger van de provincie Noord-Holland, een vertegenwoordiger van de provincie Utrecht. Iedere deelnemende gemeente en provincie dient met een lid in het dagelijks bestuur te zijn vertegenwoordigd. De burgermeester van Wijdemerem is voorzitter van het dagelijks bestuur en voorzitter van de plassenraad. In de plassenraad nemen daarnaast een raadslid en een wethouder (J.J. de Kloet) deel namens onze gemeente.
Financieel belang	Zie financiële gegevens
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	De besturen van de recreatieschappen Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht e.o. hebben besloten om de taken van het schap niet langer door Recreatie Midden Nederland te laten uitvoeren en deze uitvoeringsorganisatie op te heffen. Voor het Plassenschap ligt een samenwerking waarbij Wijdemerem als centrumgemeente optreedt voor de hand. In deze constructie worden dan alleen de kerntaken uitgevoerd, die nodig zijn om het gebied voor de hedendaagse recreant op peil te houden.
risico's	Zoals hiervoor beschreven worden de werkzaamheden van de bedrijfsvoering organisatie Recreatie Midden Nederland gestopt en vindt er een liquidatie van de organisatie plaats. Een beëindiging van een organisatie leidt doorgaans tot frictiekosten.

Naam VP	Plassenschap Loosdrecht en omstreken
	In zowel 2022 alsook 2023 is aan frictiekosten in de begroting een bedrag van 50.000 euro opgenomen. Met deze raming worden de mogelijke risico's zoveel mogelijk afgedekt. Er zijn geen additionele bedragen in de risicoparagraaf opgenomen.
Risico score	Impact: laag

Balans	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	1.448.000	1.807.000	1.559.000	1.500.000
Vreemd vermogen	3.237.000	2.671.000	2.773.000	3.602.000
Financieel resultaat	409.000	300.000	0	-8.000
Begrotingstotaal	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	378.000	506.000	413.000	420.600
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal	0	0	0	0
% bijdrage t.o.v. begrotingstotaal WDM	1	1	1	1

BNG Bank N.V.

Naam VP	BNG
Programma	0.4
Nummer VP	6
Vestigingsplaats	Den Haag
Vorm	Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 51
Visie/Openbaar belang	De BNG bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger en is het voor de gemeente mogelijk om op eenvoudige wijze toegang te krijgen tot de geldmarkt. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Taken	Zie visie/openbaar belang
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang
Link met programma	

Naam VP	BNG
Beleidsrealisatie	
Deelnemende partijen en stemverhouding	De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Wijdmeren heeft 33.930 aandelen van de 55.690.720, en daarmee 0,01% stemrecht op de AVA (Algemene vergadering van Aandeelhouders). De gemeente wordt op de AVA vertegenwoordigd door de wethouder Financiën.
Bestuurder(s)	Programma algemene lasten en baten
Financieel belang	
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	BNG Bank behaalde over het jaar 2020 een nettowinst van EUR 221 miljoen. BNG Bank heeft conform het kapitalisatie- en dividendbeleid voorgesteld om EUR 71 miljoen uit te keren aan aandeelhouders. Dit is 50% van de nettowinst na aftrek van dividend aan de verschaffers van hybride kapitaal. Het dividend bedraagt EUR 1,27 per aandeel
risico's	
Risico score	Risico: laag
	Impact: laag

Balans	31-12-2019	31-12-2020
Eigen vermogen	4.887.000	5.097.000
Vreemd vermogen	144.802.000	155.262.000
Financieel resultaat	163.000	221.000
Aantal aandelen	0	33.930.000
Dividend	0	61.000

Vitens N.V.

Naam VP	Vitens NV
Programma	
Nummer VP	7
Vestigingsplaats	Zwolle
Vorm	Naamloze vennootschap
Visie/Openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Wijdmeren. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Taken	Zie visie/openbaar belang
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang
Link met programma	
Beleidsrealisatie	
Deelnemende partijen en stemverhouding	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders.

Naam VP	Vitens NV
Bestuurder(s)	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	
risico's	In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Risico: laag
	Impact: laag

Balans	31-12-2019	31-12-2020
Eigen vermogen	533.200	557.000
Vreemd vermogen	1.293.000	1.340.000
Financieel resultaat	41.000.000	52.000.000

7. Grondbeleid

Kern van de paragraaf grondbeleid is het – als ware de gemeente een bedrijf – door de gemeente exploiteren van de in gemeentelijk eigendom zijnde (bouw)gronden. De gemeente zet het grondbeleid in voor de ontwikkeling van woningbouw in de gemeente en om daar waar mogelijk bij te dragen aan een goede ruimtelijke ontwikkeling.

Beleidskader

De paragraaf grondbeleid geeft inzicht in het grondbeleid en de doelstellingen die worden nagestreefd. Ook wordt zoveel mogelijk de financiële positie van de (grond)exploitaties uiteengezet.

Doelstellingen grondbeleid

Op 6 februari 2020 is de nota grondbeleid 2020-2024 vastgesteld door de gemeenteraad. In de nota is vastgelegd dat de gemeente kiest voor een situationeel grondbeleid. Een situationeel grondbeleid betekent dat de gemeente per ontwikkeling overweegt welk type grondbeleid het meest geschikt is voor die ontwikkeling en de motivering daardoor vastlegt in een startdocument per project. De faciliterende rol past de gemeente nog steeds goed en is de voorkeursrol, maar daar waar marktpartijen niet (tijdig) in staat en bereid zijn om de gemeentelijke ambities op die plek te realiseren, kan de gemeente een actievere rol overwegen.

De gemeente schept bij faciliterend grondbeleid de voorwaarden voor de locatie ontwikkeling via een structuurvisie en het bestemmingsplan en legt de actieve rol neer bij marktpartijen/grondeigenaren. Wanneer de gemeente er niet in slaagt vooraf een overeenkomst af te sluiten, kan kostenverhaal afgedwongen worden via het exploitatieplan dat gelijktijdig met het bestemmingsplan vastgesteld dient te worden. Het voeren van actief grondbeleid bij het ontwikkelen van locaties houdt in dat de gemeente zelf probeert de benodigde gronden in handen te krijgen om deze vervolgens zelf te verkopen. De gemeente kan vervolgens kiezen om grond zelf bouw- en/of woonrijp te maken en uit te geven of de grond in concessie te geven. Een manier voor de gemeente om de risico's te beperken is het weer verkopen van eventueel aangekochte gronden aan het einde van de planvormingsfase. Het belangrijkste argument voor de gemeente om te kiezen voor een situationeel grondbeleid is dat dit de mogelijkheid biedt om maatwerk te leveren. De gemeente ziet een opgave om de komende 10 jaar een aanzienlijke woningopgave te realiseren, voldoende werkgelegenheid te hebben en tegelijk zorgvuldig de kwetsbare natuur te beschermen. Hierbij is bovendien een versnelling gewenst. Verwachting is dat hiervoor in sommige gevallen een actievere rol dan voorheen nodig is, overigens met nadrukkelijk oog voor de daarmee gepaard gaande (financiële) risico's.

Met de nu voorliggende nota en daarin opgenomen, deels nieuwe, instrumenten verwacht de gemeente deze ambities het best te kunnen realiseren. Het belangrijkste nieuwe instrument in de Nota Grondbeleid 2020 – 2024 is het hanteren van een aparte reserve (stimuleringsreserve ruimtelijke ontwikkelingen) om plussen en minnen die samenhangen met (nieuwe) gebiedsontwikkelingen te verevenen.

Faciliterend versus actief grondbeleid

Voor faciliterend (passief) grondbeleid geldt:

- Toerekenen van de door de gemeente gemaakte plan- en uitvoeringskosten inclusief kosten voor bovenwijkse voorzieningen als dit kostenverhaal juridisch is toegestaan. Op basis een extern advies zijn hiervoor nadere richtlijnen opgesteld, waaronder het sluiten van voorovereenkomsten voor het verhalen van gemeentelijke kosten van de initiatieven.
- Zo optimaal mogelijke borging van de gewenste ruimtelijke kwaliteit en fasering in de tijd.

Voor actief grondbeleid geldt:

- Opstellen van een globale grondexploitatieberekening waarbij eveneens een inschatting wordt gemaakt van de beschikbare interne capaciteit en risico's.
- Grond wordt in exploitatie genomen indien uit een exploitatieberekening blijkt dat het verwachte resultaat positief zal zijn of, indien een negatief resultaat wordt geprognosticeerd, het verwachte tekort wordt afgedekt door een verliesvoorziening.
- Het mogelijk maken van een gewenste ontwikkeling door het tijdig doen van strategische aankopen binnen de randvoorwaarden voor het strategisch verwervingsbeleid.
- In een vroeg stadium bepalen waarop de aankoopstrategie gericht is en hoe het eigen bezit wordt geëxploiteerd.
- Zorgen dat de verworven gronden en opstallen tijdelijk beschikbaar komen voor gemeentelijke grondexploitatie, of bij tijdelijk beheer marktconform worden verhuurd.

Vennootschapsbelasting

De Wet modernisering vennootschapsbelasting heeft als gevolg dat ondernemingsactiviteiten van overheden vanaf 2016 belastingplichtig zijn geworden, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. Uit een eerste inventarisatie en impactanalyse blijkt dat voornamelijk de grondexploitaties de belangrijkste Vpb-belaste prestaties van de gemeente zijn. In het licht van de tussentijds gepresenteerde resultaatsverslechtering van de grondexploitaties is het niet waarschijnlijk dat de gemeente Vpb hoeft te betalen op korte termijn. Het voornemen om komende jaren diverse gemeentelijke grondposities te verkopen vraagt in dit kader aandacht. Overigens is veel afhankelijk van feiten en omstandigheden en het standpunt van de Belastingdienst in deze.

Structuurvisie

In de structuurvisie wordt primair bepaald waar grondbeleid wordt ingezet om gewenste ontwikkelingen te initiëren. De structuurvisie voor de gemeente Wijdmeren is in 2012 vastgesteld. De structuurvisie is van belang in verband met (eventueel) publiekrechtelijk kostenverhaal. Het primaire streven bij het kostenverhaal is de privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomst tussen gemeente en private partij(en). Echter, in het geval dat dit niet mogelijk blijkt te zijn, valt de gemeente terug op het publiekrechtelijke kostenverhaal door middel van het

exploitatieplan. Inmiddels heeft de raad begin 2019 een krediet vastgesteld voor de voorbereidingen op de Omgevingswet. Een deel daarvan wordt aangewend voor de voorbereidingen op de omgevingsvisie. Deze visie vervangt de structuurvisie.

Woonvisie

De doelstellingen c.q. uitgangspunten van de woonvisie zijn eveneens leidend voor het te voeren grondbeleid en ook bij het actualiseren van de bestemmingsplannen worden keuzes mede bepaald door het te voeren grondbeleid. De nieuwe woonvisie is vastgesteld door de gemeenteraad op 8 juli 2021.

Risico's

Het voeren van een grondexploitatie brengt financiële risico's met zich mee. Risico's doen zich in alle stadia van het proces voor. De risico's verschillen van aard en omvang. Tijdig vooronderzoek in de beginfase brengt de risico's in beeld. In dat stadium gaat het in hoofdzaak om onderzoek op het gebied van archeologie en milieu. Zodra er sprake is van een vastgesteld bestemmingsplan en het project in exploitatie is genomen veranderen de risico's van aard. In deze fase krijgt de gemeente (meer) te maken met risico's waarop zij geen invloed heeft, renteschommelingen, economische conjunctuur e.d. Het uitsluiten van risico's is onmogelijk. Het zo goed mogelijk beheersen van risico's kan natuurlijk wel. In de grondexploitaties wordt gewerkt met het geïndexeerd laten stijgen van de kosten en de opbrengsten. Verder bevatten de grondexploitaties posten onvoorzien, om eerste tegenvallers op te kunnen vangen. Om de risico's financieel af te dekken is een voldoende hoog weerstandsvermogen nodig. Twee keer per jaar, bij de jaarrekening en de begroting, wordt de risicoparagraaf van de grondexploitaties geactualiseerd en de uitkomsten verwerkt in de paragraaf weerstandsvermogen van de gemeente.

Budgetbewaking grondexploitaties

Het bewaken van grondexploitaties geschiedt ambtelijk op basis van de door de raad vastgestelde grondexploitaties. Uit de grondexploitaties worden kredieten beschikbaar gesteld. Op basis van deze jaarschijven worden budgetten afgegeven ten behoeve van te verrichten werkzaamheden in het kader van het project. De jaarschijven worden door toetsing van de budgetaanvragen aan de onderbouwing van de grondexploitatie en aframing van restbudgetten bewaakt. Mutaties van meer dan €50.000 op het eindresultaat van de grondexploitaties worden op grond van de actieve informatieplicht van het college, buiten de p&c-cyclus om, gemeld aan de raad.

Bouwgrond In Exploitatie (BIE)

Er is sprake van een BIE wanneer door de gemeenteraad een grondexploitatie wordt vastgesteld voor een bepaald ruimtelijk plan waar de gemeente grond in eigendom heeft en deze wenst te

transformeren naar woningbouw of een andere (bouw-)bestemming. De gemeente kent op dit moment twee grondexploitaties: Nedervecht en Porseleinhaven. De grondexploitatie Ter Sype is afgesloten bij de jaarrekening 2020, waarbij de betreffende grondpositie is gestald onder de MVA (materiele vaste activa). De grondexploitaties Porseleinhaven en Nedervecht zijn begin 2021 geactualiseerd. Voor de risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Onderstaande tabel vat de verwachte resultaten op eindwaarde samen.

De Porseleinhaven

Het project Porseleinhaven kent een lange historie. Het project betreft de realisatie van een kleinschalig dorpscentrum. Het plan voorziet zowel in ruimte voor woningen als voor winkels en andere commerciële activiteiten aan een aantrekkelijk plein aan het water. De gemeente heeft een ontwikkelovereenkomst met een ontwikkelaar gesloten, waarbij uitgangspunt is dat de gemeente de gronden bouw- en woonrijp maakt en de ontwikkelaar het beoogde bouwprogramma realiseert.

Nedervecht

Het project Nedervecht betreft een herontwikkeling aan de zuidzijde van Nederhorst den Berg waarbij sportvoorzieningen zijn verplaatst en nieuwe woningen worden gerealiseerd. Een geselecteerde projectontwikkelaar realiseert het grootste deel van de woningen en maakt de gronden onder de woningen bouw- en woonrijp. De gemeente koopt bouwrijpe kavels van de ontwikkelaar en verkoopt deze door aan particulieren.

Actualisatie grondexploitaties

De grondexploitatie van bovengenoemde projecten zijn per 1 januari 2021 geactualiseerd, waarbij de werkelijke kosten en opbrengsten uit 2020 zijn verwerkt en waar nodig nieuwe ramingen voor de nog te maken kosten en opbrengsten zijn opgenomen. Deze actualisatie is in voorliggende begroting verwerkt. Per 1 januari 2022 vindt de eerstvolgende actualisatie plaats.

In onderstaande tabel zijn de resultaten op eindwaarde vermeld. Daar waar sprake is van verliesvoorzieningen, zijn deze bij de jaarrekening 2020 aangepast op basis van onderstaande uitkomsten.

Resultaten op eindwaarde grondexploitaties

(bedragen in euro)

Grondexploitatie	Resultaat op eindwaarde	Positief/ negatief	Einddatum
Nedervecht	2.007.000	negatief	31-12-2022
Porseleinhaven	8.048.000	negatief	31-12-2024
	10.055.000		

Bij de actualisatie van de grondexploitaties is de einddatum bepaald op 31-12-2021. Het is echter onzeker of de werkzaamheden voor eind 2021 zullen zijn afgerond.

Stimuleringsreserve Ruimtelijke Ontwikkelingen

De stimuleringsreserve ruimtelijke ontwikkelingen is sinds mei 2021 ingesteld als uitvloeisel van het vaststellen van de nota grondbeleid 2019-2023. Deze reserve kent de volgende twee doelen:

- het verevenen van winsten en verliezen uit (toekomstige) gebiedsontwikkelingen en
- het vormen van een buffer voor de bijbehorende risico's.

De stand van de algemene reserve is als volgt:

De stand van de stimuleringsreserveruimtelijke ontwikkeling wordt per 1-1-2022 geraamd op afgerond € 402.000. Op dit bedrag zijn de voorbereidingskosten voor de Anton Smeerdijkgaard ad. € 45.000 en het Kininelaantje ad. € 45.000, alsmede de participatie bijdrage van € 15.000 reeds in mindering gebracht. Verder rust er een mogelijke claim op de reserve met betrekking tot de voorbereidingskosten voor de verkoop van de Dennenlaan 2e fase (€ 42.000) en de Molenmeent (€ 64.000). Indien deze voorgenomen verkopen niet tot het gewenste resultaat leiden, dan komen de gemaakte kosten ten laste van deze reserve.

Financiële begroting

Baten en lasten

Uitgangspunten

Bij het samenstellen van de meerjarenprogrammabegroting 2022-2025 zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd.

Afrondingsverschillen

In de tabellen van deze financiële begroting kunnen door afronding verschillen ontstaan

Toerekenen rentelasten

Rentelasten van langlopende geldleningen en kort opgenomen geld (kasgeld en rekening-courant) zijn door middel van het rente-omslagpercentage door berekend aan investeringen. Sinds 2013 worden de rentelasten niet meer toegerekend aan grondexploitaties, tevens wordt geen rente toegerekend aan investeringen die zijn betaald uit de eigen financieringsmiddelen (reserves) van de gemeente. Bij de berekening van het omslagpercentage zijn de onderstaande waarden aangehouden:

- Langlopende leningen Percentages op basis van afgesloten contracten
- Nog af te sluiten langlopende leningen Percentages op basis van verwachte tarieven uitgaande van augustus 2021
- Kort opgenomen geld Op basis van tarieven augustus 2021.

Inflatie

Bij de heffingen en legesopbrengsten is rekening gehouden met een inflatie voor 2022 van 1,5%. De indexcijfers zijn gebaseerd op het in de meicirculaire van het Rijk opgenomen percentage. Ook voor de jaren na 2022 is in deze begroting uitgegaan van 1,5%. Dit uitgangspunt is bepaald vaststelling van het meerjarenperspectief in de voorjaarsrapportage 2021.

Personeelslasten

Basis voor de berekening van de lonen is de afgesloten cao voor gemeenteambtenaren die een looptijd heeft tot 31 december 2020. Een nieuwe cao voor 2021 en verder is er nog niet. Voor een prognose van de lonen wordt in de begroting rekening gehouden met een stijging van 1% over 2021 en 1,5% voor 2022. Daarnaast stijgen de pensioenpremies voor de werkgevers met ingang van 2021 met 1,5% gestegen.

Opleidingsbudget ambtelijk apparaat

Het budget voor scholing en opleiding is, gelijk aan de raming 2020 en 2021, geraamd op 1,5% van de loonsom.

Toeschrijven apparaatskosten

Apparaatskosten zijn toegerekend aan programma's, taakvelden en grondexploitaties.

Lokale heffingen

Onroerende en roerende zaakbelasting

De onroerendzaakbelasting is in het belastingjaar 2021 verhoogd met 13,5%, zijnde 1,5% inflatiecorrectie en 12% tariefstijging, het percentage van de tariefstijging is gecorrigeerd met de berekende gemiddelde waardeontwikkeling van het onroerend goed in de gemeente. Voor 2022 wordt het tarief verhoogd met 1,5%. Ook hier geldt dat het tarief voor de omslagheffing zal worden gecorrigeerd met de berekende gemiddelde waardeontwikkeling. Een betrouwbaar beeld is beschikbaar in november. De omslagheffing 2022 zal daarna worden bepaald.

Rioolrecht

De rioolheffing is gelijk aan 2021, ook voor 2022 vastgesteld op € 235,00.

Afvalstoffenheffing

Op begrotingsbasis wordt bij de afvalstoffenheffing uitgegaan van 100% kostendekkendheid. Bij deze heffing worden ook de kosten van kwijschelding in de tarieven betrokken. De werkzaamheden worden door de GAD uitgevoerd in regionaal verband. Het tekort van de GAD is voor 2022 sterk toegenomen door enerzijds lagere opbrengsten uit verkoop van grondstoffen en anderzijds door structureel hogere lasten van inzameling, verwerking en transport. Dit heeft tot gevolg dat de tarieven t.o.v.2021 met ca. 12,5 % stijgen om kostendekkend te kunnen zijn.

Hondenbelasting

De opbrengsten zijn gebaseerd op de voorlopige realisatie 2021. De raming van de opbrengst 2021 wordt verhoogd met 1,5%.

Forensenbelasting

Zie de toelichting bij de paragraaf lokale heffingen. Het tarief voor de forensenbelasting wordt met 100% verhoogd t.o.v. de tarieven 2021.

Toeristenbelastingen

Zie de toelichting bij de paragraaf lokale heffingen. Het tarief van de toeristenbelasting is verhoogd van € 1,25 naar € 3,00 (+140%). De diverse tarieven voor de watertoeristenbelasting zijn daaraan gekoppeld. De opbrengsten zijn op basis van de opbrengsten van afgelopen drie jaar geraamd en vervolgens verhoogd met eerder genoemde 140%.

Begrafenisrechten

Bij de raming van de begrafenisrechten wordt uitgegaan van een zo hoog mogelijke kostendekkendheid. Het is duidelijk dat de mate van kostendekkendheid vooral beïnvloed wordt door het aantal begrafenissen. In 2021 zijn de tarieven verhoogd met 13,5%. Voor 2022 worden de tarieven verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%.

Wabo-leges activiteit 'bouwen'

Op 1 juli 2022 wordt de omgevingswet ingevoerd. De invoering zal leiden tot een wijziging van de legesverordening en een mogelijke afname van de legesopbrengsten. Aanvragen van vergunningen van voor de inwerkingtreding van de wet worden onder het oude regime behandeld en afgerekend. In ieder geval tot 1 juli wordt de legesverordening, zoals de afgelopen jaren van toepassing is geweest, voortgezet. De tarieven worden verhoogd met 1,5% ten opzichte van de begroting 2021. In het eerste half jaar 2022 zal een aangepaste legesverordening, volgend uit de nieuwe omgevingswet, worden vastgesteld.

Overige leges

Deze zullen voor 2021 met 1,5% worden verhoogd, gelijk aan de verwachte inflatie.

Raming baten en lasten

Bedrag x € 1.000 - Nadeel (-/-) en Voordeel (+/+)

Overzicht	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten en lasten						
Lasten	-57.779	-55.073	-55.260	-54.299	-53.601	-54.069
Baten	55.119	53.784	54.810	52.689	52.419	53.713
	-2.660	-1.289	-450	-1.610	-1.182	-356
Reserve mutaties						
Onttrekking reserve	2.066	2.000	2.095	2.839	2.300	2.268
Toevoeging reserve	-778	-1.078	-1.597	-1.647	-1.397	-1.397
	1.287	923	498	1.192	903	871
	-1.373	-366	48	-418	-279	515

Raming per taakveld

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Programma omschrijving	Taak -veld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
P001									
Bestuur en burger	0.1	Bestuur	Lasten	-1.913	-2.040	-1.997	-1.895	-1.895	-1.895
Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	Lasten	-687	-992	-809	-782	-778	-777
Bestuur en burger	0.1	Bestuur	Baten	11	0	0	0	0	0
Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	Baten	281	216	256	206	206	206
Bestuur en burger	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	11	69	0	0	0	0
				-2.298	-2.747	-2.550	-2.470	-2.467	-2.466
P002									
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	-2.810	-2.843	-2.541	-2.560	-2.564	-2.563
Veiligheid	1.2	Openbare orde en veiligheid	Lasten	-578	-562	-608	-498	-498	-498
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	77	1	1	1	1
Veiligheid	1.2	Openbare orde en veiligheid	Baten	19	16	32	32	32	32
Veiligheid	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	4	0	0	0	0	0
				-3.366	-3.312	-3.116	-3.025	-3.028	-3.028
P003									
Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	Lasten	-3.308	-3.767	-3.298	-3.298	-3.414	-3.557
Openbare ruimte	2.4	Economische havens en waterwegen	Lasten	-161	-204	-182	-218	-217	-215
Openbare ruimte	5.7	Openbaar groen	Lasten	-1.348	-1.014	-942	-886	-897	-893
Openbare ruimte	7.2	Riolering	Lasten	-2.351	-2.384	-2.439	-2.531	-2.570	-2.699
Openbare ruimte	7.3	Afval	Lasten	-2.284	-2.372	-2.784	-2.756	-2.758	-2.728
Openbare ruimte	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	-476	-352	-324	-324	-335	-333
Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	Baten	92	130	105	105	105	105
Openbare ruimte	5.7	Openbaar groen	Baten	21	56	0	0	0	0
Openbare ruimte	7.2	Riolering	Baten	3.211	3.340	3.521	3.611	3.648	3.779
Openbare ruimte	7.3	Afval	Baten	2.828	3.009	3.370	3.342	3.343	3.308
Openbare ruimte	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Baten	329	326	325	325	325	325
Openbare ruimte	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	895	851	1.035	1.018	1.215	1.331
Openbare ruimte	0.10	Mutaties reserves	Toevoeging reserve	-628	-623	-523	-638	-638	-638
				-3.181	-3.003	-2.135	-2.250	-2.191	-2.215
P004									
Economische zaken, recreatie en	3.1	Economische ontwikkeling	Lasten	-154	-204	-286	-266	-266	-266

Programma omschrijving	Taak -veld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
toerisme									
Economische zaken, recreatie en toerisme	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregeling en	Lasten	0	-8	-36	-36	-36	-36
Economische zaken, recreatie en toerisme	3.4	Economische promotie	Lasten	0	0	-100	-75	-50	-50
Economische zaken, recreatie en toerisme	5.7	Recreatie	Lasten	-1.115	-2.033	-1.514	-1.472	-1.433	-1.439
Economische zaken, recreatie en toerisme	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	0	0	-11	-11	-11	-11
Economische zaken, recreatie en toerisme	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregeling en	Baten	29	42	48	48	48	48
Economische zaken, recreatie en toerisme	3.4	Economische promotie	Baten	465	724	1.001	1.001	1.001	1.001
Economische zaken, recreatie en toerisme	5.7	Recreatie	Baten	277	978	152	123	123	123
Economische zaken, recreatie en toerisme	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	46	71	64	62	63	57
Economische zaken, recreatie en toerisme	0.10	Mutaties reserves	Toevoeging reserve	0	25	-24	-76	-76	-76
				-452	-405	-705	-701	-636	-648
P005									
Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	Lasten	-814	-945	-991	-1.147	-877	-819
Sociaal domein	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	-712	-868	-793	-793	-840	-840
Sociaal domein	5.1	Sportbeleid en activering	Lasten	-454	-209	-191	-191	-204	-204
Sociaal domein	5.2	Sportaccommodaties	Lasten	-684	-634	-676	-819	-683	-665
Sociaal domein	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	-83	-92	-106	-106	-106	-106
Sociaal domein	5.4	Musea	Lasten	-25	-56	-21	-47	-250	-36
Sociaal domein	5.6	Media	Lasten	-367	-367	-356	-356	-644	-360
Sociaal domein	5.7	Cultuur en speelplaatsen	Lasten	-173	-92	-85	-94	-94	-94
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-1.486	-1.576	-1.571	-1.603	-1.554	-1.565
Sociaal	6.3	Inkomensregeling	Lasten	-8.276	-4.518	-4.096	-4.070	-4.066	-4.066

Programma omschrijving	Taak -veld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
domein		ngen							
Sociaal domein	6.4	Begeleide participatie	Lasten	-2.156	-1.273	-639	-635	-605	-607
Sociaal domein	6.5	Arbeidsparticipatie	Lasten	-337	-255	-460	-460	-460	-460
Sociaal domein	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Lasten	-1.912	-311	-676	-671	-676	-671
Sociaal domein	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	Lasten	-2.016	-3.300	-3.903	-3.893	-3.869	-3.870
Sociaal domein	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	Lasten	-3.858	-4.241	-4.549	-4.540	-4.530	-4.530
Sociaal domein	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Lasten	-123	-15	-40	-37	-40	-40
Sociaal domein	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	Lasten	-185	-241	-201	-202	-202	-203
Sociaal domein	7.1	Volksgezondheid	Lasten	-1.159	-1.269	-853	-855	-858	-859
Sociaal domein	5.5	Cultureel erfgoed	Lasten	0	-18	-30	-30	-30	-30
Sociaal domein	6.2	Wijkteams	Lasten	0	-24	-677	-677	-677	-677
Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	Baten	178	187	235	237	238	240
Sociaal domein	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Baten	52	66	66	66	66	66
Sociaal domein	5.1	Sportbeleid en activering	Baten	45	0	0	0	0	0
Sociaal domein	5.2	Sportaccommodaties	Baten	193	221	222	222	222	222
Sociaal domein	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Baten	17	0	0	0	0	0
Sociaal domein	5.4	Musea	Baten	11	0	10	10	10	10
Sociaal domein	5.6	Media	Baten	0	0	0	0	0	0
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	116	100	187	198	208	218
Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	Baten	7.154	3.303	3.388	3.388	3.388	3.388
Sociaal domein	6.4	Begeleide participatie	Baten	0	0	0	0	0	0
Sociaal domein	6.5	Arbeidsparticipatie	Baten	4	0	-10	-10	-10	-10
Sociaal domein	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	3	8	8	8	8	8
Sociaal domein	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	53	300	200	200	200	200
Sociaal domein	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Baten	347	0	0	0	0	0
Sociaal domein	7.1	Volksgezondheid	Baten	1	0	0	0	0	0
Sociaal domein	6.2	Wijkteams	Baten	0	0	0	0	0	0
Sociaal domein	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	729	451	500	713	657	647
Sociaal	0.10	Mutaties	Toevoeging	0	0	0	0	0	0

Programma omschrijving	Taak -veld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
domein		reserves	reserve						
				-15.918	-15.668	-16.109	-16.195	-16.279	-15.713
P006									
Natuur en milieu	7.4	Milieubeheer	Lasten	-705	-1.110	-727	-724	-735	-748
Natuur en milieu	7.4	Milieubeheer	Baten	25	346	62	62	62	62
Natuur en milieu	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	24	10	0	0	10	0
				-656	-754	-665	-662	-663	-686
P007									
Ruimtelijke ontwikkeling	8.1	Ruimtelijke ordening	Lasten	-674	-1.953	-1.867	-1.484	-839	-793
Ruimtelijke ontwikkeling	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Lasten	-3.758	-1.888	-1.418	-21	-0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	8.3	Wonen en bouwen	Lasten	-1.457	-1.647	-1.644	-1.440	-1.431	-1.437
Ruimtelijke ontwikkeling	8.1	Ruimtelijke ordening	Baten	118	1.262	1.036	736	136	136
Ruimtelijke ontwikkeling	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Baten	3.637	1.888	1.418	21	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	8.3	Wonen en bouwen	Baten	793	778	755	413	418	420
Ruimtelijke ontwikkeling	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	177	401	355	279	233	18
Ruimtelijke ontwikkeling	0.10	Mutaties reserves	Toevoeging reserve	-150	0	-350	-250	0	0
				-1.314	-1.158	-1.715	-1.746	-1.483	-1.657
P998									
Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	Lasten	43	-1	-1	-1	-1	-1
Algemene baten en lasten	0.61	OZB woningen	Lasten	-27	-255	-9	-9	-9	-9
Algemene baten en lasten	0.64	Belastingen overig	Lasten	-888	-281	-529	-529	-529	-529
Algemene baten en lasten	0.8	Overige baten en lasten	Lasten	-178	-237	-490	-1.350	-1.955	-2.464
Algemene baten en lasten	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	0	0	-106	-106	-106	-106
Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	Baten	80	64	54	53	52	51
Algemene baten en lasten	0.61	OZB woningen	Baten	5.143	6.214	6.125	6.241	6.343	6.438
Algemene baten en lasten	0.62	OZB niet-woningen	Baten	1.365	1.337	1.628	1.624	1.639	1.662
Algemene baten en lasten	0.64	Belastingen overig	Baten	176	188	190	193	195	198
Algemene baten en lasten	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen	Baten	27.482	28.432	29.958	29.874	30.300	31.097

Programma omschrijving	Taak -veld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
		gemeentefonds							
Algemene baten en lasten	0.8	Overige baten en lasten	Baten	477	145	450	350	100	100
Algemene baten en lasten	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	0	0	0	0	0	0
Algemene baten en lasten	0.10	Mutaties reserves	Toevoeging reserve	0	-480	-700	-684	-684	-684
				33.671	35.126	36.569	35.655	35.345	35.754
P999									
Overhead	0.4	Overhead	Lasten	-8.126	-8.623	-9.686	-9.802	-9.010	-9.321
Overhead	0.4	Overhead	Baten	87	32	18	12	12	278
Overhead	0.10	Mutaties reserves	Onttrekking reserve	179	147	141	767	122	216
				-7.860	-8.445	-9.527	-9.024	-8.876	-8.827

Incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Programma omschrijving	Incidentele baten en lasten	Baten/ Lasten/ Reservemutatie	2022	2023	2024	2025
P001						
Bestuur en Burger	Extra bijdrage Rijk t.a.v. Covid kosten verkiezingen	Baten	50	0	0	0
Bestuur en Burger	Implementatie wet Open Overheid	Lasten	-45	0	0	0
Bestuur en Burger	Extra kosten inwerken nieuwe raad	Lasten	-15	0	0	0
Bestuur en Burger	Gemeenteraadsverkiezingen 2022	Lasten	-15	0	0	0
P002						
Veiligheid	Inhuur tijdelijke projectleider	Lasten	-50	0	0	0
Veiligheid	Meerjaren Veiligheidsprogramma 2023-2026	Lasten	-15	0	0	0
Veiligheid	Evaluatie APV	Lasten	-10	0	0	0
Veiligheid	Onderzoek impact schaarse vergunningen	Lasten	-10	0	0	0
Veiligheid	Stelpost JZV	Lasten	-57	0	0	0
P003						
Openbare ruimte	Opstellen beheerplan groen	Lasten	-50	0	0	0
Openbare ruimte	Onttrekking reserve Reconstructie Loosdrechtsedijk	Reservemutaties	32	0	0	0
Openbare ruimte	Onttrekking reserve Groeninrichting	Reservemutaties	50	0	0	0
P004						
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	Bijdrage deelnemers invlechtingskosten	Baten	34	0	0	0
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	Ontwikkeling bedrijfsterrinen	Lasten	-100	0	0	0
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	Opnemen frictiekosten ontvlechting GR Plassenschap (10% WDM) + invlechting Plassenschap	Lasten	-100	-50	0	0
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	Economische agenda	Lasten	-20	0	0	0
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	Verlagen budget VJN toekomstvisie bedrijventerreinen (VJN 100K)	Lasten	25	0	0	0
P005						
Sociaal domein	Integraal kindcentrum	Lasten	-79	-76	0	0
Sociaal domein	Onttrekking algemene reserve t.b.v. Integraal kindcentrum	Reservemutaties	79	76	0	0
Sociaal domein	Algemeen open bejaardenwerk	Lasten	-20	0	0	0
Sociaal domein	Algemeen open bejaardenwerk	Reserve mutaties	25	5	5	5
Sociaal domein	Meenthof Uitgaven	Lasten	-5	-5	-5	-5
Sociaal domein	Revitalisering Meenthof	Reserve mutaties	5	5	5	5
Sociaal domein	Reserve inburgering	Reserve mutaties	14	3	0	0
P007						
Ruimtelijke ontwikkeling	Dekking begrotingsresultaat uit opbrengst grondverkopen.	Baten	350	250	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	Grondexploitaties	Baten	1.146	-168	-109	0
Ruimtelijke ontwikkeling	Grondexploitaties	Lasten	-1.146	168	109	0
Ruimtelijke ontwikkeling	Dekking begrotingsresultaat uit opbrengst grondverkopen.	Reservemutaties	-350	-250	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	Dekking begrotingsresultaat uit opbrengst grondverkopen.	Reservemutaties	350	250	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	Kosten POV	Lasten	-900	-600	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	Dekking kosten POV	Baten	900	600	0	0
P998						
Algemene baten en lasten	Pilot inhaalslag BAG/BGT	Lasten	-75	0	0	0
P999						
Overhead	Sourcing ICT omgeving als voorloper op outsourcing	Lasten	-175	0	0	0
Overhead	Verandermanager Necker van Naem	Lasten	-80	0	0	0
Overhead	ICT projectcapaciteit	Lasten	-75	0	0	0
Overhead	Huisvesting - voorbereidingskosten renovatie gemeentehuis (opgave PH FIN)	Lasten	-50	0	0	0
Overhead	Privacy en gegevensbescherming voor audits en	Lasten	-35	0	0	0

Programma omschrijving	Incidentele baten en lasten	Baten/ Lasten/ Reservemutatie	2022	2023	2024	2025
	verbeterplannen BIO en ENSA					
Overhead	Herziening inkoopbeleid 2022-2025	Lasten	-10	0	0	0
			-427	208	5	5

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Bij de uiteenzetting van de financiële positie wordt afzonderlijke aandacht gevraagd voor de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijkblijvend volume. Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen aan het huidige dan wel voormalige personeel (feitelijk heeft de organisatie een schuld aan hen). Om deze aanspraken veilig te stellen dient wettelijk voor deze aanspraken een voorziening te worden getroffen. Van elke aanspraak dient de totale toekomstige aanspraak bepaald te worden, welke vervolgens in een keer ten laste van de exploitatie komt (voorziening wordt gevormd).

Omdat deze werkwijze veel werk vergt en de kosten aanzienlijk zijn (inschakeling van externe deskundigheid voor de actuariële berekeningen), hanteren de meeste gemeenten een veel praktischer werkwijze als het gaat om arbeidsrechtelijke verplichtingen. Hierbij worden de jaarlijkse verplichtingen opgenomen in de begroting. Deze afwijkende werkwijze (t.o.v. het BW art.9) wordt toegestaan (mede door de eigenheid van gemeenten), mits het gaat om een jaarlijks terugkerende verplichting van gelijk volume. Primair doel van deze regelgeving, is dat de toekomstige verplichtingen gedekt moeten zijn en dat er een uniforme gedragslijn wordt toegepast. De meeste arbeidsrechtelijke verplichtingen worden opgenomen in de begroting. Alleen voor de wethouders pensioenen en de overdracht van pensioenen wethouders zijn vanaf 2014 voorzieningen gevormd. In de volgende alinea's wordt kort ingegaan op de behandeling van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen binnen de gemeente Wijdmeren.

Wachtgeldverplichtingen ambtenaren

De lasten van deze wachtgeldverplichtingen zijn in de begroting opgenomen.

Wachtgeldverplichtingen wethouders

Dit betreft de wachtgeldverplichtingen van voormalige wethouders. Tot op heden is volstaan met het opnemen van, indien van toepassing, de werkelijke lasten in de begroting. In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Het is niet duidelijk wat dat voor gevolgen zal hebben voor de positie van de huidige wethouders.

Pensioenen wethouders (huidig en voormalig)

Naar aanleiding van gewijzigde bepalingen in het BBV is voor de pensioenverplichtingen van de wethouders in 2014 een berekening opgesteld teneinde de hoogte van een verplicht in te stellen voorziening te kunnen bepalen. De hoogte van deze voorziening wordt jaarlijks op basis van een actuariële berekening, opgesteld door een hierin gespecialiseerd bureau, geactualiseerd. Bij de

jaarrekeningen 2019 en 2020 is de voorziening door de levensverwachting en de lage rentestand fors verhoogd. De actuariële stand bedroeg op 1 januari 2021 1.856.500 euro.

Reserves

Structurele mutatie reserves

Bedragen in euro

Omschrijving Reserve	Vermeerde- ringen 2022	Verminde- ringen 2022	IP 2022 Reserves	Vermeerde- ringen 2023	Verminde- ringen 2023	IP 2023 Reserves
Algemene reserve	160.000			160.000		
Rationeel Wegbeheer	622.500	895.300		637.500	888.800	73.800
Recreatie en Toerisme	24.200	42.700		75.700	42.700	
Onderhoud gebouwen	539.800	320.400		523.800	1.298.600	
Afschrijving activa		280.300			196.500	
Totaal reserves	1.346.500	1.538.700	0	1.397.000	2.426.600	73.800

Omschrijving Reserve	Vermeerde- ringen 2024	Verminde- ringen 2024	IP 2024 Reserves	Vermeerde- ringen 2025	Verminde- ringen 2025	IP 2025 Reserves
Algemene reserve	160.000			160.000		
Rationeel Wegbeheer	637.500	871.700	250.200	637.500	857.500	405.900
Recreatie en Toerisme	75.700	42.700		75.700	42.700	
Onderhoud gebouwen	523.800	918.500		523.800	760.800	
Afschrijving activa		196.500			190.800	
Totaal reserves	1.397.000	2.039.900	250.200	1.397.000	1.862.300	405.900

Mutaties reserves per programma

Mutaties reserves

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Programma omschrijving	Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
P001							
Bestuur en burger	Onttrekking reserve	11	69	0	0	0	0
		11	69	0	0	0	0
P002							
Veiligheid	Onttrekking reserve	4	0	0	0	0	0
		4	0	0	0	0	0
P003							
Openbare ruimte	Onttrekking reserve	895	851	1.035	1.018	1.215	1.331
Openbare ruimte	Toevoeging reserve	-628	-623	-523	-638	-638	-638
		266	229	513	380	578	693
P004							
Economische zaken, recreatie en toerisme	Onttrekking reserve	46	71	64	62	63	57
Economische zaken, recreatie en toerisme	Toevoeging reserve	0	25	-24	-76	-76	-76
		46	96	40	-14	-13	-19
P005							
Sociaal domein	Onttrekking reserve	729	451	500	713	657	647
Sociaal domein	Toevoeging reserve	0	0	0	0	0	0
		729	451	500	713	657	647
P006							
Natuur en milieu	Onttrekking reserve	24	10	0	0	10	0
		24	10	0	0	10	0
P007							
Ruimtelijke ontwikkeling	Onttrekking reserve	177	401	355	279	233	18
Ruimtelijke ontwikkeling	Toevoeging reserve	-150	0	-350	-250	0	0
		27	401	5	29	233	18
P998							
Algemene baten en lasten	Onttrekking reserve	0	0	0	0	0	0
Algemene baten en lasten	Toevoeging reserve	0	-480	-700	-684	-684	-684
		0	-480	-700	-684	-684	-684
P999							
Overhead	Onttrekking reserve	179	147	141	767	122	216
		179	147	141	767	122	216
		1.287	923	498	1.192	903	871

Balans en toelichting

Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans 2022-2025 is exclusief het Investeringsplan (IP) 2022-2025. De resultaten per jaarschijf zijn hier toegevoegd aan het eigen vermogen.

ACTIVA	Eind 2021	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025
Vaste activa					
Materiële vaste activa	60.820	64.813	62.377	59.304	56.373
Financiële vaste activa 1)	1.706	1.609	1.461	1.369	1.277
Voorraden	8.916	7.771	7.939	-	-
Totaal vaste activa	71.443	74.193	71.777	60.673	57.650
Vlottende activa					
Uitzettingen < 1 jaar 2)	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Liquide middelen 3)	500	500	500	500	500
Overlopende activa 4)	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Totaal vlottende activa	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
TOTAAL ACTIVA	75.243	77.993	75.577	64.473	61.450

1. Financiële activa cf. art. 36 lid d, e en f BBV
2. Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV
3. Liquide middelen cf. art. 40 BBV
4. Overlopende activa cf. art. 40a BBV

PASSIVA	Eind 2021	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025
Vaste passiva					
Eigen vermogen	15.343	14.893	13.283	12.101	11.744
Voorzieningen	8.116	7.563	6.921	6.241	5.431
Voorzieningen GREX	8.048	8.048	8.048	-	-
Vaste schulden 1)	39.352	42.579	40.654	38.179	37.703
Totaal vaste passiva	70.859	73.082	68.906	57.521	54.878
Vlottende passiva					
Netto vlottende schuld 2)	384	910	2.671	2.952	2.572
Overlopende passiva 3)	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal vlottende passiva	4.384	4.910	6.671	6.952	6.572
TOTAAL PASSIVA	75.243	77.993	75.577	64.473	61.450

1. Vaste schulden cf. art. 46 BBV
2. Netto vlottende schuld cf. art. 48 BBV
3. Overlopende passiva cf. art. 49 BBV

Activerings- en afschrijvingsbeleid

In de nota afschrijvingsbeleid zijn de kaders voor het activering- en afschrijvingsbeleid van de gemeente vastgelegd. De in de nota opgenomen tabel voor afschrijvingstermijnen is als richtlijn gehanteerd bij het opstellen van het investeringsplan 2022-2025. Met afschrijven op een investering wordt gestart in het jaar volgend op de aanschaf of de ingebruikname van die investering.

Afschrijvingstermijnen

De afschrijvingsmethodiek is lineair. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Gronden Op gronden wordt niet afgeschreven
- Terreinen 10 tot 40 jaar
- Bedrijfsgebouwen 10 tot 40 jaar (incl. vervangingsinvesteringen)
- Grond- weg en waterbouwkundige werken 10 tot 40 jaar
- Vervoermiddelen 5 tot 10 jaar
- Machines, apparaten en installaties 5 tot 30 jaar
- Overige materiële vaste activa 5 tot 40 jaar

Gecomprimeerd overzicht vaste activa, voorraden en kapitaallasten 2022

Bedragen x € 1.000

Soort activa	Boekwaarde 1-1-2022	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving 2022	Bedrag aflossingen	Rente 2022	Kapitaallasten 2022
Bijdragen aan activa derden	15	14			1			1
Subtotaal	15	14			1			1
Gronden en terreinen EN	848	834			14		7	21
Bedrijfsgebouwen EN	18.628	19.942	2.455		1.141		131	1.271
GWW Werken EN	1.563	1.463			100		7	107
Vervoermiddelen EN	452	392			60		4	64
Machines, app. en install. EN	1.156	1.282	412		285		9	294

Soort activa	Boekwaar de 1-1- 2022	Boekwaar de 31-12- 2022	Vermeer- dering	Verminderi- ng	Afschrijvi- ng 2022	Bedrag aflossing en	Rent e 2022	Kapitaallast en 2022
Overige mat. vaste activa EN	84	72			11		1	12
GWW Werken EN Heffing	13.072	14.120	1.719		671		107	778
GWW Werken MN	26.027	26.169	1.207		1.065		210	1.276
Overige mat. vaste activa MN	277	250			27		6	33
Subtotaal	62.106	64.524	5.793		3.375		481	3.856
Kapitaal verstrekking deelneming en	85	85					1	1
Leningen woningbou- w- corporaties	870	824				45	13	13
Overige langlopende leningen	752	700				52	7	7
Subtotaal	1.706	1.609				97	20	20
Grond- exploitaties	8.916	7.771	272	1.418				
Subtotaal	8.916	7.771	272	1.418				
TOTAAL	72.743	73.918	6.065	1.418	3.376	97	502	3.877

Reserves en voorzieningen

In de tabellen in de bijlage worden de standen en het verloop van de reserves en voorzieningen over de jaren 2022 tot en met 2025 zichtbaar gemaakt, waarbij rekening is gehouden met vermeerderingen en verminderingen zoals deze in de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn opgenomen. Daarnaast zijn ook de gevolgen voor de reserves van uitvoering van het investeringsplan 2022 t/m 2025 in een aparte kolom zichtbaar gemaakt.

Bijlage(n)

Deze bijlagen kunt u vinden op de website.

Bestandsnaam

- Bijlage_Reserves en voorzieningen 2022-2025.pdf

Bijlagen

Afkortingenlijst

Afkorting	Toelichting
AGV	Waterschap Gooi en Vechtstreek
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroten en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BO	Basisonderwijs
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaren
BSWW	Belasting samenwerking Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijkszaken
BUIG	Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DIV	Digitale informatievoorziening
DVL	Dienstverlening
FD	Fysiek domein
Fido	Financiering Decentrale Overheden
GAD	Grondstoffen en Afvalstoffen Dienst
GGD	Gemeentelijk Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GOV	Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
I en W	Infrastructuur en Waterstaat
IBP	Interbestuurlijk programma
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IKC	Integraal kindcentrum
IP	Investeringsplan
LSD	Loosrechtse Dijk
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MRA	Metropool Regio Amsterdam
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
o/g	Opgenomen gelden
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
OM	Openbaar Ministerie
OV	Openbare verlichting
OZB	Onroerendezaakbelasting
PSZ	Peuterspeelzaal
RBT	Regionaal Bureau Toerisme

Afkorting	Toelichting
recr.vz.	Recreatievoorziening
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RMN	Recreatie Midden-Nederland
SD	Sociaal domein
SDO	Sociaal domein
SWW	Belastingssamenwerking Stichtse Vecht, Weesp en Wijdemeren
TBO's	Terrein Beherende Organisaties
u/g	Uitgegeven gelden
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VGRP	Voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOS	Plan Verkeersonveilige Situaties
VpB	Vennootschapsbelasting
VRHOSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRP	Verkeersrealisatieplan
vsv	Voortijdig schoolverlaten en verzuim
VTH	Vergunningen, toezicht en handhaving
VVN	Veilig Verkeer Nederland
wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

EMU-saldo

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Plus of min	Volgens vast-gestelde Begr 2021	Volgens Begroting 2022	Volgens Meerjaren raming 2023	Volgens Meerjaren raming 2024	Volgens Meerjaren raming 2025
1 Exploitatie saldo 1)	plus	-896	-450	-1.610	-1.182	-356
2 Mutaties (im)materiële vaste activa	min	4.634	3.993	-2.436	-3.073	-2.931
3 Mutaties voorzieningen	plus	-2.721	-553	-642	-8.728	-811
4 Mutatie in voorraden 2)	min	-4.730	-1.146	168	-7.939	0
5 Verwachte boekwinst 3)	min	0	350	250	0	0
Berekend EMU-saldo		-3.521	4.200	-234	1.102	1.765

1. Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)
2. Mutatie in voorraden incl. bouwgronden in exploitatie
3. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en bij verkoop (im)materiële activa

Baten en lasten per programma

1. Bestuur en Burger

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-2.955	-3.032	-2.806	-2.676	-2.673	-2.672
Baten	292	216	256	206	206	206
	-2.664	-2.816	-2.550	-2.470	-2.467	-2.466
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	11	69	0	0	0	0
	11	69	0	0	0	0
	-2.653	-2.747	-2.550	-2.470	-2.467	-2.466

2. Veiligheid

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-3.388	-3.405	-3.149	-3.058	-3.061	-3.061
Baten	19	93	33	33	33	33
	-3.370	-3.312	-3.116	-3.025	-3.028	-3.028
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	4	0	0	0	0	0
	4	0	0	0	0	0
	-3.366	-3.312	-3.116	-3.025	-3.028	-3.028

3. Openbare ruimte

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						

Lasten	-9.929	-10.092	-9.970	-10.014	-10.190	-10.425
Baten	6.482	6.860	7.322	7.383	7.421	7.518
	-3.447	-3.232	-2.648	-2.631	-2.768	-2.908
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	895	851	1.035	1.018	1.215	1.331
Toevoeging reserve	-628	-623	-523	-638	-638	-638
	266	229	513	380	578	693
	-3.181	-3.003	-2.135	-2.250	-2.191	-2.215

4. Economische zaken, recreatie en toerisme

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-2.449	-3.339	-1.946	-1.859	-1.795	-1.801
Baten	795	1.744	1.201	1.172	1.172	1.172
	-1.655	-1.595	-745	-687	-623	-629
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	46	71	64	62	63	57
Toevoeging reserve	0	25	-24	-76	-76	-76
	46	96	40	-14	-13	-19
	-1.609	-1.498	-705	-701	-636	-648

5. Sociaal domein

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-24.821	-20.302	-20.913	-21.226	-21.266	-20.701
Baten	8.174	4.184	4.305	4.318	4.330	4.342
	-16.648	-16.119	-16.608	-16.908	-16.936	-16.360
Reservemutaties						
Onttrekking	729	451	500	713	657	647

reserve						
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0	0
	729	451	500	713	657	647
	-15.918	-15.668	-16.109	-16.195	-16.279	-15.713

6. Natuur en milieu

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-705	-1.110	-727	-724	-735	-748
Baten	25	346	62	62	62	62
	-680	-764	-665	-662	-673	-686
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	24	10	0	0	10	0
	24	10	0	0	10	0
	-656	-754	-665	-662	-663	-686

7. Ruimtelijke ontwikkeling

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-4.710	-4.395	-4.928	-2.944	-2.271	-2.231
Baten	4.525	3.928	3.209	1.170	554	556
	-185	-467	-1.719	-1.775	-1.717	-1.675
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	177	401	355	279	233	18
Toevoeging reserve	-150	0	-350	-250	0	0
	27	401	5	29	233	18
	-158	-65	-1.715	-1.746	-1.483	-1.657

Algemene baten en lasten

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-1.050	-774	-1.135	-1.995	-2.600	-3.109
Baten	34.722	36.380	38.404	38.334	38.630	39.547
	33.671	35.606	37.269	36.339	36.029	36.438
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0	0
Toevoeging reserve	0	-480	-700	-684	-684	-684
	0	-480	-700	-684	-684	-684
	33.671	35.126	36.569	35.655	35.345	35.754

Overhead

Bedragen x € 1.000 - Nadeel(-/-) en Voordeel(+/+)

Code UI tekst	Rekening 2020	Begroting 2021 na vjn	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Exploitatie						
Lasten	-7.771	-8.623	-9.686	-9.802	-9.010	-9.321
Baten	87	32	18	12	12	278
	-7.685	-8.591	-9.668	-9.791	-8.998	-9.043
Reservemutaties						
Onttrekking reserve	179	147	141	767	122	216
	179	147	141	767	122	216
	-7.505	-8.445	-9.527	-9.024	-8.876	-8.827